

Univerzita Karlova v Praze
Pedagogická fakulta

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2010

Radana Kačmaryová, DiS.

Univerzita Karlova v Praze

Pedagogická fakulta

Katedra speciální pedagogiky

**Volnočasové aktivity dospělých osob
s mentálním postižením**

**Freetime activities for adults
with mental disorder**

Autor: Radana Kačmaryová, DiS.

Vedoucí práce: PhDr. PaedDr. Jaroslava Zemková, Ph.D

Praha 2010

Čestné prohlášení:

Čestně prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně pod vedením PhDr. PaedDr. Jaroslavy Zemkové, Ph.D. V práci jsem použila informační zdroje uvedené v literatuře. Souhlasím s poskytnutím práce zájemcům ke studijním účelům.

Praha, 2010 11.6. 2010

Radana Křimayová, DiS.

Zadání diplomové práce

Školní rok: 2009/2010
Jméno a příjmení : Radana Kačmaryová
Ročník : 5.
Obor: SPPG - učitelství
Typ studia: prezenční

Název diplomové práce:

Volnočasové aktivity dospělých osob s mentálním postižením

Vedoucí diplomové práce: PhDr. PaedDr. Jaroslava Zemková, Ph.D.
Podpis vedoucího diplomové práce:
Podpis studenta:
Kontaktní adresa: Hegerova 984, Horní předměstí, Polička
57201

Anotace:

Téma práce: Volnočasové aktivity dospělých osob s mentálním postižením

Autor: Radana Kačmaryová, DiS.

Studijní obor: sppg.uč, 4. ročník, Pedf UK

Tato diplomová práce se zabývá tím, jakými způsoby dospělí lidé s mentálním postižením tráví svůj volný čas a současně navrhuje v této oblasti nové možnosti na základě mnou vytvořeného projektu, který nese název K sobě blíž. Tento projekt je realizován již od roku 2005 v domovech pro osoby s mentálním postižením v pardubickém kraji a chrudimském okrese, konkrétně:

Domov pro osoby s mentální postižením Bystré u Poličky a Anenská Studánka, Domov na rozcestí Svitavy. Domov sociálních služeb Slatiňany, největším zařízením pro osoby s mentálním postižením v České republice. Projekt K sobě blíž se uskutečňuje každoročně v rámci jednoho odpoledne. Každý ročník je věnován určitému tématu, např. ten letošní byl věnován Španělsku a španělské kultuře.

Cíle projektu K sobě blíž:

- Přispět k vzdělávání osob s mentálním postižením a zábavnou formou s prvky relaxace je seznámit s daným tématem
- Přispět k sociálnímu kontaktu a interakci osob intaktních s osobami s mentálním postižením
- Přispět ke zpestření denního programu osob s mentálním postižením žijících v domově s celoročním pobytem, a tedy snížit účinek kulturní deprivace z něho plynoucí

Anotation in Deutsch:

Tema der Arbeit: Die Freizeitaktivitäten der erwachsenen Menschen mit der Mentalbehinderung

Autor: Radana Kačmaryová, DiS.

Schlüsselwörter: die Freizeit, die Pädagogik der Freizeit, die Mentalretardation, der Erwachsene mit der Mentalbehinderung, K sobě blíž, Das Heim für die Menschen mit der Mentalbehinderung

Diese Diplomarbeit befasst sich damit, wie die Menschen mit der Mentalbehinderung ihre Freizeit gestalten und zusätzlich gibt es Vorschläge in dieser Problematik in der Form meines Projektes, das den Namen K sobě blíž hat. Dieses Projekt ist realisiert schon seit dem Jahre 2005 in den einzelnen Heimen für Leute mit der Mentalbehinderung im Bezirk Pardubice und im Gebiet von Chrudim in der Tschechischen Republik (Bystré u Poličky, Svitavy, Anenská Studánka) Dank der Hilfe Firma und auch Dank den vielen jungen Freiwilligen. In diesem Jahr ist im Heim Slatinany realisiert geworden – es ist das grösste Heim für die Leute mit der Mentalbehinderung in der Tschechischen Republik. Die Analysis dieses Projektes wird ein Teil dieser Diplomarbeit dieses Jahr, mit vielen Bildmaterial.

Anotation

This diploma thesis is concerned with adults and their mental disorders. It describes how they spend their free time and at the same time it offers new ways of enjoying this free time. I have made a project where I set new freetime activities for people with mental disorders. The project is called K sobě blíž. It is being implemented and used in the institutions for people with mental retardation and disorders since 2005. For example in:

Domov pro osoby s mentální postihem Bystře u Poličky a Anenská Studánka, Domov na rozcestí Svitavy, Domov sociálních služeb Slatiňany. The last one is the biggest institution in the Czech republic.

The project K sobě blíž takes place one afternoon per a year. It is dedicated to one specific problem every year. This year's theme was dedicated to Spain and spanish culture.

The goals of this project are:

- to educate people with mental disorders and show them how to spend their free time in a funny way
- to socialize these people with the rest of the society
- to vary the everyday plan of the people living in the institutions for mental disorders and to lower their cultural deprivation

Poděkování

Především bych chtěla poděkovat své vedoucí diplomové práce paní PhDr. PaedDr. Jaroslavě Zemkové, Ph.D. za její trpělivé vedení a podnětné připomínky. Též chci touto cestou poděkovat mým rodičům za jejich podporu při studiu. Dále děkuji organizaci, která mi po celá léta poskytovala a stále poskytuje finanční podporu na realizaci mého projektu K sobě blíž, jakož i vedení jednotlivých zařízení v pardubickém kraji a chrudimském okrese, konkrétně: Domovu na Zámku Bystré, Domovu na rozcestí Svitavy, Domovu U Studánky v Anenské Studánce a Domovu sociálních služeb Slatiňany za umožnění realizace projektu K sobě blíž a jejich vstřícný přístup po celou dobu příprav i samotného průběhu projektu. Tento projekt bych nikdy nemohla zrealizovat bez podpory mých přátel a ostatních dobrovolníků, kteří s ochotou a plným nasazením se na jeho uskutečnění podíleli.

Děkuji

Autorka

Obsah:

1 Úvod	11
2 Teoretická východiska.....	13
2.1 <i>Pojem volný čas</i>	<i>13</i>
2.1.1 Volný čas dospělých.....	14
2.2 <i>Osoby s mentálním postižením.....</i>	<i>16</i>
2.2.1 Jednotlivé stupně mentální retardace:.....	17
2.2.2 Období dospívání u osob s mentálním postižením.....	17
2.2.3 Člověk s mentálním postižením v období dospělosti	24
2.2.4 Jak osoby s mentální retardací definují pojem dospělost a jak mu rozumí?	24
2.2.4.1 Faktory, které k dosažení statusu dospělosti přispívají, nebo mu brání:.....	25
2.2.5 Člověk s mentální retardací v období mladé dospělosti – časové vymezení jednotlivých etap.....	26
2.2.6 Význam vzdělávání dospělých s mentálním postižením.....	28
2.3 <i>Způsoby diskriminace osob s postižením</i>	<i>30</i>
2.4 <i>Možnosti veřejného ocenění osob s postižením</i>	<i>31</i>
2.4.1 Cena Jirky Šedého.....	31
2.4.2 Výstavy a vernisáže.....	32
2.5 <i>Vliv alternativních výtvarných technik na rozvoj poznávacích schopností</i>	<i>33</i>
3 Praktická část.....	36
3.1 <i>Úvod k praktické části</i>	<i>36</i>
3.2 <i>K sobě blíž I</i>	<i>40</i>
3.2. 1 Stanoviště 1 – Japonsko	42
3.2.2 Stanoviště 2 – Velká Británie	48
3.2.3 Stanoviště 3 - Maroko.....	54
3.2.4 Stanoviště 4 - Lesotho.....	60
3.2.5 Stanoviště 5 - Saudská Arábie.....	65
3.2.6 Stanoviště 6 - Grónsko	71
3.3. <i>K sobě blíž II</i>	<i>76</i>
3.3.1 Stanoviště 1 - Příběhy včelích medvídků	77
3.3.2 Stanoviště 2 - Pohádky z mechu a kapradí	83
3.3.3 Stanoviště 3 - O loupežníku Rumcajsovi	88
3.3.4 Stanoviště 4 - Maková panenka.....	94

3.3.5 Stanoviště 5 - Bob a Bobek	100
3.3.7 Stanoviště 7 - O hajném Robátkovi.....	108
3.3.8 Stanoviště 8 – O víle Amálce.....	114
3.4 K sobě blíž III	125
3.5 K sobě blíž IV.....	126
3.5.1 Stanoviště 1 - Ovoce tropické	127
3.5.2 Stanoviště 2 - Ovoce pěstované u nás	132
3.5.3 Stanoviště 3 - Ovoce pěstované u nás + ovoce tropické.....	137
3.5.4 Stanoviště 4 - Zelenina kořenová + hlíznatá	140
3.5.5 Stanoviště 5 - Zelenina košťálová	145
3.5.6 Stanoviště 6 – Zelenina listová	151
3.6 K sobě blíž V.....	156
3.6.1 Stanoviště 1 – Montealegre del Castillo	158
3.6.2 Stanoviště 2 – Miraflores de la Sierra	162
3.6.3 Stanoviště 3 - Murcia	166
3.6.4 Stanoviště 4 – Puente Tocinos.....	171
3.6.5 Stanoviště 5 - Blanca.....	175
3.6.6 K sobě blíž V – Reflexe	183
4 Závěr.....	191
Použitá literatura	194
Elektronické zdroje:	195
Seznam příloh.....	198

1 Úvod

Typickým trendem lidské společnosti současnosti je přání mít bohatou nabídku volnočasových aktivit a dostatek času pro jejich realizaci. Při veškerém stresu působícím na lidský organismus je současně tento požadavek nezbytným předpokladem pro relaxaci, vybočení ze stereotypu a zdárný vývoj osobnosti, a to jak u populace lidí intaktních, tak u lidí s nějakým handicapem. U lidí žijících v domovech pro osoby s mentálním postižením s celoročním pobytem, je riziko výskytu stereotypu a s ním související dopad kulturní deprivace na psychiku jeho obyvatel opravdu vysoké. Přestože se tomuto dopadu nedá zcela zabránit, lze jeho rozsah alespoň omezit. Prostředkem k tomu vedoucímu, je právě ona bohatá nabídka volnočasových aktivit.

Vytváření náplně volného času pro děti a mládež je mojí velkou zálibou. Proto také již sedm let v místě svého rodiště, tj. v Poličce, působím se svými přáteli jako vedoucí neoficiální skupinky dětí a mládeže naší farnosti. S touto skupinkou se scházíme v pravidelném čtrnáctidenním cyklu. Programová náplň našeho setkávání je následující:

- Krátká přednáška na dané téma – např. svědomí + následná diskuze o něm + případná diskuze o tématu navrženém dětmi, mají-li problém, o kterém si chtějí pohovořit
- Hra z oblasti prožitkové pedagogiky
- Procházka
- Nácvik divadelního či hudebně pohybového vystoupení na vánoční besídku či ke Dni matek, realizovaného v poličském kulturním domě Jordán
- Účast na diecézním setkání mládeže v Hradci Králové
- Společný týdenní prázdninový pobyt mimo domov

Záhy poté, co jsem v roce 2004 začala spolupracovat s nejmenovanou mládežnickou organizací, jsem jejímu vedení podala návrh na realizaci projektu pro osoby s mentálním a tělesným postižením. Vedení tento můj návrh téměř okamžitě přijalo, a to s příslibem finanční podpory a sháněním sponzorů, pokud takový projekt připravím. To pro mne bylo nejen velkou výzvou, ale i příležitostí realizovat své dosavadní znalosti a zkušenosti z této oblasti, a současně vytvořit něco nového a

přispět tím ke snížení vlivu kulturní deprivace u obyvatel domovů s celoročním pobytem. Moje dosavadní práce s dětmi a mládeží se tak rázem rozšířila i na skupinu dospělých osob různého věku. Znamenalo to pro mne zaměřit se na studium literatury věnující se problematice dospělosti a komunikace, neboť právě pravidelná komunikace s vedením domovů, v nichž měl být projekt K sobě blíž realizován, byla pro jeho kvalitní přípravu velmi důležitou součástí. Byla založena na dvou osobních setkáních a průběžném kontaktu prostřednictvím emailu. Totéž platí o komunikaci s dobrovolníky, čili organizačním týmem.

Jelikož první ročník projektu K sobě blíž se shledal s velkým úspěchem jak u vedení domova, jeho uživatelů, i členů organizačního týmu, realizovali jsme tento projekt i v dalších letech. To, že se též stane námětem mé diplomové práce, mne napadlo až mnohem později.

Cílem této diplomové práce je:

- Vytvořit metodickou příručku s konkrétními návrhy her pro dospělé osoby s mentálním postižením
- Shrnout zde poznatky z prostudované české i zahraniční literatury týkající se tématu dospělosti a volného času
- Porovnat jednotlivé ročníky projektu K sobě blíž z hlediska obsahové náplně a jeho vlivu pro rozvoj osobnosti klientů
- Vytvořit podpůrné materiály pro realizaci projektu K sobě blíž

2 Teoretická východiska

2.1 Pojem volný čas

Volný čas je možno chápat jako opak doby nutné práce a povinností a doby nutné k reprodukci sil (Průcha, Walterová, Mareš, 2001). Je to doba, kdy si své činnosti můžeme svobodně vybrat, děláme je dobrovolně a rádi, přináší nám pocit uspokojení a uvolnění.

Pod pojem volný spadají:

- Rekreace
- Zábava
- Zájmové činnosti
- Zájmové vzdělávání
- Dobrovolná, společensky prospěšná činnost

Součástí volného času naopak nejsou:

- Činnosti zabezpečující biologickou existenci člověka (jídlo, spánek, hygiena, zdravotní péče), přestože si někdy lidé z těchto činností vytvoří svého koníčka.

(Pávková, Hájek, . Hofbauer, Hrdličková., Pavlíková, *Pedagogika volného času* 2002)

V souvislosti s problematikou pedagogiky volného času je třeba zmínit významného představitele tohoto oboru, jímž je Dr. Wolfgang Nahrsted, profesor věd o výchově se zaměřením na pedagogiku volného času, kulturní práci a pedagogiku cestování. Je autorem knihy, která v překladu nese název *Život ve volném čase*. Recenzi na ni napsal pan Mojmir Vážaňský a uvádí v ní, že se jedná o základní dílo o pedagogice volného času, kde je uvedena celá šíře tohoto oboru, včetně teorie a dějin, které jsou pojímány v celistvém spojení pod zorným úhlem vědy o výchově. V první kapitole této knihy, jejíž název je *Volný čas jako doba učení*, popisuje volný čas jako učení a podává zde interpretaci příkladů. V subkapitole je následně představen profil a kompetence pedagoga volného času. Pedagogiku volného času definuje jako internacionální pedagogické jednání, které

vytváří a pokouší se zlepšit předpoklady pro učení se volnému času a volnočasové kompetenci...(s.16.) Ústředním tématem této knihy je vztah mezi pedagogikou, emancipací a trhem. Druhá kapitola: Volný čas jako doba života podává odůvodnění pedagogiky volného času. Autor zde rozebírá základní myšlenky pedagogiky volného času a všímá si úlohy a významu pedagogika v jednotlivých podobách volného času od denního po celoživotní. Třetí kapitola, nazvaná Boj o volný čas přináší čtenáři kritický náčrt historie. Čtvrtá kapitola Ráj volného času Spolkové republiky, podává ucelený přehled o situaci po roce 1945, přičemž je uspořádán do systému evolučních fází. V závěrečné části kapitoly rozvíjí autor model demokratické pedagogiky volného času (s. 139-149). Ústředním bodem je zde svoboda času, která je cílem jako základ demokracie. Kapitola pátá, nazvaná Kultura se zabývá didaktikou volného času, v první řadě pak procesy v oblasti volného času (např. místa volného času), dále procesy volnočasového chování ve škole (s. 150). Podle autora se zájmy lidí ve volném čase koncentrují do několik oborů, komunikace, cestování a organizace sebe sama. V další části nalezneme pojednání o vztahu nových médií a ekologické krize v souvislosti s výchovou ve volném čase (od str. 155). Subkapitola 5.5 upozorňuje čtenáře na metodické komponenty, jakými jsou: volnočasové poradenství, animace, administrace (od s. 177). Šestá kapitola: Pedagog volného času se zaměřuje na situaci vzdělání a přípravu odborníků. Autor poukazuje na nedostačující ocenění hodnot volnočasových témat uvnitř věd o výchově a zdůrazňuje mezinárodní akceptaci otázek volného času. V závěrečné kapitole: Pedagogika volného času 2000 pohlíží do budoucnosti volného času a pedagogiky volného času. Autor zde podává 16 dílčích perspektivních podnětů pro posílení postavení pedagogiky volného času jako „svědomí volného času“, vědomí povinností občana, reformátora nových sousedských vztahů, inscenátor pedagogického transferu apod. Dále zde také upozorňuje na nové členění životních fází a potřebu výzkumu volného času.

2.1.1 Volný čas dospělých

a) Období mladší dospělosti (20-30 let)

V období mladší dospělosti mají mnozí lidé již ukončenou profesní přípravu, a nacházejí uplatnění a začínají si budovat pracovní kariéru. Běžnou součástí tohoto období je také navazování dlouhodobých partnerských vztahů, někdy i celoživotních,

též narození dětí a péče o ně, což zajisté klade velké nároky na čas. Z tohoto důvodu často opouští své dřívější koníčky a plně se věnují své rodině či profesnímu růstu.

V úvahu je ale třeba vzít i tyto aspekty:

- Stálé osobní zájmy jsou znakem zralé osobnosti
- Jedinec bez trvalých kvalitních zájmů je problematickou osobností
- Je správné a přínosné zachovat si osobní koníčky i v dospělosti
- Je nesprávné a netaktické zakazovat partnerovi zakazovat zájmové činnosti nebo nechat si je zakazovat od něho
- Způsob využívání volného času je jedno z důležitých hledisek při výběru životního partnera

a) Období střední dospělosti (30-45 let)

Často užívaným pojmem v souvislosti s obdobím střední dospělosti je pojem krize životního středu. Ten v sobě zahrnuje to, že člověk už většinou dosáhl vrcholu svých možností a dokonce pro některé profese začíná být považován za „starého“. Partnerské vztahy mění svůj charakter – buď se zklidňují, nebo se objevují konflikty a pocity nespokojenosti. V důsledku toho se pak tyto svazky rozpadají a jsou navazovány nové. Člověk v tomto období zvažuje své životní úspěchy a neúspěchy, porovnává stanovené cíle s dosaženými a uvažuje o smyslu života. Již zmíněné životní krize mohou vést k pocitu trvalé životní neúspěšnosti, rezignaci. V těchto náročných životních situacích je velkou pomocí, pokud má člověk své záliby. Zájmové činnosti mu totiž přinášejí pocit uspokojení, relaxaci, dávají možnost stýkat se s lidmi, kteří mají podobné zájmy a navazovat nové kontakty.

b) Období pozdní dospělosti (45-65 let)

Období pozdní dospělosti s sebou přináší velké množství změn. Fyzická, psychická a intelektuální zdatnost se postupně zhoršují. U žen nastupuje menopauza, která pro jejich organismus i psychiku znamená jistou zátěž, kterou prožívají různě. Hledání zaměstnání v tomto věku je velmi obtížné, a to bez ohledu na schopnosti a skutečnou výkonnost člověka. Zmizení mnoha povinností a uvolnění denního režimu po odchodu do důchodu má za následek obtížné vyplnění volného času, což se ukazuje jako závažný životní problém. Zde jsou opět ve výhodě ti jedinci, kteří si zachovali

své osobní záliby až do této doby a pro něž jsou osobní koníčky běžnou a samozřejmou součástí života.

(Hájek, Hofbauer, Pávková, 2002)

2.2 Osoby s mentálním postižením

Mentální retardaci můžeme definovat jako vývojovou duševní poruchu se sníženou inteligencí, která se projevuje snížením kognitivních, řečových, pohybových a sociálních schopností s prenatální, perinatální i postnatální etiologií.

Člověk s mentálním postižením se liší od svého intaktního vrstevníka **specifickou aspirací**. Stabilita a reálnost aspirace je totiž projevem duševního zdraví, přičemž aspirační úroveň jedinců s mentálním postižením je charakteristická svými výkyvy na jednu či na druhou stranu, tj. směrem k podhodnocování či nadhodnocování.

Po stránce **emoční** je jedinec s mentálním postižením vybaven menší schopností ovládat se. To souvisí s malou řídicí funkcí rozumu, kterým lze prožitky tlumit, či přehodnocovat. Jedinec přenáší kladné emoce na situace, které už umí zvládnout. V situacích, které se zvládnout nenaučil, se mohou u něho objevit neurotické či psychopatické symptomy. Intenzita emočních reakcí klesá úměrně s věkem.

Ve **volních projevech** jedinců s mentálním postižením je patrná zvýšená sugestibilita, citová a volní labilita, impulzivnost, agresivita, úzkostnost a pasivita. Specifickým rysem je též dysbulie (porucha vůle) a abulie (nerozhodnost, nedostatek vůle a neschopnost zahájit činnost, ztráta či snížení volních činností).

(Valenta, Müller, 2009)

2.2.1 Jednotlivé stupně mentální retardace:

a) Lehká mentální retardace:

Hlavní problémy se u klientů s lehkou mentální retardací objevují až s nástupem do školy. Většina klientů je plně nezávislá na obsluze a je schopna vykonávat jednoduchá zaměstnání. V sociálně nenáročném prostředí se dokážou pohybovat bez problémů.

b) Středně těžká mentální retardace:

Klienti se středně těžkou mentální retardací vyžadují po celý život pobyt v chráněném bydlení a zaměstnání, jelikož jejich myšlení a řeč jsou výrazně omezené, stejně jako schopnosti sebeobsluhy. Jejich řeč je jednoduchá a obsahově chudá i v dospělosti, někdy dokonce zůstává na nonverbální úrovni.

c) Těžká mentální retardace:

Těžkou mentální retardací charakterizuje výrazné opoždění psychomotorického vývoje, které je patrné již v předškolním věku. Možnosti sebeobsluhy těchto jedinců jsou výrazně trvale limitované, potrava musí být speciálně upravena. Řečový vývoj stagnuje na předřečové úrovni, vzácně produkují jednotlivá slova. Těžkou mentální retardací velmi často doprovází poruchy chování se stereotypními pohyby, hry s fekáliemi, piky, sebepoškozování a agrese.

d) Hluboká mentální retardace:

U klientů s hlubokou mentální retardací je nutná trvalá péče. S tímto stupněm mentální retardace jsou provázány těžká sensorická a motorická postižení, taktéž i neurologické poruchy. Komunikační schopnosti zůstávají na úrovni porozumění jednoduchým požadavkům a nonverbálních odpovědí. Etiologie hluboké mentální retardace je organická, kombinuje se při ní nejtěžší formy pervazivních poruch. *(Valenta, Müller, 2009)*

2.2.2 Období dospívání u osob s mentálním postižením

a) Problémy osob s mentální retardací v období dospívání - Trávení volného času – s kým a jak vyplnit svůj čas?

Jedním z typických problémů osob s mentální retardací je nadbytek volného času s nedostatkem příležitostí nebo schopností k jeho naplnění. Nadbytek volného času lze chápat jako podnětovou deprivaci, která se nejčasněji manifestuje

prožíváním nudy. To vede k úzkosti, která může vyústit až v náročně zvladatelné, bizarní chování, jež může mít až obsedantně-kompulzivní charakter.

Analýza individuálních plánů ukazuje, že způsob podpory při aktivním trávení volného času se v průběhu dospívání a dospělosti mění. Starší osoby s mentální retardací vznášejí jiné požadavky na podporu trávení volného času než osoby mladší. V pubertě se podpora týká zejména doprovodu do zájmových kroužků a asistence při činnosti v kroužku. V období adolescence přibývá asistence při realizaci individuálních zájmů (např. sportování, návštěva posilovny, pletení, šití, modelářství...), při návštěvě společenských akcí (např. divadla, kina, koncertu...), stejně tak i dovedností umožňujících aktivní trávení volného času (např. samostatné cestování...)

Pan Lečbych ve své knize uvádí, že z analýzy zpráv z osobní asistence a analýzy individuálních plánů vyplývá, že osoby s mentální retardací v období puberty též prožívají přirozenou potřebu trávit svůj volný čas společně se svými vrstevníky a kamarády.“ (*Lečbych, 2008*) Autor analýzy, do níž bylo zahrnuto 10 individuálních plánů osob v období puberty dále uvádí, že tato potřeba u většiny pubescentů není dostatečně naplňována, přičemž problémem je nedostatek kamarádů.

Deprivace v oblasti kontaktů s kamarády může vyústit až ve fenomén tvorby fiktivního kamaráda. Ten totiž pomáhá zvládnout samotu a může sloužit jako prostředek k poznávání okolního světa. Osoba s mentální retardací může budit dojem, že je o jeho existenci hluboce přesvědčena, jelikož o něm nadmíru referuje. Pro okolí daného jedince s mentální retardací tento fenomén znamená především strach z rozvoje duševního onemocnění. Podoba fiktivního kamaráda se v průběhu vývoje proměňuje, a to dle aktuálních potřeb, přičemž při dostatečném kontaktu s vrstevníky se může fiktivní kamarád zcela vytratit, jelikož zanikne nutnost jeho existence.

Důležitým tématem, které je provázáno s tématem trávení volného času osob s mentální retardací je **samota**. V knize s názvem *Mentální retardace v dospívání a mladé dospělosti* je dále uvedeno, že dospělí lidé s mentální retardací si často stěžují na nedostatek vztahů, a to zejména partnerských a kamarádských. Přestože dosáhnou pokročilého stupně samostatnosti a nezávislosti danými např. samostatným bydlením a hospodařením, schází jim při trávení volného času radost, jelikož nemají možnost jej s někým sdílet. V případě, že se dospělá osoba s mentální retardací při navazování

mezilidských vztahů zažila opakovaný neúspěch a negativní reakce okolí na její postižení, vzniká zde předpoklad toho, že vedle touhy navazovat trvalejší mezilidské vztahy, se může současně objevovat nedůvěra v lidi a podezřívavost. V této situaci se tedy dostávají do paradoxní situace, kdy po vztazích sice intenzivně touží, ale zároveň se obávají opakovaného selhání, které jim v navazování vztahů brání. (Lečbých, 2008)

b) Adolescence u dívek s mentálním postižením a vliv attachmentu

Problematikou adolescence u dívek s mentálním postižením a vlivem attachmentu se zabývá článek uvedený v časopise Behindertenpädagogik, jehož autorkou je Petra Gütgeman. Tato studie měla napomoci poukázat na možnosti zlepšení porozumění adolescentům s mentálním postižením.

Je zde popsáno empirický výzkum adolescence tří dívek (A, B, C) s mentálním postižením ve věku 6 let, 22 let a 25 let. Nejstarší dívka (A) od ukončení školní docházky na zvláštní škole, pracuje v chráněné dílně. Prostřední dívka (B) navštěvovala základní školu, poté hlavní školu, následně praktikum, poté odešla na ubytovnu, kde bydlí dívky s postižením i bez něho. Nejmladší dívka (C) navštěvuje 8. třídu zvláštní školy.

b.1 Analýza pokrokových postojů:

V empirických studiích ve vztahu rodičů k době adolescence svých dětí s mentálním postižením se ukázaly jako významné dva znaky:

1. rodiče podporují nezávislost dětí
2. k sexualitě svých dětí se staví spíše negativně

Zeltin a Turner (1985) se tomuto vyjádřili tak, že rodiče si nejsou jisti tím, co obnáší role dospělého pro mladistvého s postižením, s čímž souvisí poslušnost, převzetí zodpovědnosti a sexuální povědomí. Často prý rodiče svým dětem předávají to, že sexualita a pohlavní orgány jsou nečisté a více se o tom nemluví. To ale vede k tomu, že dcery a synové tělesné změny v adolescenci prožívají mlčky. Rodiče tak na ně přenášejí normy a tabu společnosti. (Feuser, 1981)

V tomto článku je dále uvedeno, že v křesťanství je téma sexuality vždy nahlíženo ve spojitosti s reprodukcí, což následně vedlo jak k zákazu sexuální aktivity lidí s postižením tak k jejich likvidaci v třetí říši. Craft píše, že jsou popírány sexuální potřeby a práva lidí s postižením, neboť lidé bez postižení se obávají toho, že by se lidé s postižením mohli rozmnožovat. Mnozí lidé totiž mají představu,

že lidé s postižením jsou jako děti, a proto jsou asexuální. (Craft, 1985)

Studie, kterou vypracovali Goodman, Budner a Lesh se zabývá tématem sexuální výchovy ze strany rodičů. Autoři této studie došli k závěru, že ve výchově synů se rodiče zaměřují na oblast masturbace a homosexuality, u dívek na sexuální obtěžování a prevenci.

Do 70. let bylo mnoho dívek sterilizováno, aby byly chráněny před otěhotněním a iracionálními způsoby agrese.

S matkami dívek i s dívkami samotnými byla prováděna interview. Byla pro ně zvolena kombinace otázek a fotografií. Objevily se verbální potíže a problémy s abstrakcí, které se u lidí s mentální retardací vyskytují. Kromě toho mladiství s postižením mají tendence dát očekávanou odpověď, protože chtějí obdržet podporu a akceptaci.

b.2 Psychoanalytický model adolescence:

Psychoanalytický model definuje adolescenci jako životní fázi, v níž se vytváří identita a vztahy v rodině a přátelské vztahy. Erdheim proto označuje adolescenci termínem „druhá šance“, protože nabízí možnosti k přestavbě a výstavbě psychických struktur. Předpokládá se, že pro lidi s mentálním postižením je tato druhá šance obtížně dosažitelná. Kromě rodiny totiž nemají nutné sociální kontakty, které by je mohly podpořit. Závislost na rodičích je u nich mnohem silnější, což ztěžuje výstavbu sebeakceptace a objektivní reprezentace.

(Behindertenpädagogik, 1997)

b.3 Sebeobraz a samostatnost dívek

Z analýzy realizovaných interview je zřejmé, že pozitivní sebeobraz je závislý na dvou faktorech:

1. Dobrý vztah k matce, protože dodává největší sebestvrdzení. Tuto funkci může převzít otec nebo jiná osoba. Předpokladem je vznik emocionálního a zodpovědného vztahu. Matky se snaží dívkám zprostředkovat pocit jistoty a přijetí. U dívek A a B v této empirické studii se ukazuje silná pozitivní sebeobrana. Především u dívky B je výrazný pozitivní vliv matky.
2. jako druhý faktor pro rozvoj osobnosti je uveden princip normalizace. Svoboda, převzetí samostatnosti, mít sebenaplňující práci atd. podporuje samostatnost a pocit vlastní hodnoty mladistvého. U dívek A i B se ukazuje, jak silně se práce podílí na utváření sebeobrazu.

Aby se zabránilo tomu, aby závislost na rodičích a napojení na domov ještě sílilo a byl zachováván tradiční obraz ženy, je důležité napojení na vnější pracovní vtahy.

(Behindertenpädagogik, 1997)

b.4 Obejití postižení

Aby dívkám byla umožněna akceptace svého postižení, je podstatné, aby rodiče byli s tímto tématem obeznámeni. Jen potom totiž mohou být při rozhovorech se svými dcerami zcela bez obav. Nejistota nebo negace postižení vedou k tomu, že mladiství nedostávají nutnou podporu, která by přispívala k jejich dalšímu rozvoji.

V tomto článku popsán příklad toho, kdy skrze integraci lidí s postižením s lidmi bez postižení bez důvodu, že naše společnost má mnoho předsudků a milných mínění proti lidem s postižením a vzniká prý silná podpora toho, aby se lidé s postižením přizpůsobili „normálnímu obrazu“. Pod tlakem toho, že jsou jiná a přání přizpůsobit se, museli prý tyto dívky zažívat smutné zkušenosti ve škole a na pracovišti.

(Behindertenpädagogik, 1997, str.15)

b.5 Zabývání se vlastním vzhledem:

Jako jeden z bodů na toto téma zmiňovaly dívky oblékání. Je totiž důležité být pořádně a korektně oblečen. Zde je potřeba vzít v úvahu trend, který společnost u lidí s postižením preferuje to, aby se co nejvíce přizpůsobili oněm trendům. Ti si tedy často utvářejí mínění o svém tělesném schématu na základě mínění okolí. Není tedy s podivem, že v této empirické studii měla jen dívka B relativně dobré mínění o svém těle, taktéž měl rozvinutou hrdost na svoji ženskost.

(Behindertenpädagogik, 1997, k str.17)

b.6 Porozumění mezi rodiči a dcerou:

U všech tří zúčastněných dívek této studie je zřejmé, že vztah k rodičům hraje velmi důležitou roli v jejich životě. Obě starší dívky shledávají často kontrolu svými rodiči jako vměšování do jejich života. Přesto ale popisují svoje matky převážně pozitivně. Apter uvádí, že matka je nejdůležitější osoba pro emocionální výměnu.

Dotazované dívky uvedly, že se pokouší své problémy řešit samy. Když je ale potřeba, mohou se opět obrátit na svou matku. Matky se tak snaží posílit sebehodnocení svých dcer. Především Matky dívek A a B vidí toto jako důležitou úlohu ve vztahu. Podpory se jim dostává nejen slovní, nýbrž také tělesné. U všech tří matek je zřejmé, že se za potřeby svých dcer cítí zodpovědné.

Stejně jako mladiství intaktní, pokoušejí se i mladiství s postižením odpoutat se od svých rodičů, osamostatnit se. Strategie k tomu jsou různé. Jednou z nich je vlastnictví svého pokoje, který si dívky udržují zcela podle svého. Na druhou stranu to, aby dívky s postižením byli od svých rodičů odpoutané tak, jako dívky bez postižení působí pro ně jako hrozba, neboť kontrola ze strany rodičů jim dává pocit jistoty. Musí být proto opětovně zdůrazňováno, že jsou už samostatné, aby se tím předešlo ztráty touhy po osamostatnění. Svoboda, vlastní zkušenosti, zodpovědnost za nakládání se svým životem musí být těmto dívkám dána.

(Behindertenpädagogik, 1997, str. 17-18)

b.7 Přátelství:

Pro všechny zúčastněné dívky je trávení volného času se svými přítelkyněmi velmi důležité, ale uvádějí, že pokaždé mají jako doprovod svoji asistentku nebo rodiče. Jsou závislí na dopravě, připravenosti a času rodičů. Jelikož tyto předpoklady často nebývají naplněny, dochází k tomu, že se jejich aktivity často omezí na pobyt doma, což znamená: sledování televize, poslech hudby a pomoc v domácnosti. Kromě toho se setkávají v organizovaných skupinách.

Také označení „nejlepší přítel/kyně“ má pro lidi s postižením jiný význam než pro lidi intaktní. Termín nejlepší v sobě nese projevení velké důvěry. Budování intenzivního přátelství je pro dívky s postižením obtížnější. Pokud jde o setkání mimo školu, pracoviště, tedy o privátní rozhovor, zřídka se uskuteční, protože dívky se nemohou rozhodnout samostatně kdy, kde a jak se chtějí vidět, mohou tedy také jen těžko vytvářet základ pro důvěru. Z toho důvodu většina přátelství nevzniká mimo budovu školy či pracoviště. Žádná z dotazovaných dívek se nezmínila o déletrvajícím přátelství, např. od školy či z dětství.

(Behindertenpädagogik, 1997, str. 17-18)

b.8 Tělesné změny

Stejně jako u dívek intaktních, je i u dívek s postižením prožívání pubertálních změn závislé na potvrzení ze strany matky. Například u první menstruace se dívky spoléhají na objasnění a podporu.

U nejstarší a nejmladší dívky nejsou žádné známky toho, že by měly rozvinutou hrdost na svou ženskost. Toto je velmi typické také pro intaktní dívky, protože také v současnosti je vytváření tohoto povědomí ztěžováno společenskými normami. U dívek s postižením je rozdíl mezi žádaným obrazem a vlastním vnímáním mnohem větší. Pro dívky je proto obtížné rozvinout vlastní představu o kráse.

(Behindertenpädagogik, 1997, str. 17-18)

b.9 Sexualita a partnerské vztahy

Všem třem dívkám abstraktní pojem sexualita činí potíže. Tělesné něžnosti, polibky a objetí zažívají se svými matkami. Dívky A a C měly také zkušenosti s chlapci. Téma potenciačního partnera je pro všechny tři dívky zásadní, jelikož v jejich životě hraje významnou roli. Nabízí jim totiž možnost partnerství, kterým se zmenšuje jejich závislost na rodičích. Dívky uvedly, že tímto riskují hádku s rodiči. Dívka A a B míní, že jejich rodiče by touto událostí byli překvapeni, pokud by je chtěly se skutečností svého intimního vztahu konfrontovat. Věřící tomu, že se jejich rodiče domnívají, že ony žádné sexuální potřeby nemají a ani si nepřejí mít partnerský vztah.

Partnerství pro dívky s postižením znamená mít stálého přítele, někoho mít jenom pro sebe. Také si přejí zažívat sexuální kontakt a něžnosti. Představy těchto dívek o tom, jak by měl vypadat jejich přítel, nejsou zvláště selektivní. Dívka B uvedla, že její přítel by měl být také postižený. S touto problematikou též úzce souvisí svolení rodičů s tím, aby se s někým sešly o samotě atd. Musely by být též zajištěny všechny sociální náležitosti, jako je transport nebo místo pro setkání apod. Je důležité, aby dívkám bylo umožněno se volně pohybovat se všemi sociálními souvislostmi a dosáhnout nutných kompetencí, jež s přátelským či partnerským vztahem úzce souvisí.

(Behindertenpädagogik, 1997, str. 19-20)

2.2.3 Člověk s mentálním postižením v období dospělosti

Pojem dospělost je v literatuře vymezen řadou definic. Je ale obtížné tyto definice sjednotit a vytvořit z nich jednu jedinou. Každá definice se totiž na tento pojem dívá z jiného hlediska: biologického, duševního. Každá definice též musí zcela respektovat systémové sociokulturní a právní faktory.

Definice dospělosti

1. podle Beneše (1999)

„Dospělým ve smyslu vzdělávání je osoba, jejíž hlavní sociální role se dají charakterizovat statusem dospělého a která zároveň ukončila svou vzdělávací dráhu ve formálním vzdělávacím systému (Beneš in: Černá 2008, s.172)

2. podle Coffielda (1987)

„Mladý člověk se stává definitivně dospělým, stane-li se zaměstnaným. Dlouhodobá nezaměstnanost staví naopak mladého člověka do sociálního neurčita – do neurčité pozice mezi stadiem dětství a dospělosti. (Černá, 2008, s. 172)

3. podle Jenkinse

„je dospělost stejně jako další životní etapy sociálním konstruktem. V industriální společnosti brání dosažení statusu dospělosti jiné sociální konstrukty, jako je mentální postižení či dlouhodobá nezaměstnanost absolventů škol. (Černá, 2008, s. 172)

2.2.4 Jak osoby s mentální retardací definují pojem dospělost a jak mu rozumí?

Pan Lečbých uvádí, že během prováděné analýzy se svými kolegy identifikovali mezi účastníky 4 různá pojetí pojmu dospělost. Nejčastěji prý byla chápána jako samostatnost z hlediska dosahování samostatnosti, jako něco, co přichází k člověku postupně, se získáváním jednotlivých atributů dospělého. Jako významný atribut dospělého člověka byla uváděna zodpovědnost sama za sebe, samostatné jednání a vyřizování s úřady, dále pak pomoc druhým lidem a samostatné hospodaření. Hlavním atributem bylo vyhodnoceno samostatné bydlení, které je považováno za klíčový mezník v pojetí dospělého.

V rámci druhého pojetí dospělosti byla dospělost interpretována z hlediska získání a udržení práce. Zde byl významným atributem plat za vykonanou práci

a sociální význam práce samotné, jakožto prostředku k uplatnění vlastního potenciálu a příležitost k zapojení se mezi ostatní členy společnosti.

Třetím pojetím dospělosti byla prý dospělost jako svobodná volba, co se týče nakládání s volným časem. Zde je zdůrazněna důležitost toho, aby sociální okolí akceptovalo člověka s mentální retardací jako dospělého a přijímalo jeho volby a rozhodnutí.

Čtvrtým pojetím dospělosti byla dospělost vymezená věkem.

Autoři výsledky tohoto výzkumu shrnují závěrem, v němž uvádí, že první dvě pojetí dospělosti (dospělost jako samostatnost a dospělost jako práce) hodnotí jako zralejší způsoby chápání pojmu dospělost, neboť úzce souvisí s vývojovými úkoly, které jsou pro období mladé dospělosti typické. Naopak zbývající dvě pojetí dospělosti (dospělost jako svobodná volba a dospělost vymezená věkem) považují za méně zralá, jež korespondují s pubescentním a adolescentním pohledem na dospělost. (*Lečbých, 2008*)

2.2.4.1 Faktory, které k dosažení statusu dospělosti přispívají, nebo mu brání:

- Ukončení školní docházky
- Získání zaměstnání
- Uzavření sňatku, založení rodiny
- Dosažení zletilosti, trestní odpovědnosti, darování krve a orgánů, držení identifikačních průkazů – občanský průkaz, cestovní pas
- Právo volit a být volen

Tyto faktory se nevztahují pouze k člověku s mentálním postižením, nýbrž mají obecnou platnost. Pan Šiška ve své knize mezi faktory, které k dosažení statusu dospělosti přispívají nebo mu brání, zařadil též:

- Postoje personálu
- Postoj samotných dospívajících, čili zda se oni sami chtějí stát dospělými
- Diagnostická terminologie – tj. přirovnání hloubky mentálního postižení k vývojovým stádiím dítěte
- Předsudky a stereotypy společnosti

Co se vymezení termínu dospělosti týče, pan Šiška ve své knize zmiňuje, že v dnešní konzumní společnosti je nesnadné nalézt souhrnné hledisko pro posouzení, zda člověk je či není dospělý, jelikož biologické faktory jsou sice stálé, ale socio-kulturní faktory podléhají změnám. V tradičních lidských společenstvích byli starší lidé přijímáni s respektem a jejich slovo bylo velmi často slovem rozhodující význam, kdežto dnes je tomu právě naopak. Starší lidé autoritu spíše ztrácejí, a to jak v rodině, tak i v širším sociálním společenství.

Důležitým úkolem dnešní společnosti, především poskytovatelů služeb by mělo být, aby v maximální možné míře podporovali osoby s mentálním postižením v naplňování sociálních rolí, které jsou pro období dospělosti v daném socio-kulturním prostředí charakteristické. Jednou ze stěžejních rolí dospělosti je role člověka, který viditelně přispívá do společnosti, jejíž součástí je. (Šiška, 2005)

Dospělí a staří handicapovaní lidé jsou členy různých skupin zájmových i zaměstnaneckých, dle sociálního statusu, role apod. Do těchto skupin jsou zařazováni podle určitého hodnocení z různých aspektů, např. za účelem léčení, sociálního zabezpečení, výchovy, vzdělávání, pracovního zařazení, pohlavního rozlišení apod. Jeden člověk tedy může být zařazen do různých klasifikačních systémů. (Jesenský, 2000)

Některé aktivity, úkoly výchovy a vzdělávání z období pubescence u některých handicapovaných přecházejí i do období dospělosti a začínají se plnit později než u lidí intaktních. Naproti tomu úkoly gerontagogiky někdy začínají dříve.

2.2.5 Člověk s mentální retardací v období mladé dospělosti – časové vymezení jednotlivých etap

a) Mladá dospělost – základní charakteristika

Mladá dospělost je přechodovým obdobím mezi adolescencí a plnou dospělostí. Dochází v ní k upevnění identity a identifikaci s rolí dospělého, taktéž k vyjasnění pracovních a životních cílů. Souvisí též s osamostatněním se od rodičů, hledáním vhodného životního partnera a se založením vlastní rodiny, stejně jako s volbou povolání a získáním profesní odpovědnosti.

Langmeier a Krejčířová uvádějí jako jedno z klíčových kritérií dospělosti **osobní zralost**. Ta je spojována s ekonomickou nezávislostí na rodičích, schopností

vytvářet hluboké a stabilní citové vazby, naplňováním vlastního potenciálu, přiměřeným sebevědomím a autentičností. Dochází také k výrazným změnám v emočním prožívání, pro něž je typická větší střízlivost, pragmatičnost, přijetí vlastní identity a nalezení přiměřené sebejistoty.

Z hlediska rozvoje kognitivních schopností dochází mezi 20. - 30. rokem k jistému vrcholu intelektových funkcí. Po 30. roku života dochází k pozvolnému snižování intelektového výkonu a v pozdní dospělosti k úbytku výraznějším. Longitudinální studie však ukazují na stabilizaci intelektových funkcí po 30. roce života až do období klem 50-60 let věku. (Lečbych, 2008)

Co se **sociálního zařazení** a fungování týče, v období mladé dospělosti se v tomto ohledu stává stěžejní realizace pracovní činnosti. Ta je výsledkem dlouhodobého vzdělávání a profesní přípravy, dává prostor pro realizaci vlastního potenciálu a možnost dosáhnout určité sociální stabilizace.

Výrazným mezníkem v tomto období bývá **uzavření manželství**. Dle Langmeiera a Krejčířové je šťastné manželství a uspokojivý rodinný život za faktor, který rozhodující měrou přispívá k celkovému pocitu štěstí a pocitu smysluplnosti existence. Tito autoři též označují manželství za nejcitlivější test osobní zralosti.

Výraznou komponentou v období časně dospělosti je i **sexuální aktivita**. Klíčové téma spojené se sexualitou je **rodičovství**. Narození dítěte znamená novou sociální roli a mění dosavadní životní styl a návyky. Dítě vnáší do života řadu pozitivních emočních prožitků, povinností a sociálních očekávání, kterým je třeba se přizpůsobovat.

b) Mladá dospělost u jedinců s mentální retardací

„Z hlediska dosahování profesní, partnerské a rodičovské role jsou možnosti osob s mentální retardací v dospělosti významně omezené a často k jejich zvládnutí vyžadují vysokou míru podpory (Lečbych, 2008, s. 85)

Vhodnými způsoby podpory jsou:

a) Program podporovaného zaměstnávání

b) Program tranzit - člověk s mentálním postižením praktikuje na určitém pracovišti již v období školní docházky. Umožňuje začlenit osoby s mentální retardací na běžná pracoviště a otevřený trh práce. Pro osoby s těžším postižením a více vadami je vhodné zařazení do programů chráněného zaměstnávání, kde naleznou klidnější a méně stresující pracovní prostředí.

V oblasti partnerské, manželské a rodičovské se u mladých osob s mentální retardací vyskytují značné komplikace, které do značné míry převyšují jejich problémy s pracovním uplatněním a bydlením. Partnerský a manželský způsob života výrazně zvyšuje kvalitu života a přispívá k pocitu životní spokojenosti, seberealizaci a pocitu vlastní hodnoty. Získání partnera je do jisté míry důkazem vlastní normality, atraktivity a vlastní kompetence. Deprivace v oblasti intimního partnerského vztahu bývá u osob s mentální retardací příčinou rychlé fixace na osobu, která je jim po určitou dobu na blízku (např. osobní asistent či vychovatel).

Dalším důležitým tématem dotýkajícím se dospělosti osob s mentální retardací je udržování jejich fyzické zdatnosti z důvodu vzniku obezity a atrofie svalové hmoty, které mají negativní vliv na kardiovaskulární systém a pohybový aparát. Z tohoto důvodu Rimmer upozorňuje na nutnost rehabilitace a kondičního pohybového cvičení. (*Lečbých, 2008*)

2.2.6 Význam vzdělávání dospělých s mentálním postižením

V souvislosti s tímto tématem považuji za důležité zde zmínit Hierarchii lidských potřeb dle Maslowa, kde posloupnost potřeb je následující (myšleno od vrcholu pyramidy):

1. **Potřeba znát a porozumět**
2. **Potřeba seberealizace** – potřeba realizovat svou individualitu, tzn. své schopnosti a záměry
3. **Potřeba ocenění** – potřeba být obdivován a uznáván a mít respekt
4. **Potřeba lásky** – potřeba být někým milován, či náležet k nějaké skupině
5. **Potřeba jistoty** – vystupuje v situacích ztráty životní jistoty
6. **Potřeby fyziologické** – souvisejí s porušenou homeostázou
(*Šiška, 2005*)

U osob s mentálním postižením je touha po seberealizaci a potřeba znát a rozumět, limitována primárním handicapem a často též vnějším prostředím. Z tohoto důvodu dochází k tomu, že někteří z nich začínají chápat smysl a hodnotu poznání pro vlastní život až v době po ukončení desetileté i víceleté docházky do speciální

školy. Potřeby z vyšších úrovní se často objevují až v dospělosti a k jejich uspokojení může docházet skrze formální či neformální vzdělávání, které tímto nabývá na významu. Lidé s mentálním postižením totiž potřebují celoživotní vedení a podporu v učení, které se sice nejeví tak efektivní, ale jeho výsledky jsou pro život takového jedince velice užitečné, zejména k posílení soběstačnosti. Pokud je dospělý člověk s mentálním postižením ponechán bez dalšího vedení, své dovednosti a návyky ztrácí. (*Šiška, 2005*)

Vzdělávání jim poskytuje důležitou životní náplň, otevírá nové možnosti, a to nejen v socializaci. Je to proces i cíl, který se pro dospělého stává hodnotou sám o sobě a o který má smysl usilovat. Pozitivně ovlivňuje sebepojetí (představa o svém já, které se vyvíjí ve vztahu k okolnímu světu), posiluje sebedůvěru, a tím dává prostor pro nové sociální role. (*Šiška, 2005*)

Handicapovanost způsobuje v životě osob s postižením dosti velké množství blokátorů. Handicapovaní mají většinou sníženou frustrační toleranci, což je odolnost vůči frustraci. Jedná se o individuální schopnost odolávat frustraci bez uchýlení se k neadekvátnímu způsobu reagování. Mohou ji snížit dlouhodobé frustrování a deprivace (strádání).

Frustrace dělíme na:

1. **environmentální** – jsou dané sociálním nebo fyzickým prostředím
2. **personální** – vznikají z neadekvátního kladení citů vzhledem k vlastním schopnostem a možnostem
3. **konfliktové** – spočívají v konfliktu spontánních a zvenčí navozených motivů
4. **primární** – týkají se biochemických potřeb
5. **sekundární** – týkají se získaných psycho- nebo sociogenních potřeb

Reakcí na frustrační situace může být: agrese, kompenzace, racionalizace, bagatelizace, identifikace, regrese, negativismus, únik, izolace, fixace, represe, fantazie, egocentričnost nebo suicidální chování.

Zvláštním případem je tzv. **existenciální frustrace**, což je nedostatek životních perspektiv. Někdy jsou frustrace zaměňovány za stres. Z psychologického hlediska se za stresovou situaci považuje situace, v níž je adaptace těžká nebo nemožná, ale v níž je motivace velmi silná. (*Jesenský, 2000*)

2.3 Způsoby diskriminace osob s postižením

S tématem dospělosti osob s mentálním postižením též úzce souvisí téma diskriminace těchto. Tomuto tématu věnuje pozornost publikace organizace Inclusion Europe: Wir kämpfen für unsere Rechte – Anwendung des Nicht-Diskriminierungsgesetzes zum Schutz von Menschen mit Behinderungen. Jsou zde popsány tyto způsoby diskriminace:

1. V případě, že je s člověkem s postižením jednáno hůře než s člověkem bez postižení. Např. člověk s postižením vykonává stejnou práci jako jeho kolega, ale on za to dostane méně peněz, protože je postižený. Toto se nazývá **přímé znevýhodnění**.
2. O diskriminaci jde i v případě, že zaměstnavatel chce, aby lidé toho věděli více, nežli potřebují pro svoji práci, např., když po Vás šéf vyžaduje řidičský průkaz, ačkoli jej k výkonu své práce nebudete potřebovat. V tomto případě se jedná o **diskriminaci nepřímou**.
3. **Obtěžování** je také zakázáno. Je to forma diskriminace. O obtěžování jde, jestliže je člověk urážen nebo jiným způsobem týrán jiným člověkem, např. když je často urážen, protože má nějaké postižení.
4. Lidé s duševním postižením potřebují pomoc a podporu při práci. Např. smíte poprosit o zvláštní pomoc, abyste se mohli rychleji učit. Můžete také žádat o více času, pokud jej potřebujete. Pokud Vám Váš zaměstnavatel odpírá pomoci, je to jedna z forem diskriminace. To se nazývá vhodné pracovní prostředí.

(Dosot, 2004)

2.4 Možnosti veřejného ocenění osob s postižením

2.4.1 Cena Jirky Šedého

Jednou z možností veřejného ocenění osob s postižením je udělení Ceny Jirky Šedého. Nejsem na světě sám. **Jiří Šedý** se narodil 2. července 1976 v Illinsku v Čechách, na Českomoravské vysočině.. Po úspěšném ukončení docházky absolvoval tříletou praktickou školu. 10 let pracoval jako pracovník obchodního provozu a sociální péče ve Speciální škole pro žáky s více vadami. Je autorem několika vlastnoručně ilustrovaných kalendářů a knih svojí originální technikou. Jsou jimi:

- Podivuhodná planeta
- Duhové pohádky
- Babiččiny pohádky
- Hledání
- Dominičiny pohádky
- Citlivost barevného slunce
- Trochu něhy
- Český myšlení

Všemi se též prolíná jeho velká láska k přírodě a lidem. Intenzivně se věnuje malování, psaní, četbě, sportu aj. Velmi rád cestuje (prý už poznal velkou část Evropy, navštívil Afriku a Ameriku).

Mimo to společně s matkou, PhDr. Vlastou Šedou pořádají přednášky o vlivu výtvarných technik na rozvoj dítěte s Downovým syndromem, též výstavy a výtvarné dílny. V roce 2002 byl dokonce oceněn hlavní Cenou Olgy Havlové. Výstava jeho harmonických obrazů putuje jižními Čechami, a sice pod patronací nestátní neziskové organizace Ovečka, která vznikla v roce 2003 z iniciativy rodičů, jimž se narodilo dítě s Downovým syndromem (dále již jen DS). Jejím zakladatelem je sbor Apoštolské církve v Českých Budějovicích. Posláním této společnosti je pomoci rodinám při výchově dětí s DS k maximální možné samostatnosti, samozřejmě

s ohledem na individualitu každého jedince. Jiří Šedý v současnosti žije v Kadani. Chce uskutečňovat svůj cíl, stát se plně nezávislým, plnohodnotným a soběstačným člověkem se všemi právy a povinnostmi.

Na stránkách www.dobromysl.cz Jiří Šedý o sobě uvádí, že nemá rád agresivitu a násilí, naopak má rád lidi a snaží se jim pomáhat. V současné době prý ale okolo sebe pozoruje špatné vztahy mezi lidmi, z čehož je velice smutný. Jelikož se dozvěděl, že už i děti začínají být agresivní, rozhodl se, že to tak nenechá, což bylo důvodem toho, že vyhlásil výtvarnou a literární soutěž o cenu Jiřího Šedého Nejsem na světě sám. Cílem jeho vynaloženého úsilí je, aby se děti i dospělí začali více zamýšlet nad tím, zda vůbec za svůj život již někomu pomohli. Jde mu o to, aby si lidé uvědomili, že na světě nejsou sami, právě naopak, že je okolo nich spousta dalších lidí, kteří si zasluhují jejich pozornost a pomoc. Dodává k tomu, že kdyby se zamyslelo jen malé množství dětí a dospělých lidí, má to svůj smysl.

Téma: **Jak jsem pomohl:**

- svému kamarádovi či kamarádce
- člověku s postižením či znevýhodněním
- starému člověku
- tomu, kdo pomoc právě potřeboval

2.4.2 Výstavy a vernisáže

Další příležitostí veřejného ocenění výsledků tvorby lidí s nějakým handicapem je pořádání výstav jejich děl. Jednou z takových výstav je výstava s názvem **I s Downovým syndromem lze žít plnohodnotný život**. Tato výstava byla zahájena při příležitosti Světového dne Downova syndromu, který je stanoven na 21. března. V tomto datu je zašifrovaná charakteristika této genetické poruchy, při níž se 21. chromozom v buňkách objevuje 3x. namísto 2x.

Na výstavě se návštěvníci mohou dozvědět více problematice Downova syndromu, mýtech a faktech s ním spojených:

- Je DS ojedinělá genetická porucha?
- Jedná-li se o těžké mentální postižení?
- Patří-li lidé s DS do ústavů, jsou-li schopni citově vyzrát? apod.

Pro zájemce o toto téma (zejména pro školy a zainteresované skupiny) organizuje Ovečka, o.p.s. na objednávku přednášku a to buď přímo v muzeu (spojeno s komentovanou prohlídkou výstavy) nebo dle dohody ve škole či jinde.

Výstava se uskutečnila za podpory Apoštolské církve. Ve Vsetíně vystavoval svá díla též Jiří Šedy (viz. výše) a **Stanislav Burian**. Stanislav Burian (1961) pocházející z Telče, žil dvacet let, až do roku 1990 v Ústavu sociální péče v Kyjově. Po návratu domů se ve svých třiceti letech začal věnovat fotografování. Zájem o něj v něm podnítil zejména jeho dědeček Josef Vávra, telečský fotograf. Profesionální fotografkou je též i matka Stanislava Buriana Helena Burianová. Na svých fotografiích zachycuje především veduty, zákoutí historického města, malebné scenérie okolí, taktéž i působivá místa v krajině, jako osamělé, památeční stromy, sochy, kříže aj.

2.5 Vliv alternativních výtvarných technik na rozvoj poznávacích schopností

Informace o této problematice jsem čerpala z internetových stránek <http://www.dobromysl.cz/scripts/detail.php>, kde je uvedeno, že autor daného článku věnovaného tomuto tématu čerpal z podkladů k semináři PhDr. Vlasty Šedé a Jiřího Šedého.

Mj. se zde dočteme se o tom, že v současné době se zvyšují společenské nároky na kvalitu výchovy dětí. Děti totiž do života vstupují se svou genetickou výbavou a jsou ovlivňovány přijetím matky a prostředí, do něhož se narodily, ale i řadou impulsů, které v budoucnu budou pozitivně či negativně spolupůsobit na rozvoj celé osobnosti. Již v prvních chvílích života na něj působí spousta zvuků, barev, světla a stínů, taktéž i taktilních podnětů a vůní. Velmi důležitá je proto adekvátnost, kvalita a množství podnětů, které dítě vnímá a které začínají rozhodovat o jeho dalším rozvoji. Volbou vhodných a kvalitních impulsů prý lze významně podpořit rozvoj vnímání, myšlení, řeči, paměti, pozornosti a soustředěnosti.

Dočteme se zde, také o tom, že nepopsaná tabule je zázrak, který může prostředí a výchova „popsat“ barvou temnou či zářivou. Proto již od prvních

okamžiků života dítěte můžeme pozitivně či negativně rozvíjet či nechávat ladem jeho poznávací schopnosti. Samozřejmě, musíme počítat s genetickou výbavou dítěte, která tvoří nezanedbatelnou složku jeho osobnosti. Ale i tu můžeme ovlivnit a zmírnit i některé negativní rysy, s kterými se dítě narodí. Můžeme působit na jeho odlišnost, kterou s sebou nese různý druh postižení.

Je zde též kladen důraz na důležitost cílevědomé a promyšlené výchovy, a to od nejútlejšího věku dítěte, která odpovídá jeho možnostem a schopnostem. Je přitom třeba počítat i se specifickými zvláštnostmi, s věkem dítěte, a to jak s věkem chronologickým, tak i mentálním. Estetickovýchovné působení je důležitým, výrazným a významným činitelem, který přispívá k socializaci každého člověka. Výjimečnost výchovného působení na dítě spočívá v tom, že klade základ k dalšímu rozvoji osobnosti, také formuje jeho morální a etické postoje. Též významně přispívá ke spoluvytváření hodnotové orientace.

Estetická výchova tvoří nedílnou součást celoživotní výchovy. Dítě by proto již od útlého věku mělo mít neustále určitý přísun informací, které mu umožní orientovat se, ujasnit si kritéria a aplikovat je. Jedinec je současně stavěn do neustále nových a neopakovatelných situací, v nichž si nevystačí pouze s dosavadními poznatky. Estetické vzdělávání vyplývá z potřeb člověka, jež je připraven nové podněty přijímat a tvořivě na ně reagovat. Estetickovýchovné působení se týká oblasti návyků, které u dětí mají základní význam pro tělesný rozvoj. Estetická výchova proto vychází z přirozených možností dětského vnímání, hodnocení a zájmů. Navazuje na fyziologické schopnosti dětí, zejména na jejich činnost smyslovou a motorickou.

Vztah dětí ke kráse a umění rozvíjíme prostřednictvím hodnocení a vytváření krásy v jejich prostředí, jednání a chování, v práci, v rozvíjení zájmu o umění a vlastní tvořivou činnost. Estetická výchova umožňuje každému jedinci proniknout do světa lidí a přírody. Taktéž rozvíjí mravní kvality, kulturní zájmy i mezilidské vztahy. Má značný vliv na rozvoj kulturního života společnosti a je základem mezilidské komunikace. Realizace estetické výchovy nesmí být živelná, musí být vedena emocionálně a cílevědomě, musí mít svoji jasnou strukturu a zřetelně stanovený cíl a úkoly. Trvalým cílem estetické výchovy je vytváření vztahu člověka ke kulturním a uměleckým hodnotám. Schopnost estetického hodnocení si totiž může

osvojit opravdu každý člověk. Tato schopnost není podmíněna výjimečným nadáním, lze ji vypěstovat v člověku cílevědomou výchovou. Hlavním úkolem estetické výchovy je uvědomělá, cílevědomá a citlivá příprava člověka k tomu, aby byl schopen zaujímat specifický estetický postoj ke skutečnosti, rozvíjet a umocňovat individuální dispozice a socializovat je. Je proto velmi důležité klást důraz na individuální bohatství estetických prožitků a osvojování si kulturních a uměleckých hodnot.

Prostředí působí na rozvoj člověka s postižením i bez něho. Působí jak na naše představy, tak i na naše postoje, myšlenky a city. Pro rozvoj estetického citění dítěte je nesmírně důležitá také hra, u dospělého jedince práce. Při hře je důležitá její estetická stránka, estetika hraček i samotný výsledek hry.

U dětí i dospělých jedinců s nějakým druhem postižení se estetická výchova z řady důvodů liší od estetické výchovy intaktní populace. U dětí s mentálním postižením je ovlivněna především jejich rozumovým opožděním, specifícností emocí a méně rozvinutou motorikou. Problémy s jemnou i hrubou motorikou můžeme pozorovat také u dětí se specifickými poruchami učení, v první řadě však u dětí s tělesným či zrakovým postižením i u dalších druhů znevýhodnění a odlišností. Estetická výchova u mentálně postižených se podílí na rozvoji celé řady psychických procesů a vlastností, jež primárně ztěžují jejich estetickou výchovu.

(<http://www.dobromysl.cz>, 5.6. 2010, 15.37)

3 Praktická část

3.1. Úvod k praktické části

K sobě blíž je projekt zaměřený na sféru volnočasových aktivit dospělých osob s mentálním postižením. Důvodem toho, proč jsem se při jeho tvorbě specifikovala právě na tuto oblast je to, že se domnívám, že období dospělosti v životě lidí s mentálním postižením není věnována taková pozornost, jako obdobím jiným. Důkazem je i poměrně malé množství literatury, jež se touto problematikou zabývá. Samozřejmě jsem si plně vědoma toho, že tento jev souvisí též se zkvalitněním lékařské péče, která přispěla k prodloužení délky života těchto lidí, z čehož vyplývá, že je to nová oblast, které je ale potřeba věnovat náležitou pozornost, jež si zaslouží.

Prvotní impuls k vytvoření tohoto projektu jsem dostala v roce 2004, kdy jsem začala spolupracovat s nejmenovanou mládežnickou organizací, která mi po podání návrhu na realizaci tohoto projektu přislíbila finanční podporu, pokud jej vytvořím. Stala jsem se tedy členkou této organizace a tím začala naše spolupráce trvající dodnes.

Tento projekt má relaxačně-zábavně-vzdělávací charakter. Jeho cíle jsou následující:

- přispět ke vzdělávání osob s mentálním postižením a zábavnou formou s prvky relaxace je seznámit s daným tématem
- přispět k sociálnímu kontaktu a interakci osob intaktních s osobami s mentálním postižením
- přispět ke zpestření denního programu osob s mentálním postižením žijících v domově s celoročním pobytem, a tedy snížit účinek kulturní deprivace z něho plynoucí

Projekt K sobě blíž je realizován jednou ročně v rámci jednoho odpoledne na pozemku některého z Domovů pro osoby s mentálním postižením v pardubickém kraji či chrudimském okrese. Toto územní vymezení je dáno finančními možnostmi oné mládežnické organizace, jež projekt K sobě blíž sponzoruje. Organizace je též

prostředníkem, který mi pomáhá navazovat kontakty s představiteli kraje či okresu, taktéž s vedením Domovů a oslovením dobrovolníků, na nichž je organizační tým postaven. Tým má některé stálé členy, ale z větší části je každý rok obměňován. Dobrovolníky pro tento projekt získávám především oslovením farních společenství z řad křesťanské mládeže s prosbou o spolupráci. Povětšinou se setkávám s pozitivními reakcemi na tuto žádost a s ochotou zapojit se. Tímto způsobem se do projektu K sobě blíž zapojilo již více než 200 mladých lidí, přičemž pro mnohé z nich to bylo první setkání s lidmi s mentálním postižením. Snažím se tím podpořit interakci lidí intaktních s lidmi s mentálním postižením a pozměnit tak mnohdy milné povědomí lidí intaktních o míře agresivity lidí s mentálním postižením, jelikož právě tyto zkreslené informace a předsudky v nich často vyvolávají strach z osobního kontaktu s lidmi s mentálním postižením.

Program projektu každoročně sestavuji sama. Dobrovolníky mi pomáhá shánět již zmíněná mládežnická organizace, přičemž po již proběhnutém náboru dobrovolníků a dvou osobních setkání, následná komunikace s nimi probíhá prostřednictvím emailu, a to tak, že každé skupině zašlu organizační pokyny a seznam pomůcek a úkolů, které si mají připravit. Dále udržujeme průběžnou komunikaci až do dne samotné realizace projektu. Jinak to bohužel není možné, jelikož členové organizačního týmu pocházejí z několika míst, konkrétně např. z Poličky, Svitav, Litomyšle, České a Moravské Třebové. Proto není možné, abychom se pokaždé scházeli osobně. Náš vztah je založen na vzájemné důvěře, že oni si skutečně dle pokynů připraví, co je třeba, aby v den konání této akce nenastaly zbytečné komplikace, které by celý průběh výrazně narušily a já zajistím kostýmy, prostory, kapelu, komunikaci s vedením domova a další nezbytnosti.

V den realizace projektu se část organizačního týmu sejde již v ranních hodinách a připravuje veškerou výzdobu celého areálu a svých stanovišť, přehrává si připravené divadelní scénky a jedná se zaměstnanci Domova o tom, co je ještě potřeba. Domov pro tuto část týmu zajistí občerstvení, poskytne vnitřní i venkovní prostory a materiální vybavení.

Náplň tohoto odpoledne je pokaždé koncipovaná do těchto částí:

1. divadelní scénky k danému tématu + hry u jednotlivých stanovišť
2. koncert
3. táborák a beseda s ním spojená

4. závěrečné rozloučení s účastníky a zaměstnanci ústavu

Ad 1. Každý ročník tohoto odpoledne má své stěžejní téma, které se prolíná celým programem. K němu jsou koncipovány divadelní scénky, jejichž úkolem je názornou formou účastníky co nejpřesněji seznámit s daným tématem. Na tyto scénky plynule navazuje sekce her, soutěží a různých kreativních aktivit, jež mají u jednotlivých účastníků podpořit rozvoj kognitivních a rozumových schopností, paměti, představivosti, komunikačních schopností či schopnosti spolupracovat s ostatními a přiblížit jim ho ze všech možných úhlů pohledu.

Ad 2. Na každý ročník konání této akce se též snažím oslovit nějakou hudební skupinu pocházející z daného kraje či jeho blízkosti, aby nám zahrála hodinu trvající koncert, při němž si všichni budou moci nejen zatančit, ale též zazpívat a užít si příjemné atmosféry. Současně tím též chci přispět k rozvoji pohybových schopností a sluchového vnímání účastníků.

Ad 3. Táborák zapalujeme současně se zahájením koncertu. Důvodem tohoto kroku je, že jsem si vědoma toho, že ne každý z účastníků chce poslouchat a tančit na hudbu zrovna té hudební skupiny, kterou jsem pozvala, přestože při jejím výběru preferuji ty skupiny, které mají široký repertoár písní, jež hrají. Stejně tak, ne každý chce sedět u ohně a opékat špekáčky. Táborák je umístěn v dostatečné vzdálenosti od místa konání koncertu, což umožňuje příjemné, nerušené posezení u ohně, kde si účastníci mohou opéct uzeninu, kterou nám poskytuje náš sponzor. Hlavním cílem této části odpoledne je důraz na interakci ve smyslu prohloubení navázaných sociálních kontaktů mezi organizátory K sobě blíž a klienty Domova.

Ad. 4. Po skončení koncertu a opékání následuje závěrečné rozloučení se všemi účastníky, sklizení věcí a odjezd domů.

Hry jsem sestavovala s ohledem na přítomnost mentálního postižení klientů a jejich náročnost proto přizpůsobila jednotlivým druhům mentálního postižení. Pro přehlednost jsem v textu použila následující zkratky, aby bylo organizačnímu týmu (který jsem o problematice mentálního předem postižení poučila) jasné, které skupině osob je hra či daná aktivita určena.

LMR = lehká mentální retardace

STMR = středně těžká mentální retardace

TMR = těžká mentální retardace

Současně jsem předem požádala vedení zařízení, v němž se K sobě blíž mělo uskutečnit, aby klienty v závislosti na míře jejich postižení zaměstnanci rozdělili do skupin A (klienti s lehkou mentální retardací), B (klienti se středně těžkou mentální retardací), C (klienti s těžkou mentální retardací). Poté každý klient dostal kartičku s příslušným písmenem, kterou měl pověšenou na krku. Důvodem tohoto kroku bylo usnadnění pohybu a orientace v prostoru, jak pro klienty, aby věděli kam mají jít soutěžit tak pro organizátory. Ti totiž měli totiž každé stanoviště označené daným písmenem také. V případě, že by některý ze soutěžících i tak honem nevěděl kam má jít, mohl ho díky kartičce s písmenem kdokoli z organizátorů snadno nasměrovat a odeslat, případně dovést na správné místo.

Klienty s hlubokou mentální retardací jsme z tohoto odpoledne v žádném případě nechtěli vyčlenit, ale i vedení jednotlivých zařízení si přálo, aby byli pouze v roli diváků. To je tedy důvodem toho, proč v seznamu herních a jiných aktivit tato skupina osob není zahrnuta.

3.2 K sobě blíž I

První ročník K sobě blíž se uskutečnil v Domově na Zámku Bystré (viz. příloha č.1-5.9). Jedná se o domov pro osoby s mentálním postižením, jež se nachází v Bystrém u Poličky.

Tento domov je určen pro osoby s mentálním postižením, od 3 let věku, s přidruženými kombinovanými vadami (tělesnými i smyslovými) se sníženou soběstačností v základních životních dovednostech z důvodu zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Podle zákona o sociálních službách pro osoby se zdravotním postižením poskytuje pobytové služby sociální péče a jeho cílem je individuálním přístupem podpořit smysluplný, plnohodnotný život, který se co nejvíce přibližuje běžnému životu. Kapacita zařízení činí 119 klientů, mužů i žen.

„Služba domov pro osoby se zdravotním postižením zahrnuje základní činnosti stanovené pro tuto službu zákonem o sociálních službách, těmito činnostmi jsou:

- * poskytnutí ubytování a stravování*
- * pomoc při zvládání běžných úkonů péče a o vlastní osobu*
- * pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu*
- * výchovné, vzdělávací aktivizační činnosti*
- * zprostředkování kontaktu se společenským prostředím“*
- * sociálně terapeutické činnosti*
- * pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí“ . (<http://www.dnzbystre.cz/>, 1.3.2010, 21.04)*

Tématem prvního ročníku K sobě blíž bylo **cestování**. Abych docílila jednotné linie, která se bude prolínat celým tématem, zaměřila jsem se na země, ve kterých vládne monarchie. Pojala jsem to tak, že princ, následník trůnu se vydává na cestu po různých zemích světa, aby navštívil sousední země, což patří mezi královské povinnosti a přitom si tam našel svoji nevěstu a mohl pak převzít vládu svého otce. Ze své cesty si kromě nevěsty také přivezl z každé země, kterou navštívil, suvenýr pro svého starého otce. Vše bylo doplněno stylovými kostýmy a doprovázeno vhodnou reprodukcí dobrou hudbou. Účastníci tvořili družinu, která doprovázela prince na jeho cestě, aby zajistila jeho bezpečnost a případně mu

pomáhala plnit povinnosti, jež byly součástí jeho cesty. Cílem tohoto odpoledne bylo:

- rozšíření znalostí o cizích zemích (např. Skotsko, Japonsko atd. viz. příloha č.1-3) a jejich kultuře
- rozvoj komunikativnosti
- rozvoj jemné motoriky
- rozvoj interakce s intaktními vrstevníky

Tohoto odpoledne se zúčastnili nejen klienti Domova na zámku Bystře u Poličky, ale též klienti Denního stacionáře Polička, jako i klienti z nějakého Domova na Moravě, kteří se tohoto odpoledne zúčastnili na základě pozvání Domova a ne z naší iniciativy, tedy bohužel nevím, o který Domov se přesně jednalo. Nicméně celkový počet účastníků přesahoval 100 a celkový počet účastníků 70 organizátorů.

3.2. 1 Stanoviště 1 – Japonsko

JAPONSKO

Charakteristika země:

Říká se, že Japonsko bylo založeno v 7. století císařem Jimmu. Jméno Japonska doslova znamená *Země vycházejícího slunce*. Pokrývají ho lesy a hory. Japonsko je 30. nejlidnatější zemí světa. Slabá zemětřesení tu bývají často, velká zemětřesení se vyskytují pouze několikrát během každého. Podnebí Japonska je, vlhké Období dešťů zde trvá cca 6 týdnů, objevují se zde i tajfuny.

K japonské kultuře neoddělitelně patří umění:

- **origami** - skládačky z papíru
- **čajové obřady**
- **kimono** (tradiční japonský oděv), mnohdy viděný na umělkyních zvaných
- **gejša** (společnice, které baví tradičními tanci, hrou na hudební nástroje, příjemnou konverzací apod.).

Soutěže a úkoly:

Japonsko - LMR = skupina A

1. Bilboquet (lapátko)

Pomůcky:

- dřívko s připevněným kalíškem a provázkem s kuličkou

Cíl:

- rozvoj hrubé motoriky, pozornosti a zrakového vnímání

Motivace:

- ta u této hry vyplývá z jednotlivých variant hry

1. Lapačka – má podobu kalíšku a koule, přivázané k němu šňůrkou. Hráč vzal nádobku do ruky, strhl s ní a měl do kalíšku chytit kouli, která vyletěla do výšky a manipuluje s ní dle návodu vedoucího hry.

2. Indiáni z kmene Čipevájů vyhazovali snopeček trávy svázaný do tvaru podkovy, a chytali ho na špičatou hůlku. Jiný kmen – Zuňi – používal rovný prut, k němuž byly upevněny koženým řemínkem tři kroužky. Hráč získával body podle toho, který kroužek na špičku prutu zachytil.

3. Na havajských ostrovech hrávali bilboquet pod názvem hũ-lej-po-no. Doprostřed delší hůlky přivázali provaz, na jehož volném konci visel hruškovitý míček.

2. Transport luštěnin

Pomůcky:

- fazole
- 2 misky
- hůlky na jedení
- 2 skleničky

Cíl:

- rozvoj jemné motoriky, pozornosti, soustředěnosti a zrakového vnímání

Motivace:

V Japonsku lidé pěstují hodně luštěnin, protože převážně jedí zdravě a luštěniny rozhodně zdravé jsou. My si s nimi nyní zahrajeme zajímavou hru.

Postup:

Hráče rozdělíme na dvě družstva. Ve vzdálenosti asi 5m umístíme na podstavce před každé družstvo dvě misky s luštěninami. Každému hráči dáme hůlky. Jeden po druhé pak půjdou k misce svého družstva a jejich úkolem bude ve stanoveném limitu (např. 30s) přemístit co nejvíce luštěnin do skleničky. Ten hráč, který ve stanoveném časovém limitu přemístí do skleničky více kusů luštěnin, vítězí a získává bod pro své družstvo. Na závěr vyhodnotí vedoucí hry nejúspěšnější družstvo

3. Japonský tanec

Pomůcky:

- velké šátky
- japonská hudba

Cíl:

- rozvoj koordinace pohybu a sluchového vnímání

Motivace:

K Japonsku a jeho kultuře neodmyslitelně patří jeho jedinečný styl hudby a tance, které mají dlouholetou tradici, a proto je třeba jim věnovat náležitou pozornost i v tomto našem společném odpoledni. Vy nyní budete mít příležitost se několik tanečních kroků japonského tance s námi naučit. Nebudu už proto déle povídat a pustíme se už do tančení.

Postup:

Na tuto aktivitu není třeba účastníky rozdělovat do družstev. Vedoucí hry předvádí účastníkům tanec v japonském stylu se šátky v rytmu japonské hudby. Asistenti vedoucího hry se pohybují mezi účastníky a kontrolují správnost pohybového provedení tance, případně poskytují pomoc.

Japonsko - STMR = skupina B

1. Ochutnávky nápojů

Pomůcky:

- kalíšky
- nápoje různé chuti – džus, minerálka, mléko, voda
- šátky

Cíl:

- rozvoj smyslového vnímání

Motivace:

Japonci jsou nejen velkými milovníky dobrého a zdravého jídla, proto si i vy nyní vyzkoušíte, jací jste znalci nápojů. To zjistíme podle toho, jestli jejich chuť dovedete poznat i poslepu.

Postup:

Vedoucí hry rozdělí hráče do dvou skupin, poté se svými asistenty každému zavážou šátkem oči. Hráči soutěží jednotlivě. Přistoupí k vedoucímu, ten mu

podává do ruky kalíšky s troškou nápoje. Úkolem hráče je rozeznat o jaké nápoje jde. (Je nutné předem zjistit, zda některý z klientů nemá na daný nápoj alergii či netrpí-li nesnášenlivostí kravského mléka.

2. Lovení rybiček na magnetky

Pomůcky:

- dřívko s provázkem, na jehož konci je připevněný magnet
- papírové rybičky a malým magnetkem na zadní straně

Cíl:

- rozvoj koncentrace, přesnosti a zrakového vnímání

Motivace:

Pro Japonsko je rybolov velmi důležitý. Rybaří se tu ve velkém, a proto se i vy na chvíli stanete takovými japonskými rybáři a vyzkoušíte si lovení ryb, když trošku jiným způsobem.

Postup:

Utvoríme dvě družstva a v každém družstvu hráči soutěží individuálně. Jeho úkolem je na prut pomocí magnetu uchytit papírové rybičky. Oproti tomu úkolem organizátora hry je sledovat, které družstvo bude rychlejší.

3. Letadla v mlze

Pomůcky:

- píšťalka
- šátky

Motivace:

- k Japonsku patří také moderní technika, tzn. i letadla. Teď budete mít možnost si na piloty takových letadel zahrát.

Postup:

Vedoucí hry je vzdálen od hráčů asi tak 4m a píská na píšťalku. Vedoucí píská v pětivteřinovém intervalu. Hráči mají zavázané oči a jejich úkolem je k němu poslepu dojít – za hlasem píšťalky. Druhý vedoucí hry koriguje pohyb hráčů, aby nedošlo ke zbytečným srážkám.

Japonsko - TMR = skupina C

1. Doplnování obrázku

Pomůcky:

- rozkládací obrázek v dřevěném rámečku – ne puzzle

Motivace:

Břehy Japonska omývá oceán, v němž najdeme velkou spoustu ryb. Já pro vás mám obrázek jedné mořské rybičky, ale potřebuji, abyste mi ho pomohli složit dohromady. Pomůžete mi?

Cíl:

- rozvoj jemné motoriky, pozornosti a zrakového a prostorového vnímání

Postup:

Úkolem každého soutěžícího je složit rybičku po větších dílcích – tělo, ploutev, ocas, hlava. Podáváme do ruky jednotlivé dílky, on je pak samostatně přiřadí na patřičná místa. Vedoucí hry je každému soutěžícímu k dispozici pro případnou pomoc.

2. Malování na plátno

Cíl:

- rozvoj jemné motoriky a fantazie

Pomůcky:

- plátno
- tekuté barvy
- štětce

Motivace:

Další věc, kterou je Japonsko známé je výroba krásně malovaných šátků. Vy se za chvíli stanete taky takovými umělci, dekorátéry, kteří vymýšlejí krásné vzory na šátky a zkusíte si takové šátky vyrobit.

Postup:

Každému účastníkovi dáme kousek látky, kterou si bude moci ozdobit tekutými barvami podle vlastního přání a fantazie. Použijeme k tomu tekuté barvy, protože s nimi pracuje snáze. Dítě pomocí štětce maluje na látku. Pokud je pro něho práce se štětcem příliš náročná, může malovat i prsty. Pokud to bude nutné, je dobré na ukázkou práce účastníkovi vést ruku, aby pochopil co se po něm přesně chce. Bude-

li nutná i následná dopomoc, organizátor hry převeze funkci facilitátora, aby klient nebyl vyřazen z činnosti. Těž je třeba dát pozor na olizování prstů od barev!

3. Lovení perel

Cíl:

- rozvoj jemné motoriky a hmatového vnímání

Pomůcky:

- skořápky od oříšků s korálky uvnitř
- velké korálky
- 2 mističky

Motivace:

V křížovce velmi často naleznete pojem japonská lovkyně perel. Ano, říká se, že v Japonsku, žijí ženy, které loví perly a z nich se pak vyrábí krásné náhrdelníky, náramky, přívěšky atd. Vy teď máte možnost se na okamžik takovými lovci perel stát a to v této hře.

Postup:

Na stole máme misku s uzavřenými skořápkami oříšků. V některých oříscích je ukryt korálek. Úkolem hráčů je tyto skořápky otevřít, korálky najít, vyndat ven a přemístit do mističky. Kdo to zvládne dříve, vyhrává.

3.2.2 Stanoviště 2 – Velká Británie

VELKÁ BRITÁNIE

Charakteristika země

Spojené království Velké Británie a Severního Irska je ostrovní stát. Zahrnuje ostrov Velkou Británii a Irsko. Omývá ho Atlantský oceán. Vládne zde královna Alžběta II., která je hlavou i dalších třinácti států, například Kanady, Austrálie, Nového Zélandu a Jamajky.

Ještě vám povím něco málo o zdejších tradicích. Tou největší tradicí jsou Vánoce. Zde je ale lidé slaví jinak, než my. O vánocích zde totiž můžete vidět obrovské množství světel a typických vánočních ozdob jak osvětlují ulice a děti netrpělivě očekávají příchod Otce Vánoc (Father Christmas), jenž přistane se svým sobím spřežením na střeše za komínem. Vyvěšují svou vánoční punčochu k nohám postele a čekají na dárky. Ty rozbalují až 25. prosince v čase snídaně. V poledne pak mají tradiční vánoční oběd - pečeného krocana a vánoční pudding. 26. prosinec se nazývá Boxing Day. Tohoto dne chodí rodiče se svými dětmi na představení pantomimy.

Velká Británie – LMR = skupina A

1. Skládání britské vlajky

Cíl:

- rozvoj analyticko-syntetického myšlení a jemné motoriky

Pomůcky:

- 3 obrázky složené španělské vlajky
- 3 rozstříhané obrázky španělské vlajky podle jednotlivých pruhů /čili na 3 části/

Motivace:

Když jedete do nějaké země, je dobrá vědět, jak vypadá její vlajka. My jsem se dnes společně vypravili do Španělska, proto se naučíme dobře znát španělskou vlajku. Následující hra nám k tomu dává dobrou příležitost.

Postup:

Na desku stolu připevníme obrázky španělské vlajky, tak aby se s nimi nedalo pohnout a byly od sebe v dostatečné vzdálenosti, aby každý soutěžící měl dostatek prostoru. Dále na stůl před každou složenou vlajku položíme vlajky rozstříhané na jednotlivé díly. Úkolem soutěžících bude tyto vlajky složit dle předlohy. Kdo ji složí nejdříve, vítězí, ale odměna čeká na každého☺.

2. S nosem vzhůru**Cíl:**

- rozvoj koordinace pohybu

Pomůcky:

- kostka cukru pro každého hráče

Motivace:

V Anglii žije celá řada lordů – no a říká se – „Ty jdeš jako lord“, tzn. namyšleně – čili s nosem vzhůru. A vy si teď vyzkoušíte, co to znamená vyzkoušíte v následující hře.

Postup:

Družstva stojí v jednotupu, na znamení si dají hráči kostku cukru na nos, ruce sepnou za tělem a vyjdou najednou k cíli vzdálenému 5m. Komu spadne cukr s nosu, musí se vrátit zpět na startovní čáru a začít znova. Čtyři nejlepší hráči z každého družstva se pak utkají ve finále (záleží na čase).

3. Anglický tanec**Cíl:**

- rozvoj pohybových schopností

Pomůcky:

- hudební nahrávka

Cíl:

- rozvoj hrubé motoriky, koordinace pohybu a sluchového vnímání

Motivace:

K Velké Británii a jeho kultuře stejně jako k Japonsku neodmyslitelně patří jeho jedinečný styl hudby a tance, které i zde mají dlouholetou tradici, a proto nyní

budete mít další příležitost naučit se několik tanečních kroků, tentokrát britského japonského tance. Nebudu už proto déle povídat a pustíme se opět do tančení.

Postup:

Na tuto aktivitu není třeba účastníky rozdělovat do družstev. Vedoucí hry předvádí účastníkům tanec v japonském stylu se šátky v rytmu japonské hudby. Asistenti vedoucího hry se pohybují mezi účastníky a kontrolují správnost pohybového provedení tance, případně poskytují pomoc.

Velká Británie - STMR = skupina B

1. Navlékání knoflíků

Pomůcky:

- nůžky
- vlasec
- knoflíky

Cíl:

- rozvoj jemné motoriky

Motivace:

Jak jistě víte, v Anglii, která je součástí Velké Británie, žije hodně lordů. To jsou lidé vysokého společenského postavení a proto každý lord velmi dbá o své oblečení, aby vypadal elegantně a nosí různé drobné doplňky, jako je třeba motýlek na krku, ale i překrásné knoflíky u košile nebo saka. V této soutěži si ověříme, jak jste zruční při navlékání takových knoflíků.

Postup:

Utvoříme dvě družstva. Každý hráč dostane vlasec a stejný počet knoflíků, které na něj musí navléknout ve stanoveném čase. Vždy soutěží dva hráči současně. Vítězem této hry se stane ten z hráčů, který v časovém limitu navlékne více knoflíků.

2. Seřazování mincí

Cíl:

- rozvoj jemné motoriky a myšlení

Pomůcky:

- mince

- výřezy z tvrdého papíru

Motivace:

Teď nás čeká zajímavá hra s mincemi. Díky ní poznáte, že mince se dají použít nejenom k placení.

Postup:

Hráče rozdělíme do dvou družstev. Každému družstvu přidělíme určitý počet mincí různé velikosti a papírovou desku s kruhovými výřezy podle velikosti mincí. Úkolem každého hráče bude v co nejkratším čase narovnat mince do správných otvorů. Soutěží mezi sebou dva hráči – z každého družstva jeden. Družstvo, ve kterém se jeho členové dříve vystřídají ve splnění úkolu, vítězí.

3. Rychlostní oblékání“

Pomůcky:

- klobouk
- kabát
- rukavičky
- kufírek

Motivace:

Tak už víte, jaké knoflíky mají lordi u kabátu, jaký mají čich a teď si zkusíte se za ně přestrojit celkově.

Postup:

Utvoříme dvě družstva. Asi tak 4m od hráčů umístíme do dvou hromádek předměty k přestrojení. Z každého družstva se určí jeden z jeho členů, a ten se půjde přestrojit za lorda. Ostatní mu přitom budou pomáhat v roli kostymérů vybírají vhodné sako a doplňky tak, aby k sobě vše pěkně ladilo. Vedoucí (hodnotící porota) nakonec vyhlásí vítězné družstvo.

Velká Británie - TMR = skupina C

1. Poznávání barev

Pomůcky:

- sestavená hrací plocha
- víčka od plastových lahví

Cíl:

- rozvoj myšlení, vnímání barev

Motivace:

V Anglii žije hodně lordů. To jsou hodně vznešení a bohatí lidé. Proto mají také pěkný dům s hezkým prostředím okolo. Dám vám předlohu, na které je taky takový krásný dům pro lorda. Vy mi ale musíte doplnit tam kolečka se správnými barvami, aby ta předloha byla hotová, pomůžete mi?

Postup:

Na dřevěné desce je z barevných koleček sestaven obrázek. Úkolem hráčů je najít plastová víčka stejné barvy a doplnit je na správná místa. Soutěží jedno družstvo po druhém, všichni členové družstva spolupracují, aby obrázek sestavili co nejdříve a vedoucí soutěže jim práci stopuje. Poté nastupuje druhé družstvo. Družstvo, které mělo lepší čas vyhrává.

2. Parkování aut**Pomůcky:**

- tři angličáky pro jedno stanoviště (jednobarevné, ale odlišných barev)
- tři krabičky, upravené do tvaru garáže, stejných barev jako auta

Cíl:

- rozvoj myšlení, prostorové orientace a zrakového vnímání

Motivace:

Každý správný lord má několik aut, proto musí pro ně mít i dostatek místa. Má také samozřejmě svého řidiče, no a právě ten se stará o auta – jejich mytí a parkování. Vy se teď pro změnu stanete na chvíli tím řidičem lorda a ne přímo samotným lordem a budete pečovat o jeho auta.

Postup:

Na ploše stolu budou rozestavěny tři krabičky. Každý hráč dostane tři auta bude muset správně zaparkovat do příslušných garáží, které mají stejnou barvu jako auto, která do nich patří.

3. Přiřazování obrázků

Pomůcky:

- kartičky s obrázky

Cíl:

- rovoj myšlení a zrakového vnímání

Motivace:

Stále se bavíme o lordech a o věcech, které k nim patří. Já tu mám kartičky s doplňky, které lord běžně potřebuje. Původně měl z každé věci dva kusy, ale on polovinu toho ztratil a potřebuje, abyste mu pomohli je najít a vrátit je k těm ostatním kusům.

Postup:

Na stůl rozprostřeme ½ kartiček obrázky vzhůru. Druhou ½ kartiček otočíme, aby obrázky byly schované. Hráč postupně otáčí po jedné kartičce a jeho úkolem je obrázek přiřadit do dvojice. To mu nejprve na jednom nebo spíše dvou příkladech musíme ukázat. U každého hráče počítáme počet správných řešení.

3.2.3 Stanoviště 3 - Maroko

MAROKO

Charakteristika země:

V Maroku vládne král jménem Muhammad VI. Většina marockých řek ústí do Atlantického oceánu. Na jihu Maroka je podnebí suché, jsou zde horká léta, kde maxima teplot dosahují přes 40 °C, zimy jsou tu naopak hodně studené. Téměř 20 % území Maroka pokrývají lesy. Velmi významný je zde též lov ryb.

Pěstuje se zde ovoce, olivy, dále pak datle, citrusy, opuncie, ječmen, pšenice, kukuřice, , cukrová řepa slunečnice, aj.

Soutěže a úkoly:

Maroko - LMR = skupina A

1. Stavění pyramid

Cíl:

- rozvoj hrubé motoriky, myšlení a představivosti

Pomůcky:

- molitanové kostky

Motivace:

V Africe se mj. nachází Egypt a v Egyptě jsou pyramidy. Jistě víte, že jejich stavba byla hodně náročná ale myslím si, že jste ještě nikdy nezkoušeli si nějakou pyramidu postavit, tak jak je stavěli staří Egypťané. No vidíte, a teď ta chvíle právě nastala a vy jste nyní staviteli egyptské pyramidy.

Postup:

Utvoříme dvě družstva. Hráči v každém družstvu stojí v zástupu. Za posledním hráčem z každého družstva v řadě je umístěna hromada molitanových kostek. Poslední hráč vezme vždy jednu kostku a podává ji tomu hráči před ním a ten zas

dál, až dojde na začátek zástupu a první hráč staví pyramidu. Družstvo, které postaví pyramidu dřív, vyhrává.

2. Napájení velbloudů

Cíl:

- rozvoj hrubé motoriky a koordinace pohybů

Pomůcky:

- 2 vědra
- voda
- 2 naběračky
- fixa

Motivace:

V Africké divočině lidé nemají vodovod a musí vodu čerpat ze studny, která je často hodně daleko. Musí tam jít také, když chtějí napojit svoje velbloudy a ty dokáží vypít spoustu vody najednou, protože pak dlouhý čas zase vůbec nepijí. My tu máme také 2 velmi žíznivé velbloudy a vaším úkolem bude je napojit.

Postup:

Z hráčů utvoříme dvě družstva. Asi tak 5m před každým družstvem stojí jejich velbloud, kterému musí načerpat vodu, aby se mohl napít. Družstva stojí v zástupu. Hráči vybíhají po jednom. Doběhnou k vědru s vodou (studna) a naběračkou z něj naberou vodu a běží ke svému velbloudovi, před kterým stojí další vědro a tam tu vodu vylijí. Pak se hráč vrací ke svému družstvu a postaví se na konec jeho řady. Pak vybíhá další hráč. Družstvo, které načerpá stanovené množství vody dřív (viz. ryska ve vědru), vyhrává.

3. Tanec domorodců

Cíl:

- rozvoj sluchového vnímání, vnímání rytmu, koordinace pohybu a myšlení

Pomůcky:

Rozmanité hudební nástroje – chrastítka, šišky, dřívka, skořápky kokosových ořechů...

Motivace:

Afrika je jedna z mála zemí, kde můžete vidět ještě domorodce. To jsou lidé, kteří nejsou vůbec zasaženi civilizací a jejichž životní styl je od toho našeho úplně rozdílný. V něčem jsme si ale přece podobní – oni mají rádi hudbu, stejně jako my, i když se od té naší dost liší. K hudbě patří samozřejmě i tanec. Afričtí domorodci tančí často kolem ohně. A jelikož dnes jste již pod vedením tanečních instruktorů tančili dost a dost, budete nyní mít prostor pro vlastní realizaci. Vaším úkolem totiž bude, si takový domorodý tanec okolo ohniště připravit. Scénka kterou jste před chvílí shlédli Vám k tomu může být dobrou nápovědou, jak na to.

Postup:

Každému družstvu dáme k dispozici dostatek hudebních nástrojů a čas na přípravu stylu tance. Každý vedoucí zůstává u jednoho družstva – jako nápověda, kdyby si hráči nevěděli s úkolem rady, jinak jim do toho nijak výrazně nezasahuje. Po vymezeném čase k přípravě tance jsou obě družstva k ohništi a tam jedno po druhém předvedou, jaký tanec vymysleli.

Maroko - STMR = skupina B**1. Ořechová pyramida****Cíl:**

- rozvoj soustředěnosti, přesnosti a myšlení

Pomůcky:

- ořechy

Motivace:

V Africe rostou různé druhy ořechů. My si dnes zahrajeme hru s ořechy burskými. Jmenuje se Ořechová pyramida, a to, jak se hraje si vysvětlíme za okamžik.

Postup:

První hráč položí tři ořechy těsně vedle sebe do trojúhelníkové formace (vytvoří tak základ malé pyramidy) a nahoru na ně dá čtvrtý ořech. K této ořechové pyramidě pak každý hráč hází jeden ořech z třímetrové vzdálenosti. Kdo pyramidu zasáhne a rozrazí, získá z ní všechny čtyři ořechy. Později je možné zvětšit vzdálenost mezi pyramidou a čarou, odkud na ni hází, ale jen pokud se hráčům bude hodně dařit.

2. Vytvoření hábitu

Pomůcky:

- různé šátky a kusy látek

Cíl:

- rozvoj fantazie

Motivace:

- na poušti chodí lidé zahalení ve zvláštních šatech – takových hábitech, na které u *nejsme vůbec zvyklí. Vy se ale za chvíli pokusíte vytvořit si svůj vlastní hábit – 1 za každé družstvo – důležitá přitom bude dohoda a spolupráce.*

Postup:

Utvoříme 2 družstva a každému družstvu dáme k dispozici bednu s kusy látek (materiál pro hábit). Vymezíme jim čas, za který musí hábit stihnout vytvořit a stopujeme. Potom si hábity vzájemně prohlédneme, zhodnotíme a odměníme hráče.

3. Past

Cíl:

- rozvoj myšlení, postřehu

Pomůcky:

- hrnec
- provázek
- karamelky
- pouzdro od Kindervajíčka

Motivace:

V Africe žijí draví ptáci a ti se živí mimo jiné taky vejci jiných ptáků a živočichů, např. želvími vejci. Vy se teď na okamžik těmi dravými ptáky stanete a budete se pokoušet ukrást vejce. To bude vaším úkolem v této hře. Připravte se na to, že to nebude zrovna snadné, protože každá zvířecí matka si svá nakladená vajíčka bedlivě hlídá.

Postup:

V této hře jde o to, komu se podaří sebrat Kindervajíčko a vytáhnout jej ze smyčky dřív, než ji strážci zatáhnou. Každý má 3 pokusy. Kdo už jednou vloží ruku do

smyčky, nesmí ji klamně stáhnout zpátky, to se počítá jako neúspěšný pokus. Hráč, který vajíčko ukořistí si ho může rozdělat a karamelku sníst.

Maroko - TMR = skupina C

1. Poznávčka

Cíl:

- rozvoj rozumových schopností

Pomůcky:

- hračky zvířátek – plyšové, sádrové, dřevěné...

- 2 stoly

Motivace:

Vy určitě znáte spoustu zvířat, a proto pro vás bude jednoduché rozeznat, která žijí v Africe a která ne. Teď jsem vám už vlastně prozradila obsah této hry. Tak se do ní tedy pustíme.

Postup:

Vedoucí hry utvoří z hráčů dvě družstva – každé sedí u svého stolu. Vedoucí hry, pošle svému družstvu obrázek zvířete. Jestliže ho hráči hned nepoznají tak jim napovídá a motivuje je k dalšímu přemýšlení. Po uplynutí stanoveného času (2 min.) řeknou obě družstva jestli poznali poslané zvířátko. Sčítají se body a družstvo s více body vítězí.

2. Stavění pyramidy

Cíl:

- rozvoj koordinace pohybu a schopnosti spolupracovat

Pomůcky:

- dřevěné kostky

- obrázek pyramidy

Motivace:

V Africe, s níž Maroko souvisí, najdeme též Egypt, což je země, ve které, jsou k vidění obrovské stavby – pyramidy (viz. obrázek) My si je sice ně teď prohlédnout nemůžeme, ale můžeme se pokusit se si takovou naši malou pyramidku postavit.

Postup:

Každému hráči dáme k dispozici 10 kostek. Vysvětlíme jim postup pomocí názorné ukázky – opakovaně a potom při jejich vlastním stavění pyramid chodíme mezi nimi a průběžně pomáháme se stavbou. Tuto hru není zapotřebí pojímat soutěživě – jde o to, aby si tuto činnost vyzkoušeli.

3. Ochránci přírody**Cíl:**

- rozvoj hrubé motoriky, myšlení, empatie

Pomůcky:

- 2 míčky
- 2 košíky
- 2 misky

Motivace:

V této hře se z vás stanou ochránci přírody, kteří musí zachránit želví vajíčka před zahynutím mláďat, protože ztratili matku. Úkol to není vskutku snadný, ale velmi zodpovědný. Nesmíte být však zbrklí, protože vajíčka by se rozbila – ta jsou totiž velmi křehká.

Postup:

Vedoucí hry utvoří z hráčů dvě družstva stojící v jednotupu. Na znamení vedoucího hry jeden hráč z každého družstva vybíhá ke svému košíku, ve kterém jsou umístěny míčky, které symbolizují želví vajíčka. Jeden hráč z každého družstva vybíhá k misce s vajíčky a pomalu uloží dvě vajíčka do košíku a přenese je na určené (bezpečné) místo. Poté se vrátí ke svému družstvu a předá prázdný košík dalšímu hráči. Ten musí úkol řešit se stejnou opatrností.

3.2.4 Stanoviště 4 - Lesotho

LESOTHO

Charakteristika země:

Lesothské království se nachází na území Jihoafrické republiky. Povrch země je hornatý, na východě a jihu země se zvedají Dračí hory s nejvyšším vrcholem Lesotha, který je zároveň nejvyšším vrcholem jižní Afriky. Zima zde začíná v květnu a končí v říjnu. V tomto období jsou dny teplé, ale když zapadne slunce, teplota začíná klesat až pod bod mrazu. V červenci se průměrná teplota pohybuje v rozmezí 5-8 °C, v lednu v rozmezí 17-20 °C. Žijí zde např. antilopy, zajáci a velké množství druhů hmyzu.

Soutěže a úkoly:

Kongo - I.MR = skupina A

1. Přenášení vody

Cíl:

- rozvoj hrubé motoriky a koordinace pohybů

Pomůcky:

- 2 tyče se zářezy na obou koncích

- 4 kýble střední velikosti

Motivace:

V Africe mají lidé v některých oblastech úplně jiné životní podmínky, než na co jsme zvyklí mi. Vodu nečerpají z vodovodu, ale musejí pro ni chodit dlouhé vzdálenosti. Přenášejí ji na ramenou v kbelících připevněných na tyči. To si teď budete moci vyzkoušet.

Postup:

Hráči utvoří dvě družstva. Každé družstvo dostane jednu tyč a dva kbelíky. Úkolem hráčů bude doběhnout k nádobě s vodou, nabrat kbelíkama vodu, zavěsit je na tyč a na ramenou je přenést k další nádobě do které je vylíjí.

2. Lov králíků**Cíl:**

- rozvoj myšlení, koordinace pohybů, přesnosti

Pomůcky:

- nafouknuté papírové sáčky
- klacíky seříznuté do špičky

Motivace:

V Africe žijí domorodci a ti, když mají hlad a chtějí se najíst, musí si jít něco ulovit. Vy se na chvíli takovými lovci stanete také.

Postup:

Hráče rozdělíme do dvou družstev. Každé družstvo dostane 3 šípy a králíky budou představovat nafouknuté papírové sáčky. Každý hráč má 3 pokusy, aby šípem zasáhl králíka. Vítězí družstvo, které ulovilo více králíků, poté co se všichni jeho členové vystřídali.

3. Tak trochu jiná chůze**Cíl:**

- rozvoj hrubé motoriky, udržení rovnováhy, schopnosti spolupracovat s ostatními

Pomůcky:

- žádné

Motivace:

Už název této hry Tak trochu jiná chůze Vám napovídá, co budeme na tomto stanovišti dělat. Ano, budeme chodit, ale ne tak, jak jste normálně zvyklí,

Postup:

Vyznačíme startovní čáru a cíl vzdálený 8m. Závodit budou dvě trojice závodníků. V trojici poběží (půjdou) dva krajní závodníci čelem vpřed, tedy v přímém směru, a prostřední závodník poběží spolu s nimi, ale pozadu. Krajní závodníci musí prostředního držet za paže a přizpůsobit rychlost ztíženým podmínkám.

Obměna:

Všichni tři závodníci poběží v přímém směru. Nohy krajních hráčů, které se dotýkají nohou prostředního závodníka, svažte pevně šátky pod kolena.

Lesotho - STMR = skupina B

1. Závod stonožek

Cíl:

- rozvoj koordinace pohybů, spolupráce s ostatními

Pomůcky:

- provaz

Motivace:

V Africe žije mnoho zvířat, těch velkých jako je např. slon, ale i těch drobných, které můžete přehlédnout.

Postup:

Vyznačíme startovní čáru a dvě mety vzdálené 10m. Dvě stejně početná družstva se postaví na startovní čáru, závodníci se chytanou za boky /ramena, ruce/ a utvoří vázané zástupy. Na startovní pokyn vyběhnou oba zástupy najednou ke své metě. Nesmí se při běhu rozpojit. Vítězem se stane nejrychlejší družstvo.

2. Skládání vlajky Lesotha

Cíl:

- rozvoj analyticko-syntetického myšlení a jemné motoriky

Pomůcky:

- 3 obrázky složené španělské vlajky, 3 rozstříhané obrázky Lesotha vlajky

Motivace:

Když jedete do nějaké země, je dobrá vědět, jak vypadá její vlajka. My jsem se dnes společně vypravili do Lesotha, proto se naučíme dobře znát španělskou vlajku. Následující hra nám k tomu dává dobrou příležitost.

Vlastní postup:

Na desku stolu připevníme obrázky španělské vlajky, tak aby se s nimi nedalo pohnout a byly od sebe v dostatečné vzdálenosti, aby každý soutěžící měl dostatek prostoru. Dále na stůl před každou složenou vlajku položíme vlajky rozstříhané na jednotlivé díly. Úkolem soutěžících bude tyto vlajky složit dle předlohy. Kdo ji složí nejdříve, vítězí, ale odměna čeká nakaždého☺.

3. Povídání o Africe

Cíl:

- rozvoj sluchového vnímání, koncentrace, komunikace, interakce, rozšíření slovní zásoby

Pomůcky:

- fotografie z prostředí Afriky

Motivace:

Jelikož jste teď dost dlouhou dobu stále jen soutěžili, budeme si chvíli povídat. O čem? No přece o Africe, protože to je náramně zajímavá země.

Postup:

Vedoucí hry se na začátku zeptá příchozích účastníků na to, co všechno vědí o Africe. Poté, co mu odpoví, doplní neřečené či nezodpovězené zcela, svým výkladem, který bude prokládat spoustou názorného materiálu.

Lesotho - TMR = skupina C

1. Balíky

Cíl:

- rozvoj spolupráce, komunikace

Pomůcky:

- provázek

Motivace:

Představte si, že jste poslali balíček vašemu kamarádovi do Afriky, ale nebyl dobře zavázaný a vy jste nakonec zjistili, že tomu kamarádovi v balíčku něco chybělo. Proto musíte příště balíček pořádně zavázat, utáhnout, aby se už neopakovalo, že se cestou něco z balíčku ztratí. A my si teď společně s balíkem jednu hru také zahrajeme.

Postup:

Utvoříme z hráčů dvě nebo i více skupinek se stejným počtem členů. Každé skupině dáme klubko, se stejně dlouhým provázkem, jako mají ostatní družstva. Každá skupina utvoří kruh tak, že všichni hráči v každé skupině se postaví zády do kruhu co nejtěsněji k sobě. Na startovní povel si v rámci skupiny začnou předávat klubko z ruky do ruky. Vyhrává ta skupina, která nejrychleji vymotá celé klubko.

2. Chůze s papírovým táckem

Pomůcky:

- papírový tácek pro každou dvojici

Motivace:

V Africe si děti nehrají jen samé složité hry, ale i hry hodně jednoduché, ale zábavné, třeba takové, jako bude tahle hra.

Postup:

Hráče rozdělíme do dvou družstev po dvojicích. Každá dvojice v družstvu dostane papírový tácek. Úkolem hráčů ve dvojici bude držet se tácku a takto s ním dojít ke stanovenému cíli. Vyhraje rychlejší družstvo.

3. Co patří k Africe?

Cíl:

- rozvoj myšlení, paměti

Pomůcky:

- kartičky s obrázky

Motivace:

Protože se už delší dobu pohybujeme po Africe, hodně jsme se toho už o ní dozvěděli. Proto věřím, že tato hra pro Vás bude opravdu snadná a bude Vás bavit. Tak honem se do ní pustíme.

Postup:

Na stůl rozložíme pomíchané kartičky s různými obrázky (slunce, poušť, velbloud, sněhová vločka, zimní oblečení apod.) Vedoucí hry rozdělí hráče do dvou skupin. Přistupují k němu jednotlivě. Úkolem každého hráče bude určit, které z obrázků tematicky k Africe patří a které ne. Vítězí ten z dvojice hráčů, který se dopustí menšího počtu chyb.

3.2.5 Stanoviště 5 - Saudská Arábie

SAÚDSKÁ ARÁBIE

Charakteristika země

Saúdská Arábie (Království Saúdské Arábie) je absolutní monarchie, rozkládá se na ploše Arabského poloostrova v jihozápadní Asii. Jejími sousedy jsou Jordánsko, Irák, Kuvajt, Katar, Spojené arabské emiráty, Omán a Jemen. Má 24 milionů obyvatel. Díky zásobám patří ropy k nejbohatším na světě. V zemi má absolutní moc král. Pouze muslimové mohou být státními občany Saúdské Arábie, přičemž odpadlictví od víry je v této zemi trestným činem. Práva žen jsou potlačována, ženy nesmí řídit auta a musí chodit zahaleny v nikábu. Na dodržování těchto pravidel dbá Náboženská policie.

Soutěže a úkoly:

Saudská Arábie - LMR = skupina A

1. Nahazování kroužků

Cíl:

- rozvoj myšlení, přesnosti

Pomůcky:

- 2 židle

- kroužky

Motivace:

Říká Vám něco hra s názvem Nahazování kroužků? Pokud ne, tak to vůbec nevadí, není na ní nic složitého a věřím, že se Vám bude líbit. Za okamžik Vám vysvětlím, jak se vlastně hraje a vše Vám i názorně předvedu.

Postup:

Obrátíme stoličku vzhůru nohama a z dvoumetrové vzdálenosti nahazujeme na její nohy kroužky. Každý má 4 hody za sebou. Za každou nohu stoličky, na kterou

kroužek nahodí, získá bod. Komu se podaří čtyřmi hody umístit po kroužku na každou nohu, dostane navíc tříbodovou prémii.

2. Jistota ruky i oka

Cíl:

- rozvoj zrakového vnímání, přesnosti

Pomůcky:

- krabičky od zápalek

- pingpongový míček

- stůl

Motivace:

Saudská Arábie je země, ve které se často bojuje. Jsou tam velké armády vojáků. Každý voják prochází speciálním výcvikem a je důležité, aby měl dobrou přesnost. Vy si teď budete svoji přesnost procvičit na následující hře.

Postup:

Na užší hraně stolu, pokud možno delšího, je těsně u okraje položeno deset krabiček od zápalek. Střelí se z druhé strany stolu pingpongovým míčkem a každý hráč má 3 rány. Střelba je provedena tak, že míček se položí těsně na okraj stolu, lehce se přidrží prstem jedné ruky a druhou rukou se do něho cvrnkne proti krabičkám. Vítězí ten, kdo svými třemi ranami shodí nejvíce krabiček.

3. Podivné zvuky

Cíl:

- rozvoj sluchového vnímání, pozornosti

Pomůcky:

- různé předměty vydávající odlišné zvuky

Motivace:

Každý návštěvník cizí země, musí umět dobře naslouchat, aby mu nic neuniklo. A protože v cizí zemi jsme právě teď i my, musíme si tu naši schopnost naslouchat dobře procvičit. Příležitost nám k tomu dává následující hra. Tak si ji honem pojďme zahrát.

Postup:

Z hráčů utvoříme dvě družstva. Hráči sedí na židličkách a mají zavřené oči. Vedoucí hry rozdělí hráče do skupinek a u každé skupinky rozeznívá různé předměty. Úkolem dětí je ty zvuky rozpoznat. Vedoucí pak namátkou vybere některého z hráčů, kterého se zeptá, jestli ví, co to právě bylo za zvuk. Pokud ví, jeho družstvo získává bod.

Subsaharská Afrika - STMR = skupina B**1. Běh s turbanem****Cíl:**

- rozvoj pohybových schopností

Pomůcky:

- 2 osušky

Motivace:

Saudská Arábie patří mezi země, ve které její obyvatelé chodí úplně jinak obličaní, než my, např. na hlavách místo čepice nosí turban. Víte, co je to turban? Turban je velký uzel, který v některých zemích slouží jako pokrývka hlavy, která ji chrání před prudkým sluníčkem. A právě s turbanem hodně souvisí naše další hra. Jak? Nechte se překvapit, za okamžik vám to prozradím.

Postup:

Hráče rozdělíme do dvou družstev. Z osušek umotáme turban, který pak hráči nasadíme na hlavu a jeho úkolem bude doběhnout v co nejkratším čase ke stanovenému cíli. Když doběhne k cíli, otočí se, poběží zpátky a nasadí turban na hlavu dalšímu hráči z jeho družstva. Družstvo, ve kterém se rychleji vystřídají všichni členové, vyhrává.

2. Chůze s novinami**Cíl:**

- rozvoj hrubé motoriky, schopností udržet rovnováhu

Pomůcky:

- dvojce noviny

Motivace:

Z čeho se dozvíme hodně informací? No přece z televize, rozhlasu, ale také z novin a s novinami bude souviset naše další hra. Hned se dozvíte jak.

Postup:

Utvoříme dvě družstva hráčů. V každém družstvu hráči utvoří dvojice. Úkolem každé dvojice je ujít určitou vzdálenost s novinami mezi těly, např. mezi zády, dvěma prsty, rameny apod. Družstvo, ve kterém se rychleji vystřídají všechny dvojice, vítězí. Pro vozíčkáře upravíme hru tak, že budou muset tutéž trasu ujet na vozíku v co nejkratším čase s novinami položenými na hlavě

(Zapletal, 1988)

3. Zvoneček**Cíl:**

- rozvoj koordinace pohybu, soustředěnosti

Pomůcky:

- kelímek
- 1m dlouhý provázek
- knoflíky

Motivace:

Všude na světě si děti rády hrají a to samozřejmě platí i o dětech ze Saudské Arábie, i když k tomu nemají tak dobré podmínky, jako my, ale tahle hra, kterou my si teď společně zahrajeme, by se jim taky určitě líbila.

Postup:

Zvoneček si vyrobíme následujícím způsobem: Do dna kelímku (od umělého másla) uděláme malý otvor, kterým provlékneme asi 1m dlouhý provázek. Uvnitř Kelímku konec provázku zajistíme, např. knoflíkem, uzlem. Zvoneček držíme za provázek, tak, aby se kelímek lehce dotýkal podlahy a mohl vést míček, položený na podlaze uvnitř kelímku.

Příklad cvičení:

- vedení pingpongového míčku zvonečkem po podlaze. Lze ztížit jako slalom mezi kelímky.

Saudská Arábie - TMR = skupina C

1. Přenášení písku na lžici

Cíl:

- rozvoj koordinace pohybů

Pomůcky:

- 2 lžice
- 2 plastové nádoby s pískem
- 2 prázdné plastové nádoby

Motivace:

V Saudské Arábii je ohromné množství písku – tam, kde my máme trávu, tak oni mají písek. Na písku si přece hraje rád každý. My tu sice tolik písku jako v Saúdské Arábii nemáme, ale není důvod, abychom si s ním nemohli zahrát hru také.

Postup:

Hráče rozdělíme do dvou družstev. Ve vzdálenosti tří metrů od družstev, postavíme před každé družstvo stolek s nádobou naplněnou pískem. Každý hráč obdrží od vedoucího hry lžici a v momentu, kdy na něho přijde řada pomocí této lžice nabere písek a přinese ho k prázdné nádobě a do ní ho vyklopí. Poté lžici položí na stůl, doběhne ke svému družstvu a zařadí se na jeho konec. Nyní pokračuje další hráč.

2. Vajíčko

Cíl:

- rozvoj pohybových schopností

Pomůcky:

- 2 balónky
- provázek
- voda

Motivace:

Co to je vajíčko, to všichni dobře víte - snáší ho slepičky, ale i jiná zvířata, například pštrosy a želvy. Víte ale taky to, že existuje hra se stejným názvem? Jestli chcete, tak mi ji vás naučíme.

Postup:

Vajíčko si vyrobíme tím způsobem, že do nenafouknutého balónku A vložíme další balónek B, který je ale naplněn vodou a zavázán. Pak balónek A nafoukneme a zavážeme. Vzniklo vajíčko, které má překvapivé letové vlastnosti. Hráči si s ním hází v kruhu anebo ve dvojici. (Zapletal, 1988)

3. Sbírání vajíček**Pomůcky:**

- 20 měkkých molitanových míčků
- 2 krabice vystlané polštářky

Motivace:

Představte si, že jste ochránci přírody a našli jste na poušti opuštěná vejce vzácného druhu živočicha. Vaším úkolem je tato vejce co nejrychleji a zároveň co nejopatrněji přenést na bezpečné místo.

Postup:

Vedoucí hry rozdělí hráče do dvou družstev. Každému družstvu budou přiděleny molitanové míčky, které budou umístěny ve vzdálenosti 5m od každého družstva. Úkolem hráčů obou družstev je opatrně přemístit do krabice v co nejkratším čase.

3.2.6 Stanoviště 6 - Grónsko

GRÓNSKO

Charakteristika země:

Grónsko je největší ostrov na světě, ale jen 15% jeho území (asi o velikosti Britských ostrovů) je trvale bez ledu. Zbytek pokrývá led dosahující místy mocnosti až 3 000 m. Tento ledovec je po Antarktickém ledovci druhý největší na světě. Po jeho roztátí by hladina světového oceánu stoupla o 7 m. Obyvateli jsou Eskymáci. Ze zvířat zde žijí např. lední medvědi a tuleni.

Soutěže a úkoly:

Grónsko - LMR = skupina A

1. Rondo

Cíl:

- rozvoj komunikace, interakce

Pomůcky:

- kulatá krabička od sýrů
- 50 lístků s otázkami a úkoly

Motivace:

Když mají lidé v Grónsku dlouhou chvíli, tak si občas také zahrají různé hry a obzvláště děti. Hrají si například hru jménem Rondo. Chcete se ji také naučit?

Postup:

Posadíme se do kruhu. Domluvíme se předem na písni, kterou si společně zazpíváme (stačí jedna sloka), nebo zazpíváme Pějme píseň dokola. Během zpěvu putuje krabička z ruky do ruky, co nejrychleji si ji předávejte. Jakmile dozní píseň, krabička se zastaví u jednoho hráče. Ten ji otevře a vylosuje si lístek s úkolem nebo otázkou. Pokud nebude chtít úkol splnit, dostane náhradní úkol. Úkoly např. – udělej pět dřepů, řekni, co ti tento týden udělalo největší radost.....

(www.gamebook.pdf)

2. Kruhový závod míčků

Cíl:

- rozvoj schopnosti pohotově reagovat

Pomůcky:

- 2 míče
- židle pro každého hráče

Motivace:

V Grónsku je ohromná zima a proto si děti musejí hrát pohybové hry, aby se zahřály a to třeba zrovna takovou, jakou si teď společně zahrajeme my.

Postup:

Hráči se posadí do kruhu s mezerami na upažení. Vedoucí hry je poté rozpočítá na první a druhé a vytvoří z nich dvě družstva. Pak dá dvěma hráčům sedícím vedle sebe (čísla 1 a 2) míč. Na znamení se tyto hráči rozběhnou v protilehlém směru, přičemž obíhají kruh zvenčí. Každý z této dvojice, jakmile se vrátí na své místo, hodí míč svému nejbližšímu sousedovi patřícímu k jeho družstvu. Ten pak postupuje stejným způsobem jako předchozí hráč. Vítězí družstvo, jehož členové se dříve vystřídají a tak dokončí běh jako první.

3. Kdo doskáče nejdál

Cíl:

- rozvoj hrubé motoriky

Pomůcky:

- 2 dřívka (asi 20cm na délku a 7cm na šířku – není podmínkou)

Motivace:

Další hra eskymáckých dětí i mladých Eskymáků je hra spojená se skákáním a proto je velice zábavná a zajímavá dohromady.

Postup:

Vedoucí hry utvoří z hráčů dvě soutěžící družstva. Na určitém místě vyznačíme startovací čáru. Družstva se postaví za čáru, první v zástupech se dotýkají špičkami. První závodníci pak skočí co nejdál. Druzí v zástupech popojdou a zastaví se špičkami u místa, kde je poslední stopa prvního skončena. Poslední stoupu může být otisk bližší paty nebo i jiné části těla, jestliže hráč po dopadu

přepadl zpátky. Závod pokračuje tímto způsobem, než každý hráč jednou skočí. Vítězí družstvo, které překoná větší vzdálenost.

Grónsko - STMR = skupina B

1. Štafeta s kelímkem

Cíl:

- rozvoj koordinace pohybu

Pomůcky:

- kelímk

- míček (větší než kelímk)

Motivace:

V Grónsku nemají děti stejné hračky jako my a musí jim k hraní stačit obyčejné věci, jako je např. kelímk a míček. No a my si ji koneckonců ale můžeme zahrát taky.

Postup:

Hráči přenášejí míček v kelímku různým způsobem po stanovené trase (slalom, zdolávání překážek apod.) Vítězí hráč s nejméně chybami. Za chybu se počítá, pokud hráči v průběhu trasy míček z kelímku spadne.

2. Přenášení předmětů pomocí kuliček

Cíl:

- rozvoj jemné motoriky

Pomůcky:

- různé drobné předměty

- kuličky na prádlo

- 2 táci

Motivace:

Někdy člověk musí přenést nějaký předmět jinak než v ruce, třeba v kleštích. My tu sice kleště nemáme, ale máme kuličky a tak si to můžete taky vyzkoušet a někdy se Vám to třeba může hodit.

Postup:

Každý soutěžící dostane kuliček. Na určeném místě bude hromádka různých drobností, které je potřeba přemístit. Soutěží dvě družstva současně. Hráči vybíhají

po jednom z každého družstva a postupně přemísťují pomocí kolíčku na prádlo předměty z hromádky do misky svého družstva. Po uplynutí vymezeného času, vedoucí hry spočítá předměty v miskách jednotlivých družstev. Družstvo, které stihlo ve vymezeném čase přemístit více předmětů, vítězí.

3.Stavba iglú

Pomůcky:

- molitanové kostky

Motivace:

Jelikož jsme právě v Grónsku, zatím nemáme kam hlavu složit a den se blíží ke konci, musíme si postavit své iglú. Tak se dejme honem do díla, ať to stihneme a nezmrzíme tu.

Postup:

Účastníci postaví z molitanových kostek iglú – řídí se přitom návodem a radami organizátora hry.

Grónsko - TMR = skupina C

1. Barevná víčka

Cíl:

- rozvoj vnímání barev

Pomůcky:

- plastová víčka od petlahví

- herní deska

Motivace:

K tomu, abychom si mohli zahrát následující hru je potřeba pouze jedno – a sice dobře znát barvy. No a to vy přece znáte, takže se do této hry můžeme hned pustit.

Postup:

Z hráčů vedoucí hry utvoří dvě soutěžící družstva. V určité vzdálenosti od každého družstva umístíme krabici, ve které budou plastová víčka různých barev. Na pokyn se hráč z každého družstva rozběhne ke krabici a jeho úkolem je (po jednom) co nejrychleji najít tři víčka barvy, kterou vyslovil vedoucí hry. Družstvo, jehož členové se rychleji vystřídají, vyhrává.

2. Přenášení roličky

Cíl:

- rozvoj koordinace pohybu

Pomůcky:

- papírové roličky

Motivace:

Nyní máme před sebou hru, která je na první pohled velice snadná , ale uvidíte, že zase až tak snadná není, ale přesto je to moc hezká hra.

Postup:

Každý hráč dostane roličku, tu si položí na dlaň a jeho úkolem je co nejrychleji dojít k určitému místu. Soutěží současně hráči ze dvou družstev. Vyhrává družstvo, ve kterém se rychleji vystřídají všichni hráči.

3. Hod kolíčkem

Pomůcky:

- barevné kolíčky na prádlo
- 2 kbelíky rozdílných barev, nebo krabice oblepené barevnými papíry

Motivace:

Tak jako rybáři hází do kádí ulovené ryby, budete vy nyní házet kolíčky do kbelíků. Skutečné ryby ani kádě tu bohužel nemáme, budeme si muset vystačit s kbelíky a kolíčky, ale to nic nebrání tomu, abychom se při této hře dobře bavili. Pusťme se tedy do toho.

Postup:

Kbelíky rozdílných barev umístíme 2m od startovní čáry ve vzdálenosti 50cm od sebe. Každému soutěžícímu bude přiděleno 5 kolíčků (dle barvy kbelíku daného družstva), čili má pět pokusů, aby se strefil. Ze soutěžní dvojice se poté vyhlásí vítěz.

3.3 K sobě blíž II

K sobě blíž II se uskutečnilo Domově na rozcestí se sídlem ve Svitavách (viz. příloha č.6-20)

Charakteristika Domova na rozcestí:

Prioritou tohoto Domova je poskytnout klientům podporu a pomoc při osvojování a udržování, základních dovedností souvisejících s prováděním sebeobslužných činností. K pravidelným činnostem patří nácvik jednoduchých pracovních činností a upevňování již získaných vědomostí, dovedností a návyků. Na toto navazuje příprava a vaření jednoduchých pokrmů a jiné pomocné pracovní činnosti. Klienti v areálu Domova pracují na základě svého svobodného rozhodnutí s podporu a pomocí pracovníků jednotlivých úseků. Celková kapacita Domova je 130 lůžek, z toho 19 lůžek v režimu chráněného bydlení. K dispozici jsou jednolůžkové, dvojlůžkové a trojlůžkové pokoje.

Aktivizační činnosti se provádějí pravidelně každý den v rámci ergoterapie, arteterapie, canisterapie a dramaterapie, která probíhá 1krát týdně ve svitavském divadle Trám pod odborným vedením členů divadla. Sportovní vyžití umožní klientům tělocvična ZŠ T.G. Masaryka a jízda na koních. Další možností je návštěva pěveckého kroužku Ladí – neladí. Všechny tyto aktivity vychází z přání a potřeb klientů, s přihlédnutím k jejich zdravotnímu stavu. Klientům je poskytována zdravotní, ošetrovatelská a rehabilitační péče. V Domově též pracuje psycholog, který provádí diagnostiku klientů a individuální a skupinovou psychoterapii.

V roce 2004 byla v rámci Domova otevřena budova chráněného bydlení, jež poskytuje zázemí pro 13 klientů. Od roku 2008 má Domov pronajaté 2 chráněné byty, které jsou k dispozici 6 klientům. Cílem domova tedy je, aby se život klientů co nejvíce přiblížil životu jejich vrstevníků.

(<http://www.dnrsvitavy.cz/o-nas/>, 1.3. 2010, 22.53)

3.3.1 Stanoviště 1 - Příběhy včelích medvídků

PŘÍBĚHY VČELÍCH MEDVÍDKŮ

Soutěže a úkoly:

Příběhy včelích medvídků - LMR = skupina A

1. Chvátání po Kvapíkově trase

Cíl:

- rozvoj pohybových schopností

Motivace:

Před chvílí jste viděli, jak běhá Kvapík. On pro vás připravil jednu takovou trasu, aby zjistil, jestli umíte běhat stejně tak dobře jako on. Tak mu ukážeme že ano, a pustíme se do toho.

Pomůcky:

- čtverce z kartonového papíru, stopky, zápisový arch

Postup:

Na trávníku je pomocí kartonových čtverců vyznačena trasa (ne příliš dlouhá). Tou každý účastník musí proběhnout v co nejkratším čase. Vedoucí hry měří stopkami a zapisují ho na zápisový arch. Na konci vyhlásí vítěze této soutěže, který měl nejlepší čas.

2. Čmeláci čich

Cíl:

- rozvoj smyslového vnímání

Pomůcky:

- známé druhy koření
- šátky

Motivace:

Každý správný včelí medvídek, musí mít dobrý čich, aby poznal, ve které květině je ten nejsladší pyl, a proto si i my teď vyzkoušíme, jak máte dobrý čich vy.

Postup:

Vedoucí hry rozdělí hráče do dvou družstev a každému hráči zaváže oči. Každé družstvo bude mít přidělené stejné druhy koření a různých přísad (mletá paprika, kari, majoránka, magi....) Hráči přistupují a soutěží po jednom, ostatní stojí o kousek dál.

3. Sbírání pylu**Cíl:**

- rozvoj jemné motoriky

Pomůcky:

- z papíru vystřižené a namalované květiny
- kuličky
- velká brčka
- 2 hrnečky nebo misky

Motivace:

Včelí medvídci museli sbírat pyl, a protože vás dnes pozvali do své pohádky, můžete si to vyzkoušet také.

Postup:

Na trávník rozprostřeme vyrobené květiny, do jejich prostřiženého středu umístíme kuličky (stejný počet do každé květiny). Soutěžící rozdělíme do dvou družstev. Každé družstvo dostane svůj hrneček a každému hráči vedoucí hry přidělí brčko. Poté po jednom z každého družstva vyběhají ke kytkám na své polovině a pak z ní brčkem nasají kuličku. S nasátou kuličkou běží zpět a pustí ji do svého hrnečku.

Po spadnutí kuličky se musí hráč zastavit, kleknout si, nasát kuličku a pak může v běhu pokračovat. Vítězí družstvo, které po uplynutí stanoveného času má ve svém hrnečku více kuliček.

Příběhy včelích medvídků - STMR = skupina B

1. Kutálení kroupy

Cíl:

- rozvoj koordinace pohybu

Motivace:

To vám jednou spadla kroupa do kraje a Čmelda si pak s ní hrál, to ale bylo v jiném příběhu včelích medvídků. Viděli jste ten příběh? Jestli ne, tak si ho pojdte s námi zahrát, a jestli jo, tak pojdte taky.

Pomůcky:

2 menší míčky, 2 dřevěné tyče, 4 šátky, provázek

Postup:

Na trávníku vedoucí hry vyznačí pomocí provázku startovací čáru a pomocí šátku dva cíle. Ke každému cíli položí 2 šátky. Hráče rozdělí do dvou družstev. Úkolem každého soutěžícího bude po vyznačené trase z provázku pomocí dřevěné tyče dopravit míček k cíli svého družstva. Družstvo, v němž se všichni vystřídají dříve, vítězí.

2. Zpívání s Kvapíkem

Cíl:

- rozvoj hudebních schopností

Pomůcky:

- hudební nástroje

Motivace:

Všichni dobře víme, že Kvapík nejen velmi rád a dobře běhá, ale i zpívá. Je to velký optimista, a tak zpívá, i když nic nestíhá. Byla by proto velká škoda toho nevyužít, a nezapívat si společně s ním.

Postup:

Účastníci se sednou na trávník. Kvapík se s nimi přivítá, představí se a nabídne jim, že je naučí svoji písničku. Pak ji zapívá s doprovodem nástrojů po jednotlivých částech a nakonec celou. Poté ji zapívají společně s ním. – 2x (podle času)

3. Čmeláčí bzučení

Cíl:

- rozvoj správného dýchání

Pomůcky:

- žádné

Motivace:

Každý čmeláček se odmala učí správně bzučet. Musí to umět dobře, aby ho maminka poznala i podle bzukotu, a nejen podle vzhledu. Umět správně bzučet není zas tak jednoduché jak to vypadá. O tom, že Vám teď tady nelžu se vzápětí přesvědčíte sami.

Postup:

Vedoucí hry soutěžícím předvedou krátkou ukázkou toho, co po nich budou chtít: nejprve hluboký nádech a pak už jen bzučet. Předtím, než zahájí samotnou soutěž, vyhlásí zkušební kolo, v němž si to všichni naráz natrénují. Soutěžící rozdělíme do více skupinek (3- 5 - podle počtu) a můžeme soutěžit o to, kdo z nich vydrží bzučet nejdéle.

Příběhy včelích medvídků - TMR = skupina C

1. Sbírání pylu

Cíl:

- rozvoj jemné a hrubé motoriky

Motivace:

Tak a teď si s námi můžete zahrát na čmeláčky a zkusíte si, jak umíte sbírat pyl, jdete tedy do toho?

Pomůcky:

- soudky,
- kelímek-3del,
- papírové květiny,
- plastová víčka

Postup:

papírové květiny rozmístíme po ploše trávníku a na každou položíme několik korálků. Vždy vyšleme soutěžní dvojici dětí. Když dítě naplní svůj kelímek, tak se vrací do družstva a vybíhá další dítě. Poběží ke květinám s kelímkem v ruce a budou

do něho sbírat pyl (víčka). Až budou mít kelímek plný, tak ho vysypou do soudku své skupiny. Družstvo, které dřív naplní soudek po stanovenou míru, vyhrává.

2. Přiřazování obrázků

Cíl:

- rozvoj zrakového vnímání, koncentrace

Pomůcky:

- pexeso včelích medvídků

Motivace:

Zahrajeme si teď jednu hru s pexesem. Samozřejmě, že na něm budou obrázky oblíbených večerníčkových postaviček Čmelly, Brundy, jejich maminky a přátel. Nebude to ale běžná hra pexesa tak, jak ji jistě znáte.

Postup:

Soutěžící rozdělíme do 3 družstev. Každé družstvo dostane 2 paleta s kartičkami. V každé paletě jsou 4 otvory pro kartičky. Do jedné palety vedoucí hry naskládá různé obrázky. Druhá paleta, do které patří tytéž obrázky bude prázdná a obrázky budou položeny vedle ní. Úkolem hráče bude naskládat obrázky do druhé palety stejným způsobem, jako je tomu v paletě, která mu je předlohou. Po splnění úkolu v celém družstvu, vyměníme družstvům obrázky a můžeme pokračovat v soutěžení, zbude-li na to čas.

3. Povídání o včelách a medu

Pomůcky:

- připravené otázky:

1. Bojíte se včel? Štípala už někoho z vás včela?
2. Máte rádi med? V čaji? Nebo na chlebě s máslem?
3. Myslíte, že je med zdravý? + trochu odbornější poučení – jaké vitamíny obsahuje.....
4. Jaké znáte druhy medu?- napovědět
5. Do čeho všeho můžeme med přidat?.....

Motivace:

Už jste se nejspíše zúčastnili obou předchozích her, a tak si teď budeme pro změnu společně chvíli povídat.

Postup:

Vedoucí hry řekne účastníkům, ať se posadí (buď na trávu nebo na připravené židle) a krátkým úvodem zahájí povídání. Když nikdo nebude chtít odpovídat, tak někoho vyvolá a bude se snažit navázat rozhovor.

3.3.2 Stanoviště 2 - Pohádky z mechu a kapradí

POHÁDKY Z MECHU A KAPRADÍ

Soutěže a úkoly:

Pohádky z mechu a kapradí - LMR – skupina A

1. Račí chůze (viz. pohádka – „Trápení s rakem“)

Cíl:

- rozvoj hrubé motoriky, orientace v prostoru

Pomůcky:

- překážky na překračování

Motivace:

Viděli jste tenhle večerníček? Jestli ne, nevadí, ale určitě víte jak vypadá a chodí rak. Ano, rak chodí pozpátku. A my si teď na takové raky zahrajeme a vyzkoušíme si chůzi pozpátku.

Postup:

Na trávníku vymezíme úsek s překážkami, který budou soutěžící muset ujít pozpátku s překračováním překážek. Navigují vedoucí hry. Soutěžit můžou ve dvojicích či trojicích. Není nutné, aby si lehali, tak jako se to dělá při klasické račí chůzi. Tímto způsobem zabráníme ušpinění jejich oděvů. Nejrychlejší vítězí.

2. Kreslení 'poslepu

Cíl:

- rozvoj grafomotoriky, představivosti

Pomůcky:

- šátek

- papír (pro každého)
- tužka

Motivace:

Před chvílí jste si už možná vyzkoušeli, jaké to je, když se chůze stíží. A teď si pro změnu vyzkoušíte jaké to je, když se ztíží kreslení.

Postup:

Hráči obdrží tužky a papíry, šátkem se jim zaváží oči a poté dostanou za úkol něco konkrétního nakreslit (zvíře, hrad, člověka). Nejde o hodnocení, ale o to, aby si to vyzkoušeli. Tím je třeba hráče podpořit, kdyby z této aktivity měl někdo obavy.

3. Slalomová dráha

Cíl:

- rozvoj koordinace pohybu

Pomůcky:

- 2 tenisové míčky
- 2 dřevěné tyče
- lahvičky naplněné pískem

Motivace:

Jednou se Křemílek a Vochomůrka doslechli o nové zajímavé hře a hned se rozhodli, že ji vyzkouší. Řekli nám o ní, a tak si ji můžeme vyzkoušet i my všichni, co jsme tady.

Postup:

Vedoucí hry si předem připraví 2 slalomové dráhy v dostatečné vzdálenosti od sebe. Bude sestavená z malých lahviček naplněných pískem v klikatých rozestupech. Soutěžící pak rozdělí na dvě družstva. Každý jednotlivec projde touto dráhou s tenisovým míčkem tak, že ho tyčí bude posunovat mezi lahvemi (žádnou nevynechat) až na konec trasy.

Pohádky z mechu a kapradí - STMR = skupina B

1. Balancování s míčem (viz. pohádky – „Jak vezli vejce na sáňkách“)

Cíl:

- rozvoj schopnosti udržet rovnováhu, pozornosti

Pomůcky:

- 2 desky z kartonu
- 2 míče

Motivace:

Jestli jste viděli příběh o tom, „Jak Křemílek a Vochomůrka vezli vejce na sáňkách“, tak už asi víte, co bude vaším úkolem v následující soutěži. My tu ale sáňky nemáme, tak si musíme poradit jinak.

Postup:

V této hře budou soutěžit vždy 2 soutěžící. Každá soutěžící dvojice dostane desku a míč. Míč se položí na desku a úkolem dané dvojice bude míč na desce dopravit v co nejkratším čase na určené místo tak, aby míč z desky nespádl. Každý hráč drží desku z jedné strany. V případě, že spadne, se musí vrátit na start a začít znovu. Nejrychlejší hráč vyhrává.

2. Pět peněz (viz pohádka – „Jak hledali pět peněz“)**Cíl:**

- rozvoj jemné motoriky, přesnosti

Pomůcky:

- mince

Motivace:

Jednou jsme (Křemílek a Vochomůrka) pomáhali křepelce hledat pět peněz. Podařilo se nám je najít, a tak díky tomu si s nimi můžeme zahrát následující hru.

Postup:

Hráči stojí v řadách. První má na hřbetě ruky minci. Tu musí bez jakékoli pomoci dopravit na hřbet ruky souseda. Ten opět předá stejným způsobem minci dále. Za spadnutí mince strháváme body.

3. Skládání puzzle**Cíl:**

- rozvoj analyticko-syntetického myšlení a jemné motoriky

Pomůcky:

- večerníčkové puzzle – dodám

Motivace:

Tématem dnešního K sobě blíž jsou večerníčky. Proto Vaším úkolem v další soutěži bude složit obrázek s portrétem Večerníčka.

Postup:

Soutěžící si zkusí složit jednodušší a složitější obrázek. Úkolem vedoucího hry je být nápomocný při větších potížích při skládání a hlídat, aby kousky nestrkali do pusy nebo s nimi někam neodběhli.

Pohádky z mechu a kapradí - TMR = skupina C

1. Chůze v obřích botách (viz. pohádka – „Jak ušili obrovi boty“)**Cíl:**

- rozvoj hrubé motoriky

Pomůcky:

- 4 kartónové krabice

Motivace:

Viděli jste už někdy pravé obří boty? Jestli ne, tak nejen, že je teď uvidíte, ale vyzkoušíte si i jaké to je, v takových botách chodit.

Postup:

Na startovní čáru se postaví dva soutěžící každý z nich strčí jednu nohu do jedné a druhou do druhé krabice. Ten hráč, který v těchto obřích botách dříve dorazí ke stanovenému cíli, vítězí.

2. Pařezová chaloupka**Cíl:**

- rozvoj jemné motoriky, vnímání barev

Pomůcky:

- sestavená hrací plocha

- víčka od plastových lahví

Motivace:

Pařezová chaloupka byla překrásná. My tu pro vás máme také jednu hru s chaloupkou. Ta sice není pařezová, ale to nám přece nezabrání v tom, abychom si tu hru společně zahráli.

Postup:

Na dřevěné desce je z barevných koleček sestaven obrázek. Úkolem hráčů je najít plastová víčka stejné barvy a doplnit je na správná místa. Soutěží jedno družstvo po druhém, všichni členové družstva spolupracují, aby obrázek sestavili co nejdříve a vedoucí soutěže jim práci stopuje. Poté nastupuje druhé družstvo. Družstvo, které mělo lepší čas vyhrává.

3. Semínko

Cíl:

- rozvoj hudebních schopností a dovedností, koordinace pohybů

Pomůcky:

- nasazovací papírová květina s otvorem na hlavu (můžu dodat)
- hudební nástroj dle uvážení – není nutný

Motivace:

Jistě znáte ten příběh, jak Křemílek a Vochomůrka zasadili semínko, a tak tedy víte i to, co museli udělat, aby vyrostlo – no přece – museli mu zazpívat. Vidíte, a my tu takové semínko máme také, tak pojďte a společně mu zazpíváme.

Postup:

Vedoucí hry řeknou soutěžícím až utvoří kruh a vezmou se za ruce. Poté jim na ukázkou zazpívají písničku – „Vstávej semínko holala, bude z tebe fiala“ Poté jim vysvětlí, že až budou zpívat, tak budou kývat rukama. Představitel semínka bude uprostřed kruhu schoulený do klubíčka. Při zpěvu soutěžících bude pomalinku vstávat a až se narovná úplně, pak se zpěvem přestanou.

3.3.3 Stanoviště 3 - O loupežníku Rumcajsovi

O LOUPEŽNÍKU RUMCAJSOVI

Soutěže a úkoly:

O loupežníku Rumcajsovi - LMR = skupina A

1. Loupežnický hmat I.

Cíl:

- rozvoj hmatového vnímání

Pomůcky:

- formy ze sádry či moduritu s obtisklým tvarem uprostřed

Motivace:

Každý loupežník musí mít dobrý hmat, a vy si teď vyzkoušíte, jestli by z vás byl dobrý pohádkový loupežník.

Postup:

Každý hráč má za úkol poslepu ohmatat tento obrazec prsty a rozpoznat, o jaký obrazec se jedná.

2. Loupežnický hmat II.

Cíl:

- rozvoj hmatového vnímání

Pomůcky:

- 2 hrsti platných mincí (tak do 40 Kč – od každé mince něco)
- šátek

Motivace:

Stejně jako v předešlé hře jste si už možná vyzkoušeli, jaký hmat musí mít loupežníci v pohádkách. A v této hře si ho můžete ověřit ještě jednou, akorát jiným způsobem.

Postup:

Prst mincí vložíte do rukou hráči, kterému zavážete oči. Jeho úkolem je v co nejkratší době mince správně spočítat. Dalším krokem v této hře může být po rozpoznání mincí správně spočítat jejich peněžní hodnotu (celkovou sumu). Tento úkol ale není povinný, nýbrž zcela dobrovolný.

3. Kvíz o Rumcajsovi

Cíl:

- rozvoj myšlení, paměti

Pomůcky:

- připravené otázky s možnostmi odpovědí na výběr
- kartónový papír – jako podložky na psaní pod čtvrtky
- čtvrtky velikosti A4 (dodám)
- fixy (dodám)

Otázky:

1. Jaké město souvisí s Rumcajsem? a) Jičín b) Polička
2. Jaké bylo původní povolání, než se stal loupežníkem? a) prodavač b) loupežník
3. Jak se jmenovala dívka, která jako první od Rumcajse dostala sluneční prstýnek?
a) Lenka b) Anka
4. Jak se jmenovala dívka, která se stala Rumcajsovou ženou? a) Hanka b) Manka
5. Jak se jmenoval Rumcajsův synek? a) Mikeš b) Cipísek
6. Jak se jmenoval les, v němž Rumcajs žil? a) Řáholec b) Jelínek

atd.

Motivace:

Před malou chvílí jste viděli scénku o Rumcajsovi, a tak si ověříme, jak dobrý jste dávali pozor, a jak tedy Rumcajse znáte či ne.

Postup:

1. varianta: Vedoucí hry z daných hráčů utvoří dvě družstva. Poté nahlas a zřetelně předčítá do mikrofónu kvízové otázky s možnostmi správných odpovědí. Soutěžící se na zodpovězení otázek hlásí. Jako první odpovídá to družstvo, jehož člen se přihlásil zkoprní.

2.varianta: Se soutěžícími utvoří vedoucí hry dvě družstva. Každému rozdají 3 čtvrtky a fixu. Řeknou jim, že na čtvrtky budou kroužkovat správné odpovědi na kladené otázky. Počkají až všichni dopíší a pak obrátí každý svoji čtvrtku se svou odpovědí směrem do kruhu, aby vedoucí hry mohli zkontrolovat správnost odpovědí. Potom si každý, kdo

odpověděl správně napíše ke své odpovědi jedničku (jako 1 bod). Po skončení kvízu body sečtou a vedoucí hry se budou postupně ptá – přihlaste se ten, kdo z vás měl 6 bodů, 5b., 4b.....atd.

O loupežníku Rumcajsovi - STMR = skupina B

1. Pletení slunečního prstýnku: (viz. úvodní scénka)

Cíl:

- rozvoj jemné motoriky, trpělivosti, přesnosti

Pomůcky:

- proužky barevných papírových provázků

Motivace:

Máte někoho komu chcete dát nějaký dárek a přitom vůbec nevíte jaký? Pokud ano, tak to je lehká pomoc, poradím Vám, jaký dárek by to mohl být. Je jím sluneční prstýnek, ten zaručeně potěší každého.

Postup:

Soutěžící nyní dostanou příležitost vyrobit si vlastní prstýnek z předem nastříhaných proužků barevných papírových provázků, které budou proplétat. Nejde tu o rychlost, spíše o přesnost, o procvičení jemné motoriky, takže tento úkol nebude realizován formou soutěže.

2. Hod mincí do sklenky

Cíl:

- rozvoj jemné motoriky, nácvik přesnosti

Pomůcky:

- nádoba s vodou,
- sklenice
- mince

Motivace:

Určitě jste už viděli spoustu pohádek, ve kterých byli loupežníci. A stejně jako loupežníci v pohádkách, tak i vy v této hře budete zacházet s mincemi.

Postup:

Do kbelíku napuštěného vodou se doprostřed na dno postaví sklenka. Z 1.5 m vzdálenosti se mají hráči za úkol trefit do skleničky co nejvíce mincemi. Vítězí ten hráč, který do skleničky strefil nejvíce mincemi.

3. Špunt od rybníka (viz pohádka: „Jak Rumcajs vylovil špunt od rybníka“)

Pomůcky:

- 3 dřevěné pruty
- vlasec
- 3 háčky
- 3 špunty

Motivace:

Tak, ale teď vás čeká opravdu náročná soutěž, myslíte, že jste připraveni? Ano? Jdete do toho? Za okamžik Vám vysvětlím, o co v ní vlastně půjde.

Postup:

Tyč je upravená jako prut s háčkem. Pomocí ní pak soutěžící musí vytáhnout špunt z otvoru, ve kterém je zasazen. Soutěží vždy mezi sebou dvojice hráčů. Ten, kdo úkol splní v nejkratším čase, vítězí.

O loupežníku Rumcajsovi - TMR = skupina C

1. Chytání jablíček (viz pohádka: „Jak Rumcajs loupil jablíčka“)

Cíl:

- rozvoj postřehu

Pomůcky:

- pěnové míčky červené barvy (10ks)
- 2 zástěry

Motivace:

Rumcajs šel natrhat pro Manku červená jablíčka a řekl jí, ať čeká doma s nastavenou zástěrou, že jí ty jablíčka hodí až z Jičína. No, to není vůbec snadné, takhle chytat jablíčka do zástěry. Vy si to ale budete moci vyzkoušet také, a to právě teď. Souhlasíte?

Postup:

Soutěží dvě soutěžící dvojice naráz. Jeden z dvojice stojí u jedné a ten druhý u druhé čáry. Jeden hází míčky a druhý je chytá do zástěry, kterou si na pokyn vedoucího hry oblékl. Ta dvojice, které spadne na zem méně míčků (z 5 přidělených) vítězí.

2. Duhové malování

Cíl:

- rozvoj fantazie, kreativity

Pomůcky:

- kartonový papír
 - barevné papíry
 - lepidlo
 - nůžky
 - tužka
 - pravítko s přípravným týmem slepíte izolepou dohromady.
 - černé fixy
- Jednotlivé části duhy vyrobte prosím doma.
Kartonový papír sestříhejte do oblouků a
polepte barevnými papíry ve sledu barev duhy.

Motivace:

V jednom ze svých pohádkových příběhů vysadil Rumcajs duhu na oblohu. A přesně to bude i vaším úkolem v této soutěži. Jak na to? To se hned dozvíte.

Postup:

Vedoucí hry každému soutěžícímu rozdají jednu černou fixu a pošlete je, ať každý účastník na duhu něco nakreslí nebo se podepsal – zkrátka ji nějak vyzdobí, kam chce a jak chce. Po skončení časového limitu vymezeného na hru, vedoucí hry duhu zvednou a všem ukážou výsledek jejich společné práce.

3. Houbaření

Cíl:

- rozvoj zrakového vnímání

Pomůcky:

- čtvrtky a barevné papíry
- z toho prosím vyrobte papírové houby. Na čtvrtky nakreslete a vystříhněte houby podle velikosti – 5ks (on nejmenší po největší, tak aby velikostní rozdíly mezi nimi nejsou příliš malé)- vyrobeno ve dvojím totožném provedení

Motivace

Loupežník Rumcajs bydlel v lese Řáholci, a proto s lesem bude souviset i naše další hra. Ten, kdo žije v lese, ten les dobře zná a houby má na denním jídelníčku. Uvidíme, jak si poradíte s houbami, které jsme si pro vás připravili.

Postup:

Vedoucí hry rozdělí soutěžící do dvou družstev. Budou soutěžit po jednom z každého družstva. Úkolem každého hráče je seřadit houby správně podle velikosti. Pokud to někdo udělá špatně, tak dostane příležitost svoji chybu napravit. Případně lze hráči ukázat na houbu, kterou má přemístit na jiné místo. Vítězí ten hráč z dvojice, který seřadí houby správně podle velikosti v kratším čase s menším počtem pokusů. Po třech neúspěšných pokusech hráč odstupuje a na jeho místo nastupuje jeho spoluhráč ze soutěžního družstva.

3.3.4 Stanoviště 4 - Maková panenka

O MAKOVÉ PANENCE A MOTÝLU EMANUELOVI

Soutěže a úkoly:

Maková panenka - LMR = skupina A

1. Plavba lodí (dramaterapie)

Cíl:

- relaxace, rozvoj představivosti

Pomůcky:

- vhodná hudba

Motivace:

Maková panenka uvízla v leknínu. Lekniny rostou ve vodě a vypadají, jako když plují stejně jako lodě. Už jste se někdy plavili na lodi? Jestli ne, tak nebuďte smutní, samy jste viděli, že někdy to na vodě není vůbec snadné, ale pokud chcete, můžete se teď se mnou na jednu menší plavbu vydat.

Postup:

Jde o zdramatizování situace plavby na lodi (klidná plavba, zvedání větru, mořská bouře – držení rovnováhy, vytahování plachty....)

2. Skoky po kamenech

Cíl:

- rozvoj hrubé motoriky

Pomůcky:

- čtverce z kartonu

Motivace:

Už jste někdy museli přejít nějaký potok tak, že jste skákali z kamene na kámen? Jestli ano, tak víte o čem jde, a jestli ne, tak nezděchejte, ale pojďte si s námi také zahrát další hru, kde se to budete moci vyzkoušet.

Postup:

Na trávu rozprostřeme čtverce z kartonu s takovými rozestupy, aby je hráči museli zdolat skákáním ze čtverce na čtverec. Hodnotí se, kdo přeskáče okruh s nejmenším počtem šlápnutí do trávy.

3. Tropický motýl**Cíl:**

- rozvoj analyticko-syntetického myšlení a prostorového vnímání

Pomůcky:

- 2 velké motýly vystřižené z kartónového papíru, vyzdobení barevnými papíry pouze na jedné polovině těla. Prosím, vyzdobte ho různými ornamenty, jako správného exotického motýla. Tytéž ornamenty vystříhejte z barevných papírů, ale nelepte je už na motýly, ale nechte je volně.

- připínáčky

Motivace:

Jednoho dne se motýl Emanuel a maková panenka setkali s tropickým motýlem. To víte, vypadal úplně jinak než Emanuel. Víme i jak vypadal, ale co nevímje, proč je nyní krásně zbarvený jen na jedné polovině těla. Je z toho velmi smutný. Pomůžete mu to napravit?

Postup:

Vedoucí hry rozdělí hráče do dvou skupin. Každé skupině bude přidělen jeden velký motýl a vystřižené ornamenty pro výzdobu druhé poloviny motýla. Hráči utvoří dvojice a vždy ve dvojici dojdou k motýlovi, vyberou si nějakou část ornamentů a připnou ji na správné místo (podle předlohy na další polovině těla motýla) – ve stylu omalovánky. Družstvo, které svého motýla vyzdobí dříve a správně, vyhrává.

Maková panenka - STMR = skupina B

1. Sbírání zlatáků**Cíl:**

- rozvoj komunikativnosti

Pomůcky:

- papíry
- fixy

Motivace:

Jestli jste při pohádce dávali pozor, tak si jistě pamatujete, že aby květina dala Emanuelovi loďku, musel jí donést 50 zlatáků. My si tu situaci teď zkusíme zahrát alespoň z části. Nemáme ale k dispozici zlatáky, a proto je musíme něčím nahradit, čím, to se dozvíte za chvíli.

Postup:

Vedoucí hry utvoří dvě družstva. Každý soutěžící dostane papír a fixu. Jeho úkolem bude si v co nejkratším čase opatřit 5 podpisů pohádkových postavíček, které do této doby viděl. Cílem této hry je nácvik komunikace se zcela novými lidmi. Ze strany vedoucích hry je nutné zdůraznit, že když k té postavíčce přijdou, nesmí jen pak nastavit papír a tužku, ale že ji musí nejprve pozdravit a pak pěkně poprosit o podpis slušně požádat. Poté co některé z družstev jako první získá vše 50 podpisů, předá je společně motýlovi Emanuelovi. Ten je pak osobně předá květině (organizátor v převleku), aby mu dala loďku.

2. Předávání kroužků**Cíl:**

-

Pomůcky:

- klacíky
- kroužky (dodám)

Motivace:

Motýl Emanuel má na křídlech krásná barevná oka, která připomínají kroužky, a tak nás napadlo, že si s kroužky bude souviset následující hra.

Postup:

Vedoucí hry utvoří ze soutěžících dvě družstva. Každý hráč v družstvu dostane klacík. Pak vedoucí hry navlékne prvnímu hráči v řadě na klacík kroužek. Jeho úkolem je předat kroužek na klacík druhému hráči bez použití druhé ruky. Družstvo, v němž kroužek doputuje na konec dříve, vítězí.

3. Panenčina čelenka do vlasů I.

Cíl:

- rozvoj jemné motoriky

Pomůcky:

- větší korálky
- 8 prázdných plat od malé bonboniéry

Motivace:

Vzpomínáte si na to, jakou krásnou perličkovou čelenku měla ve vlasech maková panenka? Ale co se nestalo – přetrhla se jí. Sice je z toho smutná, ale řekla si, že si s nimi může chvíli hrát trošku jinak, do doby než je opět navlékne zpět na šňůrku.

Postup:

Ze soutěžících utvoříme dvě družstva, a v každém družstvu dvojice (v případě nedostatečného počtu, doplníme hráče z řad organizátorů, ale budou zastávat tu pasivnější roli). Každý hráč dostane jedno plato, předlohu a mističku korálků. Úkolem každého hráče je naskládat korálky do prázdného plata tak, jak jsou rozmístěny v předloze. V žádném případě nemusí být předloha plná, aby mohly trénovat i dodržení správného počtu vynechaných políček.

Maková panenka - TMR = skupina C

1. Kurz létání s motýlem Emanuelem

Pomůcky:

- žádné

Motivace:

Ukázka letu a následná otázka: „Chtěli byste to umět také tak? Tak pojďte, a já vás to naučím, jen se řiďte mými pokyny.“

Postup:

Motýl Emanuel se stane vedoucím kurzu motýlího létání, ve kterém bude zahrnuta: 1. motýlí rozevíčka, 2. samotný nácvik létání 3. správné motýlí přistání.

2. Malování na plátno

Pomůcky:

- plátno
- tekuté barvy (dodám)

- kelímky na vodu
- štětce (dodám)
- hadříky

Motivace:

Další věc, kterou je Japonsko známé je výroba krásně malovaných šátků. Vy se za stanete taky takovými umělci, kteří vymýšlejí krásné vzory na šátky a zkusíte si takové šátky vyrobit.

Postup:

Každému dáme kousek látky, kterou si bude moci ozdobit tekutými barvami podle vlastního přání. Použijeme k tomu tekuté barvy, protože s nimi je snadná práce. Dítě pomocí štětce maluje na látku. Pokud je pro něho práce se štětcem náročná, může malovat i prsty. Pokud to bude nutné na ukázkou práce musíme dítěti vést ruku, aby pochopilo co se po něm chce. Pokud ne, tak s naší pomocí – vedením ruky s ním šátek ozdobíme samy, aby nebylo vyřazeno z činnosti. Pozor na olizování prstů od barev!!!

3. Panenčina čelenka do vlasů II.

Cíl:

- rozvoj jemné motoriky

Pomůcky:

- velké korálky
- nastříhané svlačce s uzlíky na konci

Motivace:

Vzpomínáte si na to, jakou krásnou perličkovou čelenku měla ve vlasech maková panenka? Ale co se nestalo – přetrhla se jí. Teď je z toho tůž smutná. Pomůžete jí? Potřebuje totiž vyrobit čelenku novou.

Postup:

Ze soutěžících utvoříme dvě družstva, a v každém družstvu budou soutěžit dvojice (v případě nedostatečného počtu, doplníme hráče z řad vedoucích hry, ale budou zastávat tu pasivnější roli) a budou soutěžit v nich. Každá dvojice dostane jeden svlaček a místičku korálků. Po odstartování soutěže začnou dvojice spolupracovat. Jeden bude korálku druhému podávat z místičky do ruky a ten druhý je bude navlékat. V případě, že se nebudou moci dohodnout, kdo z nich bude dělat co, je třeba, aby tyto role určili vedoucí hry podáním losovacích pytlíčků stjených barev. Jeden z dvojice ukáže na jeden

z pytlíčků, druhý z hráčů si vezme ten zbylý. Pytlíčky otevřou a od té chvíle jsou role dány.

3.3.5 Stanoviště 5 - Bob a Bobek

BOB A BOBEK

Soutěže a úkoly:

Bob a Bobek - LMR = skupina A

1. Zuřivý kuchař

Cíl:

- rozvoj pohybových schopností a přesnosti

Pomůcky:

- 10 kelímků
- míčky,
- pánvička,
- kuchařská čepice (stačí papírová)

Motivace:

V této hře sestojně jako Bob a Bobek ocitnete v prostředí restaurace, a stejně tak jako oni, to ani vy v ní nebudete mít snadné, ale pokud jako oni obstojíte, odměna Vás téžnemine.

Postup:

Na ležící kládě je rozestavěno deset kelímků, ale pouze pod jedním je schovaný klíč. Vedoucí hry utvoří z hráčů trojčlenná družstva. Ta postupně předstupují před rozzuřeného kuchaře a hází míčkem na kelímky a snaží se je shodit z klády. Každý hráč má celkem 5 hodů. Před kládou ovšem stojí rozzuřený kuchař, kterému se vůbec nelíbí, že mu někdo hází po kuchyni. Snaží se rány odrážet pánvičkou. Družstvo, kterému se podaří srazit všech 10 kelímků z klády se stává vítězem, kterého kuchař náležitě odmění.

(<http://www.askdiana.net/pdf/face-gamebook> - 20.1. 2010, 13.44)

2. Chytání kamínku z předloktí

Cíl:

- rozvoj postřehu

Pomůcky:

- 15 plochých kamínků (nebo jiných plochých předmětů)

Motivace:

Dobře víte, že králíci z klobouku ve volném čase se dokázali zabavit všelijak. My jsme se nechali jimi inspirovat, a napadla nás následující hra:

Postup:

Utvoříme dvě nebo tři družstva (dle počtu hráčů). Vedoucí předá prvnímu hráči z každého družstva kamínky. Hráč zvedne pravou paži a ohne ji tak, aby se obrácenou dlaní dotýkal skoro ramene. První kamínek si položí nahoru na loket, rychle švihne rukou dopředu dolů snaží se padající kamínek chytit do dlaně. Totéž udělá se zbylými čtyřmi kamínky a počítá si úspěšné pokusy. Vítězí ten, kterému se to správně podaří nejvícekrát.

3. Pravítka

Cíl:

- rozvoj postřehu

Pomůcky:

- 2 pravítka

Motivace:

Bob a Bobek jsou velmi mrštní králíci. To proto, že mají dobrý postřeh. Dobrý postřeh se dá z části natrénovat. Chcete vědět jak? Tak si s námi pojdte zahrát další hru.

Postup:

Soutěžící rozdělíme do dvou družstev. Soutěžit budou tak, že přijdou k vedoucímu a dají ruce dlaněmi téměř k sobě (jako při potlesku), ale mírně od sebe. Vedoucí pak mezerou mezi dlaněmi bude z výšky pouštět pravítko. Jakmile pravítko začne padat, musí se ho hráč dlaněmi pokusit zachytit. Vedoucí pak zapíše na kolika centimetrech se jim pravítko podařilo zachytit. Každý má tři pokusy po sobě. Na závěr se vyhlásí úspěšnější družstvo.

Bob a Bobek – STMR = skupina B

1. Roznášení nápojů

Cíl:

- rozvoj zručnosti

Pomůcky:

- 6 stolů
- 12 pohárků z umělé hmoty s vodou
- 2 tácky

Motivace:

Určitě jste už někdy byli v restauraci, ocitli jste se ale už někdy v roli číšníka? Pokud ne, tak to vůbec nevadí a rozhodně Vám ale nic nebrání v tom, abyste si to teď vyzkoušeli.

Postup:

Soutěžící rozdělíme do dvou družstev. Soutěží vždy jeden člen z každého družstva. Oba dostanou tácek, na kterém bude stát 6 pohárků naplněných vodou ze $\frac{3}{4}$. Jejich úkolem bude s tímto táckem proklídkovat mezi třemi vzdálenými stoly a vrátit se ke svému družstvu, aniž by nápoje vylił. Soutěží se na rychlost – který z hráčů to zvládne v kratším čase.

2. Králíčí ocásek

Pomůcky:

- dřevěná nebo kovová deska
- křídý

(v nouzi případně najdeme jiné řešení)

Motivace:

Jelikož soutěžíte s námi králíčky, nemůže být naše soutěž o ničem jiném, než o králíčkově. A proto neváhejte a pojďte si s námi hrát.

Postup:

Vedoucí hry namaluje na tabuli nebo na velkou čtvrtku stylizovanou postavičku králíčka, kterému chybí ocásek. A pak vysílá jednoho hráče za druhým od startu, vzdáleného několik metrů. Každý má na očích šátek a v ruce křídu (nebo tužku), kterou má pašíkovi přimalovat ocásek, krátký, ale pěkně zakroucený. Většina hráčů ovšem ztratí poslepu orientaci a namaluje ocásek na nesmyslné místo, jednou kamsi

do vzduchoprázdna, podruhé k pašíkově nožičce, jindy až někam k rypáčku. A každý takový chybný výkon je přivítán smíchem diváků (zejména těch menších). Kdo namaluje pašíkovi ocásek na správné místo, dostane odměnu větší.

3. Kreslení jedním tahem

Pomůcky:

- papíry
- obyčejné tužky
- předloha

Motivace:

Už jste zkoušeli kreslit jedním tahem? Jestli ne, tak nastal ten pravý čas to vyzkoušet.

Postup:

Soutěžící si rozdělíme do skupinek. Na několik míst stolů položíme okopírované předlohy. Průběžně budou vedoucí hry obcházet skupinky a radit. Nejde o soutěž jako takovou, ale o to, aby si to vyzkoušeli.

Bob a Bobek - TMR = skupina C

1. Cvičení s Bobem a Bokem

Cíl:

- rozvoj pohybových schopností a dovedností

Pomůcky:

- žádné nebo dle libosti, ale v dostatečném množství – a pozor na ostré hrany předmětů

Motivace:

Rozhovor Boba s Bobkem o tom, jaká to je nuda, když cvičí pořád samy. V tom dostanou nápad, že by mohli poprosit diváky o to, zda by si nechtěli zacvičit s nimi.

Postup:

Při této aktivitě předcvičují Bob a Bobek sérii připravených cviků s přesným a jednoduchým komentářem do mikrofону v průběhu provádění cviků. Současně kontrolují spolu se svými asistenty, zda účastníci tohoto kolu provádějí cviky technicky správně. Nejedná se o soutěž, takže nejde o rychlost, ale o přesnost, neboť je zde kladen důraz na rozvoj hrubé motoriky a koordinace pohybu.

2. Stavíme s králíky

Pomůcky:

- dřevěná stavebnice – jednu mám, ale klidně vezměte i svoji, určitě se hodí

Motivace:

My (králíci) jsme si pro vás připravili speciální úkol. Není těžký, nebojte, ale zajímavý, zajímavý tedy je určitě.

Postup:

Vedoucí hry postaví ze stavebnic určité tvary. Můžou být neurčité, jen si musí hlídat, aby ve stavebnici zbyly stejné kostky. Úkolem soutěžícího bude najít stejné kostky a postavit z nich tentýž tvar.

3. Malá lekce v hopkání

Pomůcky:

- zvoneček

Motivace:

Bob a Bobek: „ My jsme přeborníci v hopkání, a proto jsme se rozhodli, že vás to taky trochu naučíme. Takže – začínáme.“

Postup:

Hopkat se bude v mírném předklonu s pokrčenými koleny a s dlaněmi u uší – ne přímo ve dřepu. Instruktoři králíci vše nejprve předvedou. Dohopkají ke stanovenému cíli vzdálenému tak 5m, tam zazvoní na zvoneček a budou hopkat zpátky. Totéž pak budou požadovat po soutěžících. Králíci si k této aktivitě opět přizvou své asistenty, kteří stejně jako oni budou připraveni poskytnout okamžitou pomoc při výskytu nějakých potíží.

3.3.6 Stanoviště 6 - Ferda Mravenec

6. FERDA MRAVENEC

Soutěže a úkoly:

Ferda Mravenec - LMR = skupina A

1. Výroba obrázků

Cíl:

- rozvoj jemné motoriky, zručnosti

Pomůcky:

- popsané pohledy
- špejle od nanuků
- lepidlo
- nůžky
- tužka
- 2 stoly
- ukázka hotového výrobku

Motivace:

My se teď necháme inspirovat úslovím „Ferda mravenec – práce všeho druhu,“ a proto si vyzkoušíte, jak se vyrábí takový velmi zvláštní, originální obrázek.

Postup:

Na pohled z rubové strany nakreslíme šestiúhelník (výseč obrázku) a vystříhneme ho. Vezmeme špejle od nanuků, potřeme lepidlem a přilepíme k pohledu z lícové strany. Další vrstvu špejlí lepíme pouze do poloviny každé špejle, takže vzniká postupně stupňovitý obrazec. Těch vrstev nemusí příliš mnoho, to záleží na vkusu každého jedince.

Ferda Mravenec - STMR = skupina B

1. Výroba postaviček

Cíl:

- rozvoj jemné motoriky, představivosti, zručnosti

Pomůcky:

- roličky od toaletního papíru
- barevné papíry
- lepidlo
- ukázka hotového výrobku

Motivace:

Před chvílkou jste viděli příhodu ze života Ferdy mravence a nyní si můžete vyrobit nejen postavičku Ferdy, ale i berušky a brouka Pytlíka a dalších.

Postup:

Vedoucí hry musí mít předem předkreslené a na díly rozstříhané (ale ne vystříhané). Je totiž potřeba urychlit výrobu, tolik času na to zase nebude – čili: hlavu Ferdy, berušky a brouka Pytlíka, oči, nos a puntíky pro berušku vyrobte děrovačkou, pusou) Hráče vedoucí hry rozdělí do skupinek, průběžně je výrobou povedou a budou obcházet a ptát se, zda něco nepotřebují.

Ferda Mravenec - TMR = skupina C

1. Malování brčkem

Cíl:

- rozvoj jemné motoriky, představivosti, zručnosti

Pomůcky:

- rovná brčka
- plastelína
- voda
- barvy
- nakopírované obrázky z večerníkových omalovánek
- nůžky
- ukázka hotového výrobku

Motivace:

Už jste někdy slyšeli o metodě malování brčkem? Je možné, že ne, ale to nevadí, protože teď máte výbornou příležitost k tomu, abyste se to naučili.

Postup:

Předem si nastříhejte na 8cm dlouhé kousky a jeden konec brčka ucpeme kouskem plastelíny. Každému soutěžícímu darují vedoucí hry jeden obrázek, k tomu mu dají brčko a u společného stol pak všem vysvětlí a názorně předvedou postup práce. Barvu smícháme s vodou, aby byla řidší. Pak ucpaný konec brčka namáčíme do barev a to otiskneme na připravený obrázek – podle čar nebo můžeme i vybarvovat, ale je lepší mezi kolečky vynechávat mezery.

3.3.7 Stanoviště 7 - O hajném Robátkovi

O HAJNÉM ROBÁTKOVI

Soutěže a úkoly:

O hajném Robátkovi - I.MR = skupina A

1. Aktivizace smyslu (dramaterapie)

Cíl:

- relaxace, rozvoj empatie, představivosti

Pomůcky:

- vhodná hudba dle uvážení

Motivace:

Myslíte si, že znáte dobře věci kolem sebe? No, uvidíte, teď si to budete moci ověřit.

Postup:

1. Představte si, že jste dřevo, které nic necítí, nevidí, neslyší. Ležíte na zemi bez hnutí v úplném klidu se zavřenýma očima, snažíte se na nic nemyslet a nic neposlouchat. Najednou začínáte ožívat, nejprve získáváte sluch, vnímáte všechny zvuky (nejdřív výraznější, postupně i vzdálené, nebo méně nápadné). Soustředíte se na to, jaké pocity to ve Vás vzbuzuje.

2. Získáváte možnost pohybu, ztuhlé, „dřevěné“ tělo ožívá a s ním i cit – hmat (nejprve poznáváte své vlastní tělo, pak nejbližší okolí a postupně celý prostor i sebe navzájem). Pohybujte se opatrně, prostředí je vám zcela neznámé. Protože už slyšíte, můžete navazovat kontakty mezi sebou nejen hmatem, ale i zvuky.

2. Pantomima

Cíl:

- rozvoj koordinace pohybu

Pomůcky:

- lístečky s úkoly (napsat hůlkovým písmem) – např. 1. nesení pytle plného kaštanů,
- 2. prodírání se roštím, 3. nesení velkého balíku, 4. přenášení horkého hrnečku s čajem, 5. nesení velkého hrnce plného horké polévky, 6. posunování těžké skříně,
- 7. překračování překážek v cestě – překážky se postupně zvětšují – povysvětlí vedoucí hry, případně hráče povede hrou a řekne mu, kdy se překážka zvětšila,
- 8. chůze - našlapování – abychom nikoho nevzbudili.....
- losovací osudí

Motivace:

Nyní je před vámi na první pohled těžká, ale přitom snadná a zábavná hra. Nejdříve vám názorně předvedeme, o co v ní vlastně půjde, tak proto nás prosím pozorně sledujte.

Postup:

Vedoucí hry rozestaví do kruhu, ten ale současně rozdělí na 2 poloviny (= 2 družstva), které budou soutěžit proti sobě. V losovacím osudí jsou lístečky s konkrétními úkoly. K němu vždy přistoupí hráč z jednoho družstva, vylosuje si lísteček s úkolem a soupeřícímu pantomimou soupeřícímu družstvu předvede to, co má na něm napsané. Jeho úkolem je uhádnout, co předváděl. Jedině tak získají bod. Poté si družstva vymění roli. Vítězí družstvo, které má po uplynutí stanoveného časového limitu na svém kontě více uhádnutých ukázek. Vedoucí hry hráčům nejprve vše názorně předvede. (např. – nesení těžkého pytle s kaštany zvířátkům do lesa). Po předvedení se jich zeptá, zda jim je všechno jasné, případně předvedou další scénku. Poté zahájí společnou hru.

3. Co tam žije?

Cíl:

- rozvoj rozumových schopností, paměti

Pomůcky:

- míč

Motivace:

Jak znáte prostředí lesa jste prokázali v minulé hře. V téhle hře si pro změnu můžete vyzkoušet vaši znalost přírody všeobecně.

Postup:

Hráči utvoří kruh čelem dovnitř, v jehož středu je další hráč s míčem. Ten přihrává a při přihrávce řekne některé ze slov: země, voda, vzduch, oheň. Ten, jemuž je přihráváno, musí odpovědět: zvíře, ryba, pták. U „ohně“ mlčí. Ten, jež při ohni promluví, vypadává. Vítězem se stane ten hráč, který zůstane jako poslední.

O hajném Robátkovi - STMR = skupina B

1. Zkouška z lesoznalectví u hajného Robátka

Cíl:

- rozvoj rozumových schopností, paměti

Pomůcky:

- kartičky s obrázky z prostředí lesa (zvířata, rostliny, stromy, plody)

Motivace:

Uvádí hajný Robátko: „Jelikož jste přišli do lesa, musím si vás nejprve prozkoušet. kolik toho o něm vlastně víte. Jste připraveni? Tak začneme.“

Postup:

Můžeme zapojit všechny účastníky naráz. Nejprve jim ale musíme vysvětlit, že když budou znát odpověď, ať nevykřikují, ale přihlásí se (viz. ukázka jak) a hajný Robátko pak někoho vyvolá. Nejde o body, ale o to, aby Robátko věděl, že toho o lese ví dost na to, aby je mohl do něho s klidným srdcem pustit.

2. Had

Cíl:

- rozvoj koordinace pohybů, držení rovnováhy, spolupráce s ostatními

Pomůcky:

- žádné

Motivace:

V lese i na louce žijí zvířátka, která se nám líbí a máme je rádi, ale i taková, ze kterých máme strach. Takovým zvířátkem je např. had. Abychom se strachu z něj alespoň trochu zbavili, tak si na takového hada zahrajeme.

Postup:

Vytvoříme z hráčů dlouhého hada (všichni se drží za ruce) a chvíli chodíme okolo, až na vhodném místě hlava hada (první hráč) zastaví a had se začne namotávat dokola, přičemž se hodně tlačíme, abychom byli hodně namačkaní a zahřáli se. Když se zamotá celý had, začne se znova rozmotávat, opět od hlavy – to znamená, že hráč, který je uprostřed někudy vyleze ven a táhne za sebou zbytek.

3. Cestičky

Cíl:

- rozvoj hmatového vnímání

Pomůcky:

- různé materiály – od každého trochu: - seno, kameny, písek, větve smrku, sláma, vata, karton
- šátky

Motivace:

Jak jistě víte, zvířátka v lese jsou velmi vnímavá na změny ve svém prostředí? Myslíte si, že jste vnímaví i vy? To si hned vyzkoušíte, protože právě na to je zaměřená další hra.

Postup:

Z uvedených materiálů si vedoucí hry předem připraví pro soutěžící 3 cestičky. Každá cestička se bude skládat z různých úseků – první úsek bude z jehličí, druhý z vaty, třetí ze sena...atd. Soutěžícím stojícím opodál za zástěnou (aby neviděli cestičky) postupně vedoucí hry, řekne, ať si sundá boty, zaváže mu oči, vezme ho za ruku a projde s ním cestičku. Soutěžící mu na každém úseku musí říct, na čem právě stojí. Na konci cestičky mu vedoucí rozváže oči a dojde s ním k jeho družstvu. Tam si vyzvedne dalšího soutěžícího, který už bude připravený zutý. Do bločku si přitom vedoucí hry zaznamenává počet chyb. Po skončení každý vedoucí spočítá počet chyb

a vyhlásí se nejúspěšnější družstvo. Odměny: malou odměnu dostane každý hráč ihned po projití cestičky, větší odměnu dostane vítězné družstvo.

O hajném Robátkovi - TMR – skupina C

1. Krmení lesní zvěře

Cíl:

- rozvoj pohybových schopností

Pomůcky:

- 2 velké sáčky s plody – žaludy, kaštany,....

-10 nádobek podélného tvaru

Motivace:

Protože v lese žije tolik zvěře, je potřeba ji pravidelně krmit, obzvláště v zimě a to je práce myslivců, na které si teď zahrajeme.

Postup:

Hráče rozdělíme do dvou družstev. Každé družstvo dostane sáček s krmivem pro zvířata a bude mít přiděleno pět nádobek, rozmístěných v prostoru. Na povel vedoucího hry, vyběhne z každého družstva jeden hráč. Ten musí se sáčkem doběhnout s plody a do každé mističky jich hrstku dát. Ve hře jde o to, ve kterém družstvu se všichni hráči dříve vystřídají.

2. Co do lesa patří a co ne

Cíl:

- rozvoj rozumových schopností, paměti, pohotového reagování

Pomůcky:

- kartičky s obrázky nebo přímo předměty (vyhnout se ostrým předmětům)
- stoly
- zelené a červené karty

Motivace:

Hajný Robátko je zodpovědný a zkušený myslivec. Dobře ví, co se v lese s mí a co ne, ví, co do něj patří a co ne. Vy si teď můžete vyzkoušet, jací byste byli myslivci vy.

Postup:

Soutěžící rozdělíme do tří družstev. Z každého družstva vystoupí jeden hráč. Tyto tři hráče vedoucí hry dovede ke stolu, na kterém jsou položeny červené a zelené karty (1 zelená a 1 červená pro každého hráče). Poté, co vedoucí hry zvedne obrázek předmětu či konkrétní předmět, který do lesa patří, např. houbařský košík, zvedne hráč zelenou kartu. Když však ukáže obrázek či předmět, který do lesa nepatří, úkolem hráče je zvednout červenou kartu. Další vedoucí hry zapisuje správnost a chybovost odpovědí jednotlivých hráčů. Po zodpovězení, nastupuje další trojice hráčů. Vedoucí hry na konci vyhlásí vítězné družstvo.

3. Střelba šíškami**Cíl:**

- rozvoj koordinace pohybů, přesnosti

Pomůcky:

- šíšky (tak 15ks)
- obruč
- izolepa

Motivace:

Každý správný myslivec, stejně tak i hajný Robátko, musí mít dobrou mušku. Vy se teď na chvíli stanete takovým myslivcem, a vyzkoušíte si, jakou mušku máte vy. Nebudeme ale střílet z flinty, ale šíškami. Věřím, že mušku máte výbornou – tak se do toho pustíme.

Postup:

Soutěžící rozdělíme do dvou družstev. Uděláme čáru a ve vzdálenosti 3m od ní umístíme obruč. Úkolem soutěžících bude se šíškou trefit do obruče. Na konci můžeme vyhlásit úspěšnější družstvo.

3.3.8 Stanoviště 8 – O víle Amálce

8. O VÍLE AMÁLCE

Soutěže a úkoly:

I.MR (lehká mentální retardace)- skupina A

1. Chůze s jablíčkem I.

Cíl:

- rozvoj koordinace pohybů

Pomůcky:

- jablíčka

Motivace:

V předešlé scéně se vyskytovaly mimo pohádkových postaviček i jablíčka. No a právě ta my budeme potřebovat, abychom mohli uskutečnit následující soutěž.

Postup:

Ze soutěžících vedoucí hry utvoří dvojice. Každá dvojice pak dostane jablko, vloží si ho mezi čela a jejím úkolem bude takto ujít co největší vzdálenost.

2. Ježek

Cíl:

- rozvoj jemné motoriky

Pomůcky:

- špendlíky s velkými korálovými hlavičkami
- brambory
- rukavice

Motivace:

V našem příběhu o víle Amálce vystupovali též ježci. Vy si teď zkusíte takového ježka vyrobit. Nebude to lehké, ale zato zábavné.

Postup:

Každý soutěžící dostane omytý neoloupaný brambor a skleničku špendlíků. Úkolem soutěžících je v rukavicích špendlíky zapichovat do bramboru. Kdo jich stihne zapíchat během předem stanoveného času nejvíce, vyhrává.

3. Zraněná tlapka**Cíl:**

- rozvoj empatie, zručnosti

Pomůcky:

- obvazy

Motivace:

Před malou chvilíčkou jsme viděli příběh o zraněné tlapce pana ježka. To se ale nemusí stát jenom panu ježkovi, že si poraní nožičku. To se může stát i nám lidem. A proto musíme vědět, jak takové zranění správně ošetřit, kdyby se nám něco takového doopravdy přihodilo.

Postup:

Jako vzor hotové práce – ošetření, bude sedět pan ježek ze scénky. Hráči opět budou soutěžit ve dvojicích. Jeden z dvojice bude hrát zraněného, který má poranění na ruce. Vedoucí hry ošetření nejprve názorně předvedou a vysvětlí hráčům, jak se rána správně ošetřuje – že se musí nejprve očistit a poté zavázat čistým obvazem. Družstvo, v němž budou dříve hotovi, vítězí. Po skončení hry obvazy zase odmotají. S tím vedoucí hry pomohou, aby to šlo rychleji a hráči mohli přejít k dalšímu stanovišti.

STMR (středně těžká mentální retardace)– skupina B

1. Chůze s jablíčkem II.**Cíl:**

- rozvoj koordinace pohybů

Pomůcky:

- jablka

- 3 košíky
- 3 velké proutěné koše

Motivace:

Už jste si někdy zkoušeli hrát si na ježky? Ne? No tak to jste o hodně přišli. Tak si to pojdte zkusit teď a uvidíte, jaká přitom bude legrace.

Postup:

Na startovní čáru se postaví 3 soutěžící, předkloní se a na záda každému z nich vedoucí hry postaví jablíčko. Po odstartování soutěžící vyběhnou, a musí dopravit jablíčka ke stanovenému cíli, kterým je košík a jablíčko do něho vyklopit. Kdo se do košíku netrefí, úkol nesplnil a jeho družstvo nezískává bod. Na konci hry každé družstvo spočítá, kolik jablek má ve svém koši. Družstvo, které jich bude mít nejvíce, vítězí.

2. Vílí rovnováha

Cíl:

- rozvoj hrubé motoriky, koordinace pohybů

Pomůcky:

- placaté kamínky nebo polena

Motivace:

Všichni víme, jak víla Amálka umí překrásně tančit. Aby její tanec byl tak pěkný, musí umět dobře udržet rovnováhu. A to si právě teď s námi vyzkoušíte. Třeba pak budeme vpichu umět lépe ocenit vílí tanec.

Postup:

Z malých polen vedoucí hry předem připraví 3 stejně dlouhé a stejným způsobem provedené dráhy (polena s menšími rozestupy – asi 40cm staví za sebou do řady). U každé řady bude 1 vedoucí hry. Úkolem soutěžících družstev bude po svojí dráze po jednotlivcích za asistence vedoucího hry přejít v co nejkratším čase. Takové družstvo se stane vítězem.

3. Kámen Mutáček

Cíl:

- rozvoj jemné motoriky a fantazie

Pomůcky:

- větší kameny
- tekuté barvy
- štětce
- lak

Motivace:

Určitě znáte ten příběh, jak víla Amálka našla kámen Mutáček. To byl takový zvláštní, ale krásný a navíc kouzelný kámen. My takový kámen tady sice zatím nemáme, ale to se velmi brzo změní, protože si je vyrobíme.

Postup:

Vedoucí hry soutěžícím ukážou, že mají vyhrazený prostor pro malování a veškeré pomůcky, a ostatní je už na nich samotných, jakým způsobem si chtějí svůj kámen Mutáček ozdobit. Poté se nechají na vzduchu zaschnout a na závěr se přelakují. Potom si každý účastník vezme svůj kámen.

Víla Amálka – TMR= skupina C

1. Chůze s jablíčkem III.

Cíl:

- rozvoj koordinace pohybů

Pomůcky:

- jablíčka

Motivace:

V našem příběhu, který jste před chvílí viděli, šlo o jablíčko, na které měl ježek chuť. My si teď ukážeme, že se jablíčka dají využít nejen k jídlu, ale také ke hraní.

Postup:

Každý soutěžící si položí jablko na hlavu a jeho úkolem bude s ním projít stanovenou vzdálenost.

2. Jak roste tráva

Cíl:

- rozvoj koordinace pohybů

Pomůcky:

- jemná hudba na podbarvení

Motivace:

Každá správná pohádková víla, a nejenom víla Amálka protančí na trávníčku celé dlouhé hodiny. My se teď ale nebudeme zabývat tancem ani vílami, ale tím trávníkem. Zkusíme jaké to je, když tráva roste. Že nevíte jak? V tom případě se jen řiďte našimi pokyny.

Postup:

Všichni hráči se spustí do hlubokého dřepu. Sedí na patách, trup mají pěkně vzpřímeny a ruce v bok. Pomaloučku, plynule, téměř neznatelně se začnou zdvihát až do vztyku a stoje na špičkách se vzpažením. Nejedná se o soutěž, čili nejde o rychlost provedení, ale o správnost a prožitek. Vedoucí hry předevíčuje s jednoduchým komentářem, ostatní vedoucí kontrolují styl provádění, příp. poskytují pomoc.

3. Beránek Kudrna**Pomůcky:**

- 5 nedokončených beránek
- Proužky bílého papíru 1cm široké
- lepidlo
- mísa
- obyčejné tužky

Motivace:

Víla Amálka má za kamaráda beránka, a ten se jmenuje Kudrna. To jméno dostal pro svoji krásnou vlnitou srst. S tou má ale v poslední době potíže. Asi snědl nějakou špatnou bylinku a srst mu začala vypadávat. Teď je z toho chudák nešťastný a potřebuje vaši pomoc. Pomůžete mu? Prosím, pojdte za mnou, já vás k němu dovedu.

Postup:

Vedoucí hry rozdělí soutěžící do pěti pracovních skupinek. Každá skupinka obdrží nedokončeného beránka. Úkolem účastníků bude vyrobit beránkovi chybějící kudrlinky namotáváním proužků bílého papíru na obyčejnou tužku, a tyto kudrlinky pak na beránka nalepit. Družstvo, které beránka dokončí jako první, vítězí.

3.3.9 Stanoviště 9 - Kosí bratři

9. KOSÍ BRATŘI

Soutěže a úkoly:

Kosí bratři – LMR = skupina A

1. Hod kšiltovkou

Cíl:

- rozvoj koordinace pohybů

Pomůcky:

- kšiltovky
- 3 tyče

Motivace:

Abyste poznali, že se kšiltovky dají využít i k zábavě, tak jsme si pro vás připravili následující hru.

Postup:

Soutěžící rozdělíme do tří družstev. Úkolem každého hráče hodit kšiltovku na připravenou tyč tak, aby se zavěsila za vrchol tyče. Hráči soutěží po jednom a vedoucí hry počítá v každém družstvu povedené hody. Vítězí družstvo s více body, přičemž každý hráč hází jen jednou (aby se vystřídali všichni). Poté podle času může vedoucí hry zahájit další kolo.

2. Poznávání zvuků

Cíl:

- rozvoj sluchového vnímání

Pomůcky:

- šátky,
- předměty,

- lžičky

Motivace:

Už jste někdy zkoušeli rozeznávat ptačí zpěv? Je to pěkně těžké, že? Tak toho se nebojte, tento úkol Vás nečeká. Kdo chce umět rozeznat ptačí zpěvy, musí mít dobrý sluch, a ten si my teď přece jen vyzkoušíme. Jestliže totiž zvládnete rozeznat od sebe jiné zvuky, máte předpoklad k tomu, abyste se naučili rozeznávat i ptačí zpěv.

Postup:

Vedoucí hry rozdělí soutěžící do tří skupin. Postaví na stůl několik předmětů z různých hmot a pak je před zraky všech hráčů oklepává lžičkou nebo tužkou. Potom se hráči k vedoucímu otočí zády a on poté znovu rozezná předměty. Hráč se zavázanýma očima vedoucímu sděluje svůj odhad, do čeho vedoucí asi klepal. Tak se vystřídají všichni hráči. Vítězí to družstvo, jehož hráči sluchem rozpoznal nejvíce předmětů.

3. Odkrývání obrázků

Cíl:

- rozvoj rozumových schopností, analyticko-syntetického myšlení

Pomůcky:

- 4 velké plakáty
- rozstříhané čtvrtky na čtverečky na zakrytí (o velikosti A5)
- deska z polystyrénu
- páska pro elektrikáře

Motivace:

Teď si pro vás kosí bratři připravili jedno překvapení. V říši pohádek mají hodně známých, a tak vás chtějí vyzkoušet, jak je znáte či neznáte i vy.

Postup:

Na desku z polystyrénu připneme velký obrázek, který bude zakrytý menšími čtverci z čtvrtek. Na nich budou napsána čísla. Soutěžící rozdělíme do dvou družstev. Každé družstvo bude mít určeny své obrázky. V odkrývání písmen se budou střída po jednom, ale hádají všichni – však to znáte z Kufru.

Kosí bratři - STMR = skupina B

1. Chytání míčku

Pomůcky:

- měkké míčky
- kšiltovky

Motivace:

Ted' má každý z vás možnost se na chvíli stát kosím bratrem. Chcete to zkusit? Jestli ano, tak dávejte dobrý pozor, vysvětlím vám pravidla.

Postup:

Ze soutěžících utvoříme dvojice. Každá dvojice dostane 1 kšiltovku a 5 pěnových míčků. Jeden hráč bude míčky druhému hráči nadhazovat a on je ve stanovené vzdálenosti bude chytat do kšiltovky kosího bratra.

2. Krmení na lžici

Cíl:

- rozvoj koordinace pohybu

Pomůcky:

- plastové polévkové lžíce
- 2 nádoby
- Krmení pro ptáčky
- Kuchyňská váha
- 2 krmítka vystlaná plátnem

Motivace:

Vedoucí hry rozdělí do dvou družstev. Každý hráč dostane do ruky polévkovou lžici. Na znamení jeden hráč z každého družstva nabere z nádoby na lžici zrní, doběhne ke krmítku a tam zrní vysype. Dává pozor na to, aby cestou ke krmítku ze lžice zrní nepoztrácel. Poté co se vystřídají hráči z každého družstva, vedoucí hry vyjmou z krmítek plátýnka se zrním a zváží je (každé zvlášť) na kuchyňské váze. Družstvo, které nanosilo do krmítka nejvíce zrní, vítězí.

3. Povídání s policistou

Cíl:

- rozvoj komunikativnosti

Pomůcky:

- připravené otázky: např.
 - Jakým dopravním prostředkem cestujete nejradši a proč?
 - Jezdíte na kole?
 - Znáte dopravní značky? – ukázka několika základních značek
 - Situace na přechodu – rozsvícení červené v průběhu přecházení přechodu pro chodce)
 - Chování v dopravních prostředcích (jídlo, pouštění starších osob, křičení...),.....

Motivace:

Uvádí policista ze scénky: „Už jste si hráli hodně, tak si chvíli budeme zase pro změnu povídat. O čem? No přece o dopravě.“

Postup:

Účastníci se postaví do kruhu, v něm se lépe povídá. Snažíme se zapojit všechny zúčastněné. Pokud nikdo nebude chtít odpovídat, tak se ho pokoušíme k odpovědi motivovat, ale nelze ho nutit.

Kosí bratři - TMR = skupina C

1. Přendávání kšiltovek

Cíl:

- rozvoj spolupráce s ostatními

Pomůcky:

- kšiltovky

Motivace:

Abyste poznali, že se kšiltovky dají využít nejen na nošení, ale i k zábavě, tak jsme si pro vás připravili následující hru.

Postup:

Soutěžící podle počtu rozdělíme do dvou či tří družstev. Hráči stojí za sebou. Každý z nich dostane kšiltovku, nasadí si ji na hlavu a hra může začít. Úkolem každého

hráče je vyměnit si se svým spoluhráčem kšiltovku tak, aby si ji vyměnili současně. Družstvo, ve kterém si všichni hráči vymění kšiltovku nejrychleji, vítězí.

2. Žížalky

Cíl:

- rozvoj jemné motoriky a pohybových schopností

Pomůcky:

- 3 mističky
- Želatinové bonbóny (žížalky)
- kleštičky na dávkování, servírování kostkového cukru

Motivace:

Každý dobře ví, že ptáci, a kosi obzvláště, jí strašně rádi žížaly. My tu máme taky takové milovníky žížal, Kosí bratry přece – Pepu a Václava. Protože hraní scénky bylo náročné, jsou teď velmi hladoví. Podívejte se sami – támhle stojí a mají před sebou mističku, ale jsou úplně prázdné, potřebují naplnit. A právě to, bude Vaším úkolem. Hned Vám vysvětlím, jak na to.

Postup:

Vedoucí hry rozdělí hráče do dvou družstev. Naproti každému z nich stojí jeden kosí bratr s mističkou. Každé družstvo má též v půli cesty za svým kosím bratrem stůl, na němž je umístěna mistička se žížalkami. Na povel vedoucího hry vyběhne z každého družstva jeden hráč, doběhne ke stolu, tam uchopí do rukou kleštičky na cukr a jimi uchopí jednu žížalku a poběží s ní k mističce svého hladového kosího bratra, kam ji upustí a poběží zpět ke svému družstvu a zařadí se na konec jeho řady. V tu chvíli vybíhá jeho spoluhráč. Družstvo, v němž se vystřídají všichni jeho hráči jako první a mají v mističce více žížal, vítězí.

3. Hejno kosích bratrů

Cíl:

- rozvoj koordinace pohybů a spolupráce

Pomůcky:

- 4 kosí zobáčky vyrobené z papíru (rozevřené)
- 2 kšiltovky
- 2 mističky

Motivace:

To, že se ptáci houfují je všem dobře známé. My tady dnes sice žádný ptačí houf nemáme, tak si jeden takový vytvoříme, a sice bude to houf kosích bratrů.

Za okamžik vám povím, jak je vytvoříme.

Postup:

Každému hráči přidělíme kšiltovku a zobák z tvrdého papíru na gumičce. Účastníci se chytí za ruce, vedoucí hry seřadí hráče do několika řad tak, aby vytvořili houf. Poté se chytí za ruce a ve formaci houfu projdou (jakoby proletí) předem stanovenou trasu. Úkolem hráčů je se během celé trasy nepustit a zachovat formaci houfu.

3.4 K sobě blíž III

K sobě blíž III se uskutečnilo v Anenské Studánce, v Domově u studánky (viz. příloha č.21)

Charakteristika zařízení:

Domov u studánky je příspěvková organizace zřizovaná Pardubickým krajem. Může pečovat až o 88 klientů. Má dvě hlavní budovy - Oddělení a Okál. Klienti jsou ubytováni v pokojích jednolůžkových, dvoulůžkových, trojlůžkových a jednom čtyřlůžkovém.

Na "Oddělení" může být 46 klientů. Používají se zde ve velké míře různé zdravotní pomůcky, polohovací lůžka, pomůcky proti proleženinám a jiné. V přízemí této budovy jsou umístěny dva pokoje pro samostatné klienty. Na "Okále" může být 42 klientů. V této budově je ubytování v "rodinných" buňkách, kde spolu žijí klienti různého věku a různého stupně postižení.

Další budovou v Domově je "Domeček" neboli Centrum denních aktivit, kde se nachází cvičná kuchyně, místnost pro strojové a ruční šití, dílna na výrobu keramiky a svíček, místnost pro muzikoterapii a společné prostory pro příjemné posezení u kávy. Na Domeček navazuje další budova, která slouží jako dílny pro údržbáře. U Domečku jsou nově postaveny garáže.

V areálu Domova u studánky dále najdeme: krytý bazén, hřiště na petanque a kuželky, stolní tenis, volejbalové hřiště, zahrádka se skleníkem, rybníček a ohniště. Budovy jsou obklopeny zahradou s klidným posezením pro klienty a kaplička, kde se konají pravidelně bohoslužby. K Domovu patří též ubytovna pro zaměstnance.

3.5 K sobě blíž IV

K sobě blíž IV se stejně jako K sobě blíž I uskutečnilo v Domově na Zámku Bystré (viz. str.41 a příloha č.22-32). Jeho tématem bylo bližší seznámení s různými druhy ovoce a zeleniny a možnostmi práce s nimi. Inspiraci k tomu jsem získala v hodinách pracovní výchovy paní doc. Jitky Vodákové, která nás provedla teoretickou částí a seznámila nás s možnostmi kreativního aranžování ovoce a zeleniny pro zatraktivnění a zvýšení konzumace ovoce a zeleniny obecně.

3.5.1 Stanoviště 1 - Ovoce tropické

OVOCE TROPICKÉ

Soutěže a úkoly:

OVOCE TROPICKÉ – LMR = skupina A

1. Čichovka I

Cíl:

- rozvoj čichového vnímání

Pomůcky:

- rozkrájené ovoce (pomeranče, grepy, citróny..)

- totéž ovoce v celku

Motivace:

Jestli jste už byli u soutěže poznávání ovoce podle hmatu, tak tahle soutěž pro vás bude ještě snazší, protože teď to ovoce budete poznávat po čichu.

Postup:

Ovoce rozdělíme rozkrájené na tácky, které přikryjeme nějakým šátkem, aby je soutěžící nemohli vidět předtím, než je budou poznávat. Přichozí soutěžící rozdělíme do dvou skupin. Další postup je totožný s postupem hry Hmatovka.

2. Slovní popis I

Cíl:

- rozvoj sluchového vnímání a rozumových schopností, rozšíření slovní zásoby

Pomůcky:

- na papíře sepsané charakteristiky jednotlivých druhů ovoce – př. tenhle polod je kulatý, oranžový, šťavnatý, má sladkokyselou chuť, dělá se z něho džus....

Motivace:

Máte rádi hádanky a křížovky? Jestli ano, tak to je dobře, protože právě na to bude zaměřena tato soutěž a pokud je rádi nemáte, tak si tu hru aspoň pojd'te zkusit, a třeba se vám zalíbí.

Postup:

Soutěžící necháme pohromadě a postupně jim bude vedoucí hry předčítat jednotlivé popisy. Ten, kdo bude vědět, tak se přihlásí. Vedoucí hry pak někoho vyvolá a zeptá se na správnou odpověď. Pokud správná bude, soutěžícímu okamžitě předá drobnou odměnu v podobě sladkosti. Pokud správná nebude, může uspět v dalším kole.

3. Co možná neznáte

Cíl:

- rozvoj rozumových schopností, komunikativnosti a interakce

Pomůcky:

- tropické ovoce jako liči, mango, žlutý meloun, plody opuncie apod.

Motivace:

Jestli jste už byli u předchozích soutěží, tak teď si od soutěžení odpočinete, a jestli jste u nich ještě nebyli, tak to vůbec nevadí, půjdete k nim pak. Tady soutěžit nebudeme, tady se seznámíte s různými druhy tropického ovoce, které jste dosud možná ještě nepoznali.

Postup:

Ovoce rozložíme na tácky, vedoucí hry hráčům postupně představí jednotlivé druhy ovoce a řeknou co to je, jak se čistí, které části se jí a nejí, kde se to pěstuje atd.

OVOCE TROPICKÉ – STMR = skupina B

1. Tvoření celků

Pomůcky:

- předem rozkrájené ovoce – pomeranč, citróny, grepy (na čtvrtiny, poloviny, třetiny...)
- stopky
- papír
- propiska
- zápisový arch

Motivace:

Tato soutěž se jmenuje Tvoření celků. Proč? Protože žádné ovoce tu nemáme vcelku, vše je nějak rozkrojeno. Vaším úkolem bude najít dvě stejné poloviny patřící k sobě. Vítězem se stane ten, který to stihne v co nejkratším čase.

Postup:

Na dva stoly rozložíme 3 druhy na dílky rozkrájeného ovoce. Úkolem každého hráče bude z těchto dílků složit celý kus ovoce. Vedoucí hry jednotlivým hráčům stopuje čas, další vedoucí jej zapisuje na zápisový arch. Poté vyhlásí vítěze.

2. Hmatovka I

Cíl:

- rozvoj hmatového vnímání

Pomůcky:

- tropické ovoce (pomeranče, citróny, grepy) – POZOR! – ovoce důkladně omýt.

Motivace:

Jíte rádi tropické ovoce? Pokud jíte, tak pro vás bude následující hra velmi snadná. Budete totiž poznávat ovoce podle hmatu.

Postup:

Ovoce rozdělíme do dvou plátěných pytlů či tašek...*Příchozí soutěžící rozdělíme do dvou skupin. Hráči k vám budou přistupovat po jednom a ostatní od něho budou stát v dostatečné vzdálenosti tak, aby neslyšeli, co říká. Poté jakmile si hráč vyzkouší poznat všechny druhy ovoce, může hned přejít ke druhé soutěži.*

3. Citrónový slalom

- citróny

Pomůcky:

- citróny

Cíl:

Chutná vám čaj s citrónem? Máte rádi citróny? A běháte rádi? A víte, že se to dá propojit? Že nevíte jak? Tak si s námi pojdte zaběhat citrónový slalom a uvidíte sami.

Postup:

Na trávníku vymezíme dvě běžecké dráhy pomocí citrónů mezi kterými budou muset běžci proklíkovat. Soutěží vždy současně jeden hráč z každého družstva. Poté co proklíčkují mezi citróny na druhou stranu, vrátí se na konec řady svého družstva a v tom okamžiku vyběhá další hráč, který je na řadě. Vítězí družstvo, jehož členové se při slalomu vystřídají jako první.

OVOCE TROPICKÉ – TMR = skupina C

1. Ovoce a plastelína

- rozvoj jemné motoriky

Pomůcky:

- šablony ze čtvrtek ve tvaru ovoce

- plastelína (barvy: oranžová, žlutá)

- stoly

Motivace:

U nás si můžete vaše nejoblíbenější ovoce vyrobit - pomeranč, citrón, grep, mandarinku atd. – podle toho co vám nejvíc chutná – a já vám hned řeknu jak na to. Chcete?

Postup:

Předem si připravíme šablony ve tvaru jednotlivých typů tropického ovoce. Každému účastníkovi dáme na výběr, jakou šablonu chce, a pak na ni bude prsty nanášet tenkou vrstvu plastelíny technikou rozítrání plastelíny po ploše tak, aby zakryl celou plochu šablony. Hotový výrobek si odnáší domů.

Cíl:

2. Vykrajování z pomerančové kůry

Cíl:

- rozvoj jemné motoriky a čichového vnímání

Pomůcky:

- čerstvá, nesušená pomerančová kůra z předchozí soutěže loupání pomerančů na rychlost
- drobná, malá vykrajována na cukroví

Motivace:

Jestli máte taky tak rádi vůni pomerančové kůry jako já, tak se vám určitě bude líbit to, co teď budeme společně tvořit. Uvidíte sami.

Postup:

- z plátků pomerančové kůry na desce vedoucí hry pomáhá účastníkům vykrajovat tvary z pomerančové kůry. Je dobré je upozornit, aby si přičichli k prstům, aby si uvědomili jakou vůni uvolňuje pomerančová kůra, když se s ní pracuje.

3. Povídání

Cíl:

- rozvoj komunikativnosti, sociální interakce

Pomůcky:

- ovoce
- obrázky

Motivace:

Povídáte si rádi? Já tedy ano a proto jsem ráda, že jste za mnou přišli. Chtěla bych si totiž s vámi chvíli povídat o ovoci.

Postup:

Vedoucí hry v průběhu povídání bere do rukou jednotlivé kusy ovoce a o každém něco řekne – př. citrón – obsahuje hodně vitamínu C, je kyselý, používá se do čaje, při pečení cukroví, do mrkvového salátu... Poté dá např. otázku: „Napadá vás ještě něco, kam se přidává citrón?“ apod.

3.5.2 Stanoviště 2 - Ovoce pěstované u nás

OVOCE PĚSTOVANÉ U NÁS

OVOCE PĚSTOVANÉ U NÁS – LMR = skupina A

1. Sortiment

Cíl:

- rozvoj rozumových schopností, rozšíření dosavadních znalostí

Pomůcky:

- ovoce
- popisky

Motivace:

A nyní se nacházíte v sektoru ovoce pěstované u nás. A na tomto stanovišti se seznámíte s tím, co všechno do takového ovoce patří. Všechno si důkladně prohlédněte, ohmatejte, zkrátka zkoumejte..

Postup:

Na stole bude rozloženo ovoce pěstované u nás, s přiloženými popisky s možností prohlédnutí, ohmatání a možností kladení dotazů vedoucímu této aktivity.

2. Skládání ovoce z víček

Cíl:

- rozvoj jemné motoriky a představivosti

Pomůcky:

- víčka od PETlahví

- deska
- obrázky ovoce (obrázek jednoho kusu ovoce na jednom papíře)

Motivace:

Vyrábíte a rádi něco sestavujete, skládáte? Jestli ano, tak to se vám teď bude hodit.

Budeme se spolu totiž pokoušet poskládat z těchto víček všemožné druhy ovoce- jaké jen znáte.

Postup:

Na desce stolu či jiné desce z víček od PETlahví sestavujeme obrazce ve tvaru ovoce.

3. Chod' rovně!

- rozvoj vzpřímeného držení těla, koordinace pohybů

Pomůcky:

- jablka
- 3 šátky.

Motivace:

Stalo se Vám už někdy, že Vás někdo okřikl se slovy: „Chod' rovně!“? Mě tedy ano.

Proč to teď vlastně říkám? Protože vzpřímená chůze bude předmětem této hry. Za momentik se dovíte více.

Postup:

Vedoucí hry rozdělí soutěžící do dvou až tří družstev, každému hráči přidělí jablko, on si ho posadí na hlavu a úkolem těchto dvou nebo tří hráčů (rozumí se 1 hráč z každého družstva) bude v co nejkratším čase dojít k vytyčenému cíli, označeném šátkem, aniž by mu jablko spadlo z hlavy nebo s co nejnižším počtem pádů jablka z hlavy. **Cíl:** Od něm vychází další trojice hráčů, dokud se nevystřídají všichni.

OVOCE PĚSTOVANÉ U NÁS – STMR = skupina B

1. Čichovka II

- rozvoj vnímání čichem

Pomůcky:

- rozkrojené ovoce (jablka, hrušky, švestky...)

Cíl:

Motivace:

Jestli jste už byli u soutěže poznávání ovoce podle hmatu, tak tahle soutěž pro vás bude ještě snazší, protože teď to ovoce budete poznávat po čichu.

Postup:

Ovoce rozdělíme rozkrájené na tácky, které přikryjeme nějakým šátkem, aby je soutěžící nemohli vidět předtím, než je budou poznávat. Příchozí soutěžící rozdělíme do dvou skupin. Hráči k vám budou přistupovat po jednom a ostatní od něho budou stát v dostatečné vzdálenosti tak, aby neslyšeli, co říká. Poté jakmile si hráč vyzkouší poznat všechny druhy ovoce, může hned přejít ke druhé soutěži.

2. Hmatovka II**Cíl:**

- rozvoj hmatového vnímání

Pomůcky:

- tropické ovoce (jablka, hrušky, švestky - ovoce důkladně omýt).

Motivace:

Jíte rádi tropické ovoce? Pokud jíte, tak pro vás bude následující hra velmi snadná. Budete totiž poznávat ovoce podle hmatu.

Postup:

Ovoce rozdělíme do dvou plátěných tašek...Příchozí soutěžící rozdělíme do dvou skupin. Hráči budou přistupovat po jednom k vedoucímu hry a ostatní od něho budou stát v dostatečné vzdálenosti tak, aby neslyšeli, co říká. Poté jakmile si hráč vyzkouší poznat všechny druhy ovoce, může hned přejít ke druhé soutěži.

3. Povídání**Cíl:**

- rozvoj komunikativnosti, sociální interakce

Pomůcky:

- ovoce

- obrázky

Motivace:

Povídáte si rádi? Já tedy ano a proto jsem ráda, že jste za mnou přišli. Chtěla bych si teď totiž s vámi povídat o ovoci, které roste u nás, rozumí se v České Republice.

Postup:

Vedoucí povídání bere do rukou jednotlivé kusy ovoce a o každém něco řekne např. rybíz – obsahuje hodně vitamínu C, je kyselý, používá se při pečení buchet a koláčů, připravují se z něj výtečné marmelády... Napadá vás ještě něco co můžeme připravit z rybízu?

OVOCE PĚSTOVANÉ U NÁS – TMR = skupina C**1. Zdobení jablíčka kořením****Cíl:**

- rozvoj jemné motoriky a kreativity

Pomůcky:

- jablka
- koření (hřebíček, nové koření, pepř celý....)
- stužky
- sušené ovoce

Motivace:

Baví vás vyrábění a zdobení věcí? Tak to je prima, právě to totiž bude obsahem následující činnosti. Těšíte se?

Postup:

Klasický postup jako při výrobě vánočních svícíků. Do jablíčka zapichujeme hřebíčky... a vytváříme různé ornamenty. Nakonec můžeme za stopku jablíčka přivázat stužku na pověšení.

2. Ovoce z papíru**Cíl:**

- rozvoj jemné motoriky a kreativity

Pomůcky:

- šablony ovoce ze čtvrtky
- krepový papír
- lepidlo
- provázek

Motivace:

Pracujete rádi s papírem a lepidlem? Ano? To je dobře, to vám to půjde přímo od ruky.

Postup:

Každému účastníkovi dáme šablonu ze čtvrtky ve tvaru nějakého ovoce a pak ji společně zdobíme technikou trhání krepového papíru na kousky a pomačkané je lepíme na danou šablonu hustě vedle sebe, dokud nezaplní celou plochu šablony.

3. Netradiční přenášení švestek**Cíl:**

- rozvoj hrubé motoriky a koordinace pohybů

Pomůcky:

- švestky
- 6 talířů (vždy dva talíře stejné barvy či se stejným motivem)
- 3 umělohmotné polévkové lžice
- 2 stoly

Motivace:

Chutnají vám švestky? Mě tedy ano – na všechny způsoby: syrové, jako povidla, v knedlíkách atd., atd. Proč se ptám? Protože následující hra bude právě se švestkami.

Postup:

Na jeden stůl postavíme talíře se švestkami v dostatečné vzdálenosti od sebe. Hráče rozdělíme do třech skupin. Vždy budou současně soutěžit tři hráči. Poté co dá vedoucí hry povel, vyběhne 1 soutěžící z každého družstva k protějšimu stolu s talířem plným švestek. Tam nabere na lžici jednu švestku a běží s ní zpět ke svému družstvu a švestku upustí do prázdného talíře, který je umístěn na protějším stole, aniž by jim cestou upadly na zem. V případě pádu musí švestku sebrat pouze pomocí lžice a může opět pokračovat v cestě. Po uplynutí stanoveného časového limitu si každé družstvo spočítá, kolik švestek za danou dobu stačilo přemístit. Vítězí družstvo s největším počtem švestek.

3.5.3 Stanoviště 3 - Ovoce pěstované u nás + ovoce tropické

OVOCE PĚSTOVANÉ U NÁS + OVOCE TROPICKÉ

Soutěže a úkoly:

Tato část je určena pro všechny účastníky najednou. Nyní se tedy neřídí svými kartičkami a zařadí se ke stanovišti, něhož chtějí být. Případně mohou stanoviště změnit i v průběhu.

1. Příprava ovocného salátu

Cíl:

- rozvoj sebeobsluhy, spolupráce a chuťového vnímání

Pomůcky:

- 4 stoly
- ovoce nakrájené na kousky (pomeranče, jablka, švestky)
- hygienické rukavice
- kokos
- kakao (jen trošku)
- kompot i se šťávou
- mísy
- vařečky
- mističky či kelímky
- lžičky

Motivace:

Jíte rádi? A podílíte se rádi i na přípravě jídla? My tady teď totiž budeme připravovat vynikající, výtečný, rychlý, ovocný salát. Kdybyste nám s tím chtěli pomoci, bychom Vám vděční.

Postup:

Organizátoři z několika stolů vytvoří stanoviště pro výrobu salátu. Všechno ovoce musí předem nakrájet na kousky, aby společně s klienty mohli přísady už pouze mísit. Cílem je společnými silami vytvořit salát. Na začátku každému účastníkovi přidělíme hygienické rukavice a pomůžeme s jejich oblékáním. Práci mezi klienty dělíme stylem – Vy budete přisypávat kakao, Vy budete přisypávat kokos, Vy budete míchat... O přestávce si pak klienti mohou nabrat salát na ochutnání do připravených kelímků s přiloženými plastovými lžičkami.

2. Ovocné špízy**Pomůcky:**

- ovoce nakrájené na kousky (jablka, hrušky, hroznové víno)
- hygienické rukavice
- špejle
- tácky

Motivace:

Jíte rádi? A podílíte se rádi i na přípravě jídla? My tady teď totiž budeme připravovat výtečné, rychlé, ovocné špízy. Kdybyste nám s tím chtěli pomoci, byli bychom moc rádi.

Postup:

Organizátoři z několika stolů vytvoří stanoviště pro výrobu špízů. Všechno ovoce musí předem nakrájet na kousky, abyste už společně s klienty mohli v rychlosti pouze navlékat ovoce na špejli. Cílem je společnými silami vytvořit ovocné špízy. Ke stolu předem přitavíme židle kolem dokola, tak aby se vytvořil pomyslný řetěz – první navlékne na špejli jablko, druhý hroznové víno, třetí kousek hrušky, čtvrtý opět jablko...a ten poslední bude špízy rovnat na připravený táč.

3. Co ke komu patří?

Pomůcky:

- plyšáci
- ovoce

Motivace:

Ted' Vám budu vyprávět o jedné své kamarádce, která už bohužel nežije. Jmenovala se Stáňa a měla jednu velkou sběratelskou vášeň. Sbírala totiž plyšové hračky neboli plyšáky. Vůbec nevadilo, že už byla dospělá, měla těchto hraček plný byt. A proč o tom vlastně mluvím, no protože i my jsme všichni dospělí, ale to nic nebrání tomu, abychom v následující soutěži nepoužili plyšáky. Tak už nechám povídání a půjdeme raději soutěžit.

Postup:

Úkolem hráčů je k jednotlivým plyšákům (zajíc, křeček, opice...) přiřadit typy ovoce nebo zeleniny čím se živí. Vedoucí hry rozdělí hráče do tří skupin. Každou skupinu přidělí k jednomu stanoviště. K němu hráči přistupují jednotlivě. Poté co splní úkol u daného stanoviště, se zařadí k dalšímu družstvu této hry, kde na něj čeká další série k přiřazování. Takto hráči postupují, dokud se nevystřídají u všech stanovišť této hry.

3.5.4 Stanoviště 4 - Zelenina kořenová + hlíznatá

ZELENINA KOŘENOVÁ + HLÍZNATÁ

Soutěže a úkoly:

ZELENINA KOŘENOVÁ + HLÍZNATÁ – LMR = skupina A

1. Čichovka III

Cíl:

- rozvoj čichového vnímání

Pomůcky:

- rozkrájená zelenina – mrkev, celer, petržel, ředkvičky dané v neprůhledných nádobách...)
- šátky na zavázání očí

Motivace:

Jestli jste už byli u soutěže poznávání ovoce podle hmatu, tak tahle soutěž pro vás bude ještě snazší, protože po čichu poznávat pro změnu zeleninu.

Postup:

Nakrájenou zeleninu na dílky rozdělíme na tácky, které přikryjeme nějakým šátkem, aby je soutěžící nemohli vidět předtím, než je budou poznávat. Příchozí soutěžící rozdělíme do dvou skupin. Hráči k vedoucím hry budou přistupovat po jednom a ostatní od něho budou stát v dostatečné vzdálenosti tak, aby neslyšeli, co říká. Poté jakmile si hráč vyzkouší poznat všechny druhy ovoce a převezme odměnu, může hned přejít ke druhé soutěži.

2. Povídání

Cíl:

- rozvoj komunikativnosti, sociální interakce

Pomůcky:

- zelenina

- obrázky

Motivace:

Povídáte si rádi? Já tedy ano a moc, a proto jsem ráda, že jste za mnou přišli. Chtěla bych si totiž s vámi povídat o kořenové zelenině.

Postup:

Vedoucí hry se nejprve účastníků zeptá jakou kořenovou zeleninu už znají, poté co odpoví, doplní nějaké informace vedoucí hry. Dále udržuje průběžný dialog mezi účastníky a jím - bere do rukou jednotlivé kusy zeleniny a o každé něco řekne.

3. Hmatovka III

Cíl:

- rozvoj hmatového vnímání

Pomůcky:

- omytá zelenina v neprůhledných miskách či látkových sáčkích

- šátky na zavázání očí

Motivace:

Jestli jste už byli u soutěže poznávání ovoce podle hmatu, tak teď zjistíte, jak podle hmatu poznáte či nepoznáte zeleninu. Jdete do toho?

- šátky na zavázání očí

Postup:

Zeleninu rozdělíme rozkrájenou na tácky, které přikryjeme nějakým šátkem, aby je soutěžící nemohli vidět předtím, než budou poznávat. Příchozí soutěžící rozdělíme do dvou skupin. Skupiny musí být v dostatečné vzdálenosti od sebe. Hráči k vedoucímu hry budou na poznávání přistupovat po jednom a ostatní od něho budou stát v takové vzdálenosti, aby neslyšeli, co říká. Poté co si hráč vyzkouší poznat všechny druhy zeleniny, může hned přejít ke druhé soutěži.

ZELENINA KOŘENOVÁ + HLÍZNATÁ – LMR = skupina B

1. Slovní popis II

Cíl:

- rozvoj sluchového vnímání a komunikativnosti

Pomůcky:

- na papíře sepsané charakteristiky jednotlivých druhů ovoce – př. tenhle plod je oválný, tmavě fialový až do černa, šťavnatý hladký, má stopku...(lilek)

Motivace:

Máte rádi hádanky a křížovky? Jestli ano, tak to je dobře, protože právě na to bude zaměřena tato soutěž a pokud je rádi nemáte, tak si tu hru aspoň pojd'te zkusit, a třeba se vám zalíbí.

Postup:

Soutěžící necháme pohromadě a postupně jim bude vedoucí hry předčítat jednotlivé popisy. Ten, kdo bude vědět, tak vykřikne správnou odpověď.

2. Bramborová dráha

Pomůcky:

- provázek
- brambory
- dřevěné tyčky nebo papírové role, které zbudou po odmotání alobalu....

Motivace:

Už jste někdy hráli bramborovou dráhu? Že ne? To vám je náramná zábava – tak si to pojd'te s námi zahrát.

Postup:

Ze provázku vytvoříme na zemi v přiměřené vzdálenosti od sebe dvě klikaté dráhy. Ke startovní čáře každé dráhy položíme bramboru. Současně budou soutěžit dva hráči – každý na své dráze. Jeho úkolem je bramboru postrkováním dopravit na druhý konec dráhy. Ten, který to zvládne v kratším čase, vítězí.

3. Pojmenovávání druhů zeleniny

Pomůcky:

- různé druhy zeleniny
- tácky

Motivace:

Do této chvíle jste již absolvovali řadu her se zeleninou, tak si můžete vyzkoušet, jak dobře už znáte jednotlivé druhy nebo jestli v tom máte pořád nedostatky.

Postup:

Na třech stolech postavených těsně vedle sebe rozmístíme několik druhů zeleniny – na každý stůl jiné druhy. Stoly označíme čísly 1,2,3. Hráče rozdělíme do třech skupin. K poznávání budou hráči v každé skupině přistupovat jednotlivě, ostatní hráči stojí v dostatečné vzdálenosti, tak aby neslyšeli správné odpovědi. Jeden vedoucí hry je bude „zkoušet“ a druhý zapisovat body, kolik druhů zeleniny označil správně.

ZELENINAKOŘENOVÁ + HLÍZNATÁ – TMR = skupina C

1. Zeleninové obrázky

Cíl:

- rozvoj schopnosti řídit se pokyny, rozvoj kreativity, sociální interakce

Pomůcky:

- zelenina nakrájená na různé tvary (kolečka, proužky, trojúhelníčky, čtverečky....)
- předem vytvořené tři obrázky (domeček, obličej, slunce, květina...) podle nichž klienti budou sestavovat stejné obrázky. Samozřejmě, že když si budou chtít sestavit svůj obrázek, tak mohou.
- lepidlo
- čtvrtky

Motivace:

Už jste někdy vytvářeli zeleninové obrázky? Ne? Tak si to pojd'te teď zkusit, uvidíte, že je to velká zábava a výsledek Vaší práce bude moc hezký.

Postup:

Klienti podle předloh připravených organizátory sestavují stejné obrázky a lepidlem je za asistence vedoucích hry nalepují na čtvrtku. Když některý z hráčů nebude chtít

tvořit obrázek dle předlohy, ale bude si chtít udělat obrázek vlastní, není v tom problém, právě naopak tato aktivita je vřele vítána.

2. Zeleninové puzzle

Cíl:

- rozvoj analyticko-syntetického myšlení

Pomůcky:

- 3 typy obrázků zeleniny (ale pokaždé z každého obrázku dva stejné – jeden rozstříhat na čtverce o velikosti asi tak 2 x 2cm)

Motivace:

Vsadím se, že skládání puzzle je vaše oblíbená činnost ve volném čase, takže si rádi složíte i to puzzle, které jsme si pro vás připravili my. Sice je dost neobvyklé, ale určitě se Vám bude líbit.

Postup:

Klienti na nerozstříhanou obrázkovou předlohu doplňují rozstříhané dílky stejného obrázku.

3. Utváření dvojic

Cíl:

- rozvoj analyticko-syntetického myšlení

Pomůcky:

- dvojice obrázků zeleniny – jeden barevný, druhý černobílá kopie

Motivace:

Když se podíváte na náš stůl, tak už nejspíš tušíte, co bude vaším úkolem – ano – utváření dvojic. Nebojte, není to nijak náročné, jenom si budeme chvíli hrát s obrázky.

Postup:

Ke stolu připravíme dvě židle. Ke každému místu pro názornost přichystáme jednu utvořenou dvojici z barevného a černobílého obrázku. Poté soutěžícím vysvětlíme co jejich úkolem a pokud jim to činí potíže, společně s nimi tvoříme dané dvojice (každý soutěžící alespoň 3 dvojice). Nejde o soutěž, ale o to, aby si účastníci činnost zkusili, společně s asistenti či sami překonali překážky a upevnili si vědomosti nabyté během tohoto odpoledne.

3.5.5 Stanoviště 5 - Zelenina košťálová

ZELENINA KOŠTÁLOVÁ

Kostýmy:

- tričko dle barvy znázorňované zeleniny – brokolice – zelené tričko na jehož přední stranu bude připevněn bílý papír formátu A4 s obrázkem brokolice v přiměřené velikosti, aby byl dobře viditelný.
- zelí, kapusta, květák, brokolice

Soutěže a úkoly:

ZELENINA KOŠTÁLOVÁ - LMR

1. Čichovka IV

Cíl:

- rozvoj vnímání čichem

Pomůcky:

- zelenina – kousek brokolice, kvěťáku, kapusty... neprůhledných nádobách ...)
- šátky na zavázání očí

Motivace:

Vím, že jste už dnes jedno poznávání pomocí čichu absolvovali, ale toto bude přece jen více náročné, protože tato zelenina není nijak zvláště aromatická. Proto se vám předchozí zkušenost s tímto typem poznávání bude určitě hodit.

Postup:

Hráči zavážeme oči a postupně mu k nosu přikládáme rozkrájené kousky zeleniny. Jeho úkolem je pouze podle této indicie rozpoznat o jakou zeleninu se jedná. Nakrájenou zeleninu na dílky rozdělíme na tácky, které přikryjeme nějakým šátkem, aby je soutěžící nemohli vidět předtím, než je budou poznávat. Příchozí soutěžící rozdělíme do dvou skupin. Hráči k vám budou přistupovat po jednom a ostatní od něho budou stát v dostatečné vzdálenosti tak, aby neslyšeli, co říká. Poté jakmile si hráč vyzkouší poznat všechny druhy ovoce, může hned přejít ke druhé soutěži.

2. Poloviny**Cíl:**

- rozvoj analyticko-syntetického myšlení

Pomůcky:

- obrázky rozstřižené napolovic (do úhlopříčky)

Motivace:

Skládání puzzle vám jde dobře, a tak i tento úkol bude pro vás hračka – pojďte to zkusit a uvidíte sami.

Postup:

Vedoucí hry rozdělí soutěžící do tří družstev. Na stůl různě rozložíme do úhlopříčky rozstříhané obrázky. Ke stolu přistavíme dvě židle. Poté před každého soutěžícího položíme jeden díl obrázku. Jeho úkolem bude najít k němu ten správný chybějící díl. Celkem mu bude předloženo 5 dílků. Vedoucí hry každého družstva si zapisuje správně provedené úkony svých hráčů (hráč č.1,2,3...), poté s ostatními vedoucími vyhodnotí nejúspěšnější družstvo.

3. Domalování obrázku**Cíl:**

- rozvoj jemné motoriky a analyticko-syntetického myšlení

Pomůcky:

- obrázky zeleniny rozstřižené napolovic (na horní a spodní díl nebo vertikálně na pravý a levý díl) – jednu polovinu přilepíme na bílý papír. Druhou polovinu už nepotřebujeme.

- pastelky

Motivace:

Určitě rádi kreslíte – nemýlím-li se ☺. Tak to vás bude určitě bavit následující hra. Vaším úkolem v této hře totiž bude dokreslit chybějící část obrázku, takže nic těžkého. Pustíme se tedy do toho.

Postup:

Ke stolu připravíme několik židlí, aby mohlo pracovat větší množství klientů najednou. Jejich úkolem je domalovat chybějící polovinu obrázku.

ZELENINA KOŠTÁLOVÁ – STMR = skupina B**1. Slovní popis III****Cíl:**

- rozvoj sluchového vnímání a komunikativnosti, rozšíření slovní zásoby

Pomůcky:

- na papíře sepsané charakteristiky jednotlivých druhů zeleniny – př. tahle zelenina je oválná, červená, tvrdá, sladká...(mrkev)

Motivace:

Dneska jste už abonovali poznávání podle popisu, ale ovoce, tentokrát půjde však o zeleninu. Uvidíte alespoň, co znáte lépe – jestli ovoce či zeleninu.

Postup:

Soutěžící necháme pohromadě a postupně jim bude vedoucí hry předčítat jednotlivé popisy. Ten, kdo bude vědět, tak se přihlásí a poté co jej vedoucí hry vyvolá, odpoví.

2. Povídání**Cíl:**

- rozvoj komunikativnosti, sociální interakce

Pomůcky:

- zelenina

- obrázky

Motivace:

Povídáte si rádi? Já tedy ano a proto jsem ráda, že jste za mnou přišli. Chtěla bych si totiž s vámi povídat o kořenové zelenině. Nebojte, nuda to určitě nebude.

Postup:

Vedoucí povídání bere do rukou jednotlivé kusy zeleniny a o každé něco řekne účastníkům a klade jim různé otázky – př. –je zelená, košatá, obsahuje hodně vitaminů, připravuje se jako smažená, zapečená... (brokolice). Napadá Vás ještě něco, co z ní můžeme připravit?

3. Obrázek + zelenina**Cíl:**

- rozvoj myšlení

Pomůcky:

- zelenina

- obrázky

Motivace:

Za tu dobu, co začalo toto odpoledne jste už absolvovali řadu her a úkolů, proto tento úkol pro vás bude úplná brnkačka.

Postup:

Připravíme dva stoly a na každý stůl rozestavíme do řady obrázky. Před ně umístíme na hromádku různé druhy zeleniny. Úkolem každého hráče je, na každou kartičku přiložit správný druh zeleniny.

ZELENINA KOŤÁLOVÁ – TMR = skupina C**1. Hmatovka IV****Cíl:**

- rozvoj hmatového vnímání

Pomůcky:

- zelenina (květák, brokolice...)

Motivace:

Určitě jste už napjatí, co bude náplní další soutěže. Bude to poznávání zeleniny podle hmatu – ale nebojte, nebude to náročné a ani to nebude na známky jako ve škole, takže si to určitě pojdte vyzkoušet i ti, co se ostýcháte, není čeho se bát.

Postup:

Zeleninu rozdělíme do dvou plátěných pytlů či tašek...Příchozí soutěžící rozdělíme do dvou skupin. Hráči k vedoucímu hry budou přistupovat po jednom a ostatní od

nich budou stát v dostatečné vzdálenosti tak, aby neslyšeli, co říká. Poté co si hráč vyzkouší poznat všechny druhy ovoce, může hned přejít ke druhé soutěži. pokud poznávání podle hmatu bude uživatelům s TMR činit velké obtíže, vedoucí hry je nenechá příliš dlouho tápat, ale dovolte jim otevřít oči a zeleninu si „pouze“ prohlédnout a ohmatat.

2. Hopkání za zelím

Cíl:

- rozvoj hrubé motoriky, koordinace pohybu

Pomůcky:

- čtvrtky hlávkového zelí

Motivace:

Víte co chutná zajícům nejvíce, hned po mrkvičce? Napadá vás něco? No ano – je to zelí! Když zajíc někde uvidí zelí, neváhá a honem, honem hopká k němu. A proč vám to všechno říkám? No protože my si teď spolu na takové zajíce zahrajeme – chcete?

Postup:

Hráče rozdělíme do dvojic (nebo trojic – podle počtu – aby si stihli zahrát všichni, kdo chtějí). Vedoucí hry vymezí hrací pole startovací čarou a cíl bude u daného kusu zelí (každý hráč má svůj vlastní cíl – samozřejmě v jedné rovině s ostatními hráči. Jeho úkolem bude se k tomuto zelí dostat kratšími skoky snožmo.

3. Obtiskování zelného a kapustového listu a jejich dokreslování

Cíl:

- rozvoj jemné motoriky, grafomotoriky a kreativity

Pomůcky:

- zelné a kapustové listy

- temperové barvy

- štětce

- čtvrtky

- černé fixy

Postup:

Kapustový a zelný list nabarvíme pomocí štětce a temperových barev (spíše hustší konzistence). Poté ho obtiskneme na čtvrtku, přičemž na další čtvrtku obtiskneme zelný list. Poté slovně porovnáme rozdíly ve struktuře obou obtiskách listů.

3.5.6 Stanoviště 6 – Zelenina listová

ZELENINA LISTOVÁ

Soutěže a úkoly:

ZELENINA LISTOVÁ - LMR

1. Stejně ke stejnému

Cíl:

- rozvoj analyticko-syntetického myšlení

Pomůcky:

- listová zelenina

Motivace:

V jedné ze soutěží jste už prokázali, jak dobrý je váš hmat, když jste rozpoznávali druhy zeleniny. Nyní svůj hmat prověříte ještě jednou, ale tentokrát jinak, a sice budete přiřazovat stejné ke stejnému. Ale teď už konec slov, pojďte soutěžit.

Postup:

Vedoucí hry rozdělí soutěžící do dvou družstev. U každého družstva je jeden vedoucí. Poté k němu hráči jednotlivě přistupují, zaváže jim oči a podává jim do ruky kusy zeleniny, pak další kus (nechat mu delší dobu na ohmatání), pak další kus zeleniny – musí určit, zda jde o tutéž zeleninu či ne.

2. Doplnění úryvku

Cíl:

- rozvoj rozumových schopností, aktivizace paměti

Pomůcky:

- připravené kartičky většího formátu (A4)

Motivace:

Jak jste si již všimli, dnes tady máte možnost prověřit si své znalosti z mnoha oblastí. Jednou z těchto oblastí je znalost zeleniny tak trošku z úplně jiné strany než je zelenina na záhonku. Jelikož zelenina je výtečná, přidává se nejen do různých pokrmů, ale též do názvů filmů a písniček. Jak je znáte či neznáte, zjistíte vzápětí.

Postup:

Hráči stojí v půlkruhu. Vedoucí hry jim pouští hudební ukázky či jim ukazuje transparenty s nedokončenými nápisy - 1.na sněhu, 2. Což takhle dát si..... 3. Tři....pro Popelku 4. Pepek....., 5. Princezna na..., 6. Čerešničky, čerešničky..., 7. Jó třesně.... 8. Jahody....., 9. Měla babka čtyři... Jejich úkolem bude doplnit chybějící část. Kdo bude vědět, řekne či zazpívá správnou odpověď. Poté vedoucí hry ještě jednou zopakuje správnou odpověď, tentokrát s celou skupinou, aby podpořil proces ukládání informace do paměti.

3. Slovní popis IV

Cíl:

- rozvoj myšlení

Pomůcky:

- zelenina

Motivace:

Jelikož jste už v řadě soutěží prokázali, že jste skuteční znalci zeleniny, máte možnost to potvrdit i v této soutěži, která je určena právě pro takové znalce, jako jste vy.

Postup:

Vedoucí hry rozdělí soutěžící do dvou družstev. V nich soutěžící soutěží po dvojicích. Organizátor jim popíše určitý druh zeleniny – např. rajče – je to zelenina, je červená, kulatá, měkká, šťavnatá, roste na keřících, můžeme ji pěstovat v květináči na balkóně, po spaření jde snadno oloupat, podává se jako příloha nebo se z ní připravuje výborná polévka či omáčka... Úkolem každého soutěžícího je

rozpoznat o jakou zeleninu se jedná. Ten z dvojice, který jako první řekne správnou odpověď, vítězí.

ZELENINA LISTOVÁ – STMR = skupina B

1. Sortiment

Cíl:

- rozvoj rozumových schopností

Pomůcky:

- listová zelenina

- popisky

Motivace:

A nyní se nacházíte v sektoru listové zeleniny. Proč listové? Protože to, co z této zeleniny jíme, jsou listy. A na tomto stanovišti se seznámíte s tím, co všechno do listové zeleniny patří. Všechno si důkladně prohlédněte, ohmatejte, zkrátka zkoumejte..

Postup:

Na stole bude rozložena listová s přiloženými popisky s možností prohlédnutí, ohmatání a možností kladení dotazů vedoucímu této aktivity.

2. Obrázek a zelenina

Cíl:

- rozvoj analyticko-syntetického myšlení

Pomůcky:

- listová zelenina

- obrázky listové zeleniny

Motivace:

Na předchozím stanovišti jste se seznámili s tím, co všechno do listové zeleniny patří. Na tomto stanovišti si prověříte, kolik jste si toho zapamatovali.

Postup:

Na stole budou rozmístěny obrázky listové zeleniny a na hromádce vedle bude umístěna listová zelenina. Úkolem každého soutěžícího bude na každý obrázek umístit příslušnou listovou zeleninu, totožnou s obrázkem. Hráč, který to zvládne v kratším čase, vítězí.

3. Zeleninové puzzle

Cíl:

- rozvoj analyticko-syntetického myšlení

Pomůcky:

- 2 sady stejných fotografií listové zeleniny
- 2 sady rozstříhaných fotografií listové zeleniny

Motivace:

Během dnešního odpoledne jste už prošli řadou soutěží, ve kterých jste si prověřili vaši znalost ovoce a zeleniny, proto věřím, že ani tato soutěž pro vás nebude žádný velký oříšek.

Postup:

Na stůl rozložíme 2 sady stejných fotografií a před každou sadu položíme kupičku přestřížených fotografií (1 sada je určena pro jednoho hráče – soutěží mezi sebou vždy dva hráči – který z nich dle předlohy dříve poskládá daný obrázek), vítězí.

ZELENINA LISTOVÁ – TMR = skupina C

1. Smysly

Cíl:

- rozvoj smyslového vnímání

Pomůcky:

- zelenina

Motivace:

A teď si chvíli budeme chvíli zkoumat zeleninu a ovoce velmi pozorně a určitě zjistíme něco nového...

Postup:

Na stůl rozložíme zeleninu a účastníci si ji mají důkladně prohlédnout pomocí zapojení co nejvíce smyslů (zrak, čich, hmat, případně i chuť)- proto zeleninu předem omýt.

2. Stejně ke stejnému II

Cíl:

- rozvoj analyticko-syntetického myšlení

Pomůcky:

- listová zelenina

Motivace:

Nyní máte před sebou velice snadný soutěžní úkol, a sice co nejrychleji přiřadit stejné ke stejnému.

Postup:

V jedné řadě různé druhy zeleniny. Opodál hromádka zeleniny (tatáž) – úkol je zeleninu z hromádky správně přiřadit k předloženým kusům zeleniny a vytvořit tak dvojice stejných druhů (př. Dva špenátové listy, dvě snítky petrželky...)

3. Obtisk listů II**Cíl:**

- rozvoj jemné motoriky a kreativity

Pomůcky:

- listová zelenina

Motivace:

Už jste někdy na podzim obtiskovali na papír listí popadané ze stromů? Jelikož teď není podzim, ale je léto a my tedy takové listí nemáme, musíme si poradit jinak. Máme tu ale listy, které by nám mohly posloužit stejně – a jsou to listy z kapusty a ze zelí. Chcete to zkusit?

Postup:

Každý hráč dostane list, jaký si vybere (kapustový nebo zelný). Potom si ho potřeba silnější vrstvou barvy a s vaší pomocí ho obtiskne na čtvrtku. (Dávejte pozor na to, aby si hráči neolizovali prsty od barev. Proto mějte po ruce mokrý ručník a při větším umazání jim ruce hned omyjte.) Po obtisknutí na čtvrtku si můžou výkres nějak domalovat (třeba černou fixou – aby to dostalo ještě větší umělecký ráz.

3.6. K sobě blíž V

Tématem pátého ročníku akce K sobě blíž bylo Španělsko a jeho kultura. Podkladem pro jeho realizaci byly obsáhlé materiály a zkušenosti, které jsem nabyla v průběhu svého pobytu ve Španělsku. Cílem tohoto ročníku bylo poskytnout účastníkům komplexní pohled na španělskou kulturu a to nejen prostřednictvím slovního výkladu, ale především prostřednictvím praktických činností a názorných divadelních scének a kulturních vystoupení, jakým byl např. tanec flamenco v podání mé kamarádky Bc. Lenky Mayerové.

Tento ročník jsem koncipovala s jistý rozdíl oproti ročníkům ostatním. Tím rozdílem je to, že jsem hry a ostatní aktivity neseštavovala v závislosti na míře mentálního postižení, ale tak, aby svojí náročností byly přístupné všem. Záleželo tedy pouze na účastnících samotných, kdy se zúčastní té či oné soutěže či aktivity. Pouze v případě, že se u jednoho stanoviště nashromáždilo příliš mnoho účastníků, organizátoři je požádali, aby se někteří dočasně přesunuli k dalšímu stanovišti, aby počty účastníků byly přibližně stejné.

K sobě blíž V se uskutečnilo v **Domově sociálních služeb Slatiňany** (dále jako DSS), který je příspěvkovou organizací Pardubického kraje. Je též zařízením sociálních služeb podle § 34 odst. 1 písm. d) zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, které zajišťuje v hlavním předmětu činnosti podrobně vymezené sociální služby pro osoby s mentálním postižením a pro osoby s mentálním postižením v kombinaci s postižením tělesným nebo smyslovým. Je rovněž zařízením pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy dětí a mládeže s mentálním postižením. Jeho posláním je vytvářet podmínky pro důstojnou existenci, pocit zázemí, jistoty, bezpečí a důvěry svým uživatelům tím, že jim poskytuje v závislosti na jejich individuálních potřebách a přáních dostatečnou míru podpory, pomoci a péče s cílem, aby žili v co možná nejvyšší možné míře běžným způsobem života.

Další činnosti DSS:

- zabezpečuje denní a celoroční pobyty pro 300 uživatelů
- podporuje prosazování vlastní vůle uživatelů
- poskytuje uživatelům podporu při jejich začleňování do běžného života a to jak po stránce využívání vnějších služeb a vytváření přirozených sociálních vztahů, tak po stránce jejich společenského a pracovního začlenění

- poskytuje nebo zajišťuje potřebnou zdravotní, rehabilitační a ošetrovatelskou péči pod vedením odborných lékařů – pediatra, praktického lékaře, stomatologa, pedopsychiatra, neurologa, dermatologa aj.
- nabízí uživatelům širokou škálu terapií - muzikoterapie a ergoterapie v keramické dílně a v dílně na výrobu parařinových svíček, canisterapii, koupání v plavecko- rehabilitačním bazénu a pedagogické ježdění na koních, o které se uživatelé zároveň starají
- zajišťuje výchovně vzdělávací činnost jako nedílnou součást života uživatelů
- spolupracuje s odbornými pracovišti – SPC, Pedagogicko-psychologickou poradnou, agenturou pro podporované zaměstnávání Rytmus, Hamzovou odbornou léčebnou Luže-Košumberk apod. a aplikuje doporučené kompenzační a speciální postupy a pomůcky pro uživatele
- podporuje a zabezpečuje přípravu a zapojení uživatelů do pracovního procesu v chráněných dílnách, podporovaném zaměstnávání nebo na volném trhu práce
- nabízí uživatelům širokou škálu zájmové a rekreační činnosti.
- organizuje tradiční tábory a rekreační pobyty v rámci ČR i zahraničí, pořádá pravidelné diskotéky, sportovní soutěže, karnevaly, výlety apod.
- poskytuje poradenskou činnost a speciální péči odborníků - psychologů, logopedů, speciálních pedagogů, sociálních pracovníků

Informace o DSS jsem čerpala z internetových stránek na adrese <http://www.dss.cz>.

3.6.1 Stanoviště 1 – Montealegre del Castillo

MONTEALEGRE DEL CASTILLO

Zeměpisné údaje – Datos geográficos:

Monte Alegre del Castillo je malá, ale malebná vesnička nacházející se v regionu Castilla la Mancha, blízko regionu Albacete. Vesnice je protkaná spoustou malých, úzkých uliček se starými domy, z nichž ale řada se opravují. Lidé jsou tu přívětiví, snadno se s vámi dají do hovoru.

Scénka – Teatro:

Rodinná večere ve Španělsku

Když přijedete do nějaké země, to s čím se do větší hloubky seznámíte nejdříve, je jídlo. Proto je hlavním motivem následující scénky, která má název rodinná večere. Ještě blíže s ním seznámíte na konci tohoto stanoviště – Monte Alegre del Castillo.

Soutěže - Pruebas:

1.Přenášení kufru

Cíl:

- rozvoj hrubé motoriky

Pomůcky:

- 4 dětské kufírky
- 4 kšiltovky
- 4 sluneční brýle

Motivace:

Do výbavy každého správného cestovatele patří kufr, sluneční brýle a kšiltovka. My jsme teď také cestovatelé, cestovatelé po Španělsku, proto kufr, sluneční brýle i kšiltovku, budeme potřebovat také.

Postup:

Vedoucí hry úkol nejprve názorně předvedou – navléknou si kšiltovku, sluneční brýle, každý popadne 2 kufry a co nejrychleji je přenesou do stanoveného cíle. Soutěží se po dvojicích. Ten, kdo své kufry dopraví do cíle rychleji, vítězí.

2. Domek /víčka/**Cíl:**

- rozvoj jemné motoriky, myšlení, vnímání barev

Pomůcky:

- hrací plocha
- plastová víčka

Motivace:

Říkala jsem vám, že ve vesnici Monte Alegre del Castillo je řada hezkých domků. V následujícím úkolu jeden takový domeček najdete také. To za okamžik uvidíte...

Postup:

Vedoucí hry soutěžícím vše nejprve vysvětlí a názorně předvedou. Úkolem je dosadit barevná plastová víčka od petlahví na příslušná místa a sestavit celý obrázek. POZOR: ze zkušenosti z aplikace této hry u lidí s hlubokou mentální retardací vím, že není v jejich možnostech splnit tento úkol zcela. Za splnění tohoto úkolu proto se považuje i to, když víčko vezmou a položí ho na hrací plochu, i když se nebude shodovat barva víčka a políčka, kam ho položí. Může se stát, že ho ani nezasadí na políčko přímo, proto se počítá i položení víčka kamkoli do plochy.

3. Seznámení s tropickými plody

Cíl:

- rozvoj myšlení, haptiky a čichového vnímání

Pomůcky:

- čerstvé plody či obrázky s popisky /př. datle, fíky, plody opuncie, žlutý meloun../

Motivace:

Ve Španělsku roste řada plodin, které u nás běžně nerostou, anebo jsme zvyklí konzumovat je v sušené formě – např. datle a fíky, nemusíme ale už vědět, jak vypadají a chutnají v čerstvé podobě. Tady se s nimi budete mít příležitost seznámit blíže.

Postup:

Obrázky v průhledných fóliích kolíčky připevníme na provázek natažený mezi tyčemi, čerstvé plodiny /některé celé, jiné rozkrojené/ rozložíme na stůl. Toto vše je pak k dispozici účastníkům k prohlédnutí, ohmatání, očichání, zkrátka k bližšímu seznámení se s těmito plodinami. Vedoucí hry jim je k dispozici ohledně kladení různých dotazů.

4. Všude samé olivy

Cíl:

- rozvoj myšlení

Pomůcky:

- olivy
- 4 mističky
- párátko

Motivace:

Španělsko je velkým pěstitelem oliv a největším producentem olivového oleje na světě. A proto v této soutěži budou mít olivy významnou úlohu.

Postup:

Na stůl postavíme pro každého hráče 1 párátka a 2 mističky – v jedné budou olivy, druhá bude prázdná. Úkolem hráče bude napichovat olivy na špejli, poté je rukou sundat a umístit do prázdné mističky. Hráč, který ve stanoveném čase přendá více oliv, vítězí.

5. Výroba slunečnice**Cíl:**

- rozvoj jemné motoriky a představivosti

Pomůcky:

- šablona slunečnice – prostředek bílý se žlutými okvětními lístky
- lepidlo
- štětce
- čočka

Motivace:

Španělé jsou nejen velkými pěstiteli oliv, ale také slunečnic. A nyní bude mít příležitost, vyrobit si vlastní slunečnici.

Postup:

Každý účastník dostane šablonu slunečnice. Bílý prostředek slunečnice natře lepidlem a hustě ji pokladou zrnky čočky.

6. Výstava fotografií – španělská jídla = comida española (viz. příloha č.77-88)

3.6.2 Stanoviště 2 – Miraflores de la Sierra

MIRAFLORES DE LA SIERRA

Zeměpisné údaje – Datos geograficos:

Miraflores de la Sierra je překrásná vesnička v okolí Madridu. Název Miraflores v překladu znamená „Podívej, květiny.“ Překrásně rozkvetlých květin tu najdete opravdu hodně. Ty jsou též ozdobou teras řady domů. Krajina je zde hornatá a zalesněná. Ve vesnici je řada obchůdků a pravidelně se zde koná trh, kde si můžete koupit nejrůznější suvenýry.

Soutěže – Pruebas:

1. Květinový závěs

Cíl: rozvoj jemné motoriky, estetického citění, představivosti

Pomůcky:

- venkovní sušák na sušení prádla
- stůl
- dekorativní provázek
- umělé květiny
- izolepa

Motivace:

Právě se nacházíme v místě zvaném Miraflores de la Sierra. Slovo Miraflores v překladu znamená – podívej květiny. A právě proto i my nyní budeme s květinami pracovat.

Postup:

Na pradelní šňůry navážeme dárkové provázky o dostatečné délce /takové, aby sahal až k zemi/. Na umělé květiny z jejich zadní strany připevníme oboustranně lepící izolepu a rozmístíme je po stole tak, aby se každá dala snadno uchopit. Úkolem

účastníků bude dojít ke stolu, vzít si květinu, dojít prádelní šňůře s navázanými dárkovými provázky a tuto květinu nalepit na některý z těchto provázků. Je nutné mezi květinami zachovávat rozestupy /tak 5cm/, aby vznikl dekorativní závěs.

2. Prohlídka suvenýrů ze Španělska

Cíl:

- rozvoj myšlení, zrakového vnímání

Pomůcky:

- Suvenýry ze Španělska

Motivace:

Nyní máte možnost prohlédnout si některé suvenýry zblízka, ohmatat si je a prozkoumat.

Postup:

Vedoucí hry budou asistovat u prohlížení předmětů – podají, ukážou, přidrží...

3. Výzdoba srdíčka

Cíl:

- rozvoj jemné motoriky, grafomotoriky a fantazie

Pomůcky:

- velké papírové srdce
- prstové barvy
- fixy

Motivace:

To srdíčko, které vidíte tady, mi darovali mí přátelé ve Španělsku před mým návratem domů. Udělali mi tím velkou radost. Protože se mi tento nápad tak líbí, připravila jsem stejné srdíčko pro vás. Jak ho vyzdobíte, záleží na vás.

Postup:

Účastníci přistupují k srdíčku /není nutné, aby přistupovali jednotlivě/ a malují na něj prstovými barvami či fixou /co si vyberou/.

4.Tvorba masek**Cíl:**

- rozvoj jemné motoriky, fantazie a haptiky

Pomůcky:

- papírové masky s gumičkou
- lepidlo, krepový papír různých barev

Motivace:

Pro Španěly je typické, že mají rádi slavnosti, rádi se baví a veselí. Někdy k tomu používají též masky. A jelikož my toto dnešní odpoledne travíme po španělském způsobu, vyrobíme si masky i my, co říkáte?

Postup:

Výrobu je nutno provádět ve dvou skupinách, aby se účastníci mohli rozdělit do skupin a nebyli u stolu v jednom chumlu. Masku natřeme lepidlem, z krepového papíru utrhneme kousíčky, a ty lepíme na masku, až je celá pokrytá krepovým papírem. Pak je maska hotová.

5. Chůze s mušlí

Cíl:

- rozvoj vzpřímené chůze se správným držením těla a schopnosti udržet rovnováhu

Pomůcky:

– mušle (dodám)

Motivace:

Ve Španělsku je též spousta druhů mušlí. Jeden z nich se nazývá magillas. K jídlu se připravují tak, že se opraží na oleji, pokladou se plátky česneku a přelijí olivovým olejem. Vidličkou se vyjídají pouze vnitřky těch mušlí a skořápka se vyhazuje. Můžete si ji ale potom i umýt a použít k nějaké hře, stejně jako my teď.

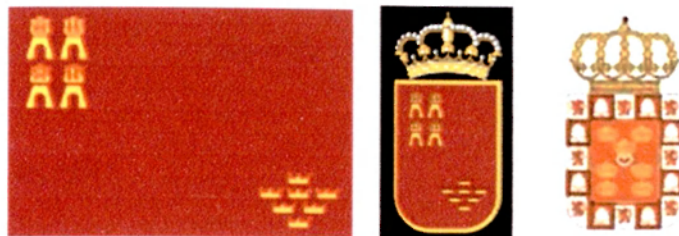
Postup:

Soutěžící soutěží po trojicích. Každý z nich dostane mušli, kterou si položí na hlavu. musí dojít k cíli tak, aby mu mušle z hlavy nespadla.

6. Výstava fotografií z Miraflores de la Sierra (viz. příloha č.112-118 a č.123)

3.6.3 Stanoviště 3 - Murcia

MURCIA

Znak společenství Murcie

Zeměpisné údaje – Datos geográficos:

Murcia je název jednoho španělského regionu, jehož hlavní město má stejný název – Murcia. Tato oblast leží v jihovýchodním Španělsku. Omývá ji středozemní moře. Průměrná teplota v létě je tu 37 stupňů, přičemž teploty přes 40 stupňů, nejsou žádnou výjimkou. Prší zde pouze tak 5 dní v roce, proto lidé trpí velkým nedostatkem vody. Nejnížší naměřená teplota v zimě v této oblasti je +1 stupeň, průměrná teplota v zimě je mezi 15 a 22 stupni. Krajina je zde hornatá, ale suchá /v porovnání s krajinou Mirraflones de la Sierra, která je zalesněná a kde srážky jsou poměrně časté/. V Murcii se hojně pěstují citróny a olivy. Hlavní město Murcia má 420 000 obyvatel. Na náměstí se nachází významná katedrála, v její blízkosti najdete i biskupský palác. Město má historický charakter, ale současně se jím prolíná moderní styl. Náměstí zdobí spousta květin. Ulice jsou zde velmi úzké a domy vysoké, stavěné blízko sebe – to proto, aby v těchto uličkách byl stín. Dalším znakem jsou četné kavárny s venkovními zahrádkami, kam si lidé zajdou posedět, občerstvit se, přečíst si noviny /El paíz/, nebo pod slunečníky podebatovat o všem možném. Jinak ale se v ulicích nejlí. Když jdete po ulici a jíte, je to považováno za neuctivé. To se však netýká pouze regionu Murcia. Mezi typická jídla zde patří např. pastel a salát Murciana = ensalada Murciana.

Scénka – Teatro:

Lenka a spol. = flamenco

Soutěže – Pruebas:

1. Sluneční paprsky

Cíl:

- rozvoj sociální interakce

Pomůcky:

- kulaté plátno znázorňující střed slunce /bez paprsků/

Motivace:

Dnes nám tu sluníčko (na rozdíl od Španělska) příliš nehřeje, proto si tu jedno sluníčko uděláme samy, a to s opravdu dlouhými paprsky. Jak, to se dozvíte za chvíličku.

Postup:

Na zem položíme látku ve tvaru slunce. Úkolem účastníků bude vytvořit tomuto slunci paprsky, a to tak, že se rozestaví bokem dokola okolo tohoto látkového kruhu. přičemž postupně budou vytvářet zástupy, a tím do stran vytvoří „sluneční paprsky“

2. Výroba přívěšku

Cíl:

- rozvoj jemné motoriky a představivosti

Pomůcky:

- dřevěná sluníčka s otvorem

- jehly
- šňůrka

Motivace:

Pro Španělsko je typické slunečné počasí, obzvláště na jihu Španělska v oblasti Murcia, kde denní teploty běžně přesahují 40 stupňů. Právě proto si teď tady můžete vyrobit přívěsek se symbolem sluníčka – na památku na dnešní odpoledne. Tedy se můžeme pustit do práce.

Postup:

Ze sluníčka nožem odstraníme obličejovou část (jelikož tento výrobek je určen pro dospělé lidi a ne pro děti), na její místo si účastníci budou moci něco namalovat a do horní části sluníčka provrtáme malý otvor. Takto připravené slunce předložíme účastníkům k dokončení. To provedou tím, že otvorem provléknou v jehle navlečený provázek a na jeho konci udělají uzel – potřeba asistence z řad vedoucích hry a vychovatelů.

3. Vytváření moře

Cíl:

- rozvoj jemné motoriky, představivosti a orientace na ploše

Pomůcky:

- lodičky vyrobené z novinového papíru
- lepidlo
- Štětec
- plocha představující moře

Motivace:

Moře je pro Španělsko velmi typické. My tady moře sice nemáme, tak si ho pro dnešek alespoň společně vyrobíme - pomůžete mi?

Postup:

Na dostatečně velké ploše bude připevněn stejně velký papír znázorňující moře. Každý z vedoucích bude u sebe mít dostatek šablon (mořský koník, mušle, korál, ryba..) + několik papírových lodiček. Každý soutěžící si vybere nějakou šablonku,

namaže ji z jedné strany lepidlem a půjde si ji přilepit na danou plochu znázorňující moře. Tak všichni společnými silami vytvoří moře.

4. Co žije v moři?

Cíl: rozvoj myšlení, zrakového vnímání a pozornosti

Pomůcky:

- obrázky s mořskými živočichy

Motivace:

U předchozího stanoviště jste se blíže seznámili s mořem a tady zjistíte, co jste si o moři zapamatovali.

Postup:

Každému soutěžícímu předložíme vždy pouze 2 obrázky – na jednom bude obrázek zvířete žijícího v moři, na druhém zvířete žijícího na souši. Úkolem soutěžícího bude, prstem ukázat na obrázek zvířete žijícího v moři. Vždy soutěží dva hráči najednou, kteří jsou ale v dostatečné vzdálenosti od sebe – tak, aby je nerozptylovaly obrázky toho druhého. Ten, který jich určí více, vítězí.

5.. Hod plážovým míčem

Cíl: rozvoj hrubé motoriky

Pomůcky:

- 3 nafukovací plážové míče

Motivace:

Házení s míčem ve vodě i na pláži, patří k tradičním plážovým hrám. Tématem tohoto odpoledne je Španělsko a jeho kultura čili s s plážový míčem budeme hrát i my.

Postup:

Na stanovišti si připravíme startovací čáru a na ní v dostatečné vzdálenosti od sebe připravíme 3 míče. Soutěžící tedy budou soutěžit po trojicích. Jejich úkolem bude chytit míč a hodit ho co nejdále. V každé trojici vyhlásíme vítěze, ale odměníme všechny soutěžící a to ihned po skončení jejich házení.

6. Výstava fotografií z Murcie (viz. příloha č. 94 – 103, dále pak č.120-125)

3.6.4 Stanoviště 4 – Puente Tocinos

PUENTE TOCINOS

Zeměpisné údaje – Datos geográficos:

Puente Tocinos je město, které má přes 16 000 obyvatel a patří do regionu Murcia /viz. informace ze stanoviště č. III/. Od hlavního města tohoto regionu je vzdálené asi 15 min. jízdy autem. Každý rok na podzim se zde koná fiesta zvaná „Tocinada“. Trvá několik dní a během těchto dní se lidé veselí a ve městě konají trhy. V nich najdete stánky s nejrozličnějším zbožím a různými atrakcemi.

Scénka – Teatro:

Hamík + Óňa = španělští hudebníci

Soutěže – Pruebas:

1.Skládání španělské vlajky

Cíl:

- rozvoj analyticko-syntetického myšlení a jemné motoriky

Pomůcky:

- 3 obrázky složené španělské vlajky
- 3 rozstříhané obrázky španělské vlajky podle jednotlivých pruhů /čili na 3 části/

Motivace:

Když jedete do nějaké země, je dobrá vědět, jak vypadá její vlajka. My jsem se dnes společně vypravili do Španělska, proto se naučíme dobře znát španělskou vlajku. Následující hra nám k tomu dává výbornou příležitost.

Postup:

Na desku stolu připevníme obrázky španělské vlajky, tak aby se s nimi nedalo pohnout a byly od sebe v dostatečné vzdálenosti, aby každý soutěžící měl dostatek prostoru. Dále na stůl před každou složenou vlajku položíme vlajky rozstříhané na

jednotlivé díly. Úkolem soutěžících bude tyto vlajky složit dle předlohy. Kdo ji složí nejdříve, vítězí, ale odměna čeká na každého. Poté co se vystřídají všichni soutěžící, posunou se ke stanovišti u něhož je jiná varianta skládané vlajky.

2. Hudební skladba

Cíl: rozvoj sluchového vnímání

Pomůcky:

- chrastítka,
- petlahve
- dřívka...

Motivace:

Španělé jsou národem, který velmi holduje hudbě, a to v podobě poslechu, zpěvu a tance, proto i my teď budeme vytvářet hudbu.

Postup:

Účastníci stojí v kruhu. Každému účastníkovi přidělíme 1 z netypických „hudbeních nástrojů“. Kytarista bude hrát na kytaru nějaký rytmus a jejich úkolem bude se k němu hrou na tyto „nástroje“ připojit.

3. Navlékání španělského náhrdelníku

Cíl:

- rozvoj jemné motoriky

Pomůcky:

- velké korálky
- provázek

Motivace:

Španělky rády nosí různé šperky, obzvláště v době, kdy je ve městě fiesta = slavnost. V tento den si berou na sebe nejen náhrdelník, ale dávají si i květinu do vlasů. A tak i my si dnes tady vyrobíme takový španělský náhrdelník, tedy pokud chcete...

Postup:

Okolo stolu rozestavíme židle. Ke každému umístíme kelímek s velkými korálky a provázek pro každého z účastníků, který si bude chtít vyrobit náhrdelník či náramek. Při navlékání vedoucí hry poskytnou svou asistenci, bude-li třeba.

4. Parkování aut**Cíl:**

- rozvoj orientace v prostoru a koordinace pohybu

Pomůcky:

- 3 autíčka různých barev (modré, červené, žluté)
- 3 garáže vyrobené z papírových krabic
- stejných barev jako mají auta
- dráha ke každé z garáží vyrobená z linolea či tvrdého papíru

Motivace:

Španělé jsou výrobci řady automobilů (Seat Toledo, Seat Ibiza, Seat Cordoba). My tu sice nemáme přímo modely těchto značek, ale i tak si hru s auty zahrajeme. Chcete tedy?

Postup:

Vedoucí hry hráčům nejprve vysvětlí postup a pak předvede názornou ukázkou – modré auto po dráze zaparkuje do modré garáže, červené do červené garáže a žluté do žluté garáže. To bude následně úkolem každého hráče.

5. Hledání mušlí

Cíl: rozvoj jemné motoriky a haptiky

Pomůcky:

- 3 větší nádoby s pískem
- Mušličky
- 3 prázdné mističky

Motivace:

Moře, pláž a mušle, to k sobě neodmyslitelně patří, a hlavně to vše též neodmyslitelně patří ke Španělsku. Proto o tom bude i tato hra.

Postup:

Do nádob nasypeme písek a zamícháme do něj řadu malých mušliček. Soutěžící soutěží po 3 a jejich úkolem je ve stanoveném čase (např. 2 min.) najít v písku co nejvíce mušliček a přemístit je do prázdné mističky, která mu byla přidělena. Ten z nich, který ve stanoveném časovém limitu vyloví více mušliček, vítězí.

6. Výstava fotografií z Puente Tocinos (viz. příloha č.104-110)

3.6.5 Stanoviště 5 - Blanca

BLANCA

Zeměpisné údaje – Datos geográficos:

Blanca je vesnice ležící v regionu Murcia, kde se jednou za čas koná Encierra, což je druh býčích zápasů. Nejedná se o coridu, kde toreador s muletou bojuje s býkem a jeho cílem je býkovi zasadit mečem smrtelnou ránu do šíje. Při encierre býci nejprve běží ulicí, před nimi běží skupinka lidí, kteří se této události účastní aktivně, ostatní lidé, v roli diváku jsou za dřevěnými zátarasami umístěnými v ulicích. Nakonec lidé i býci doběhnou do arény, kam se nejprve vpustí pouze jeden býk. Úkolem účastníků je, se býkovi co nejvíce přiblížit. Když ale vidí, že hrozí nebezpečí, snaží se přeskočit zábradlí k divákům do hlediště. Postupně se do arény vpouští stále více býků.

Scénka – Teatro:

Toreador a býk

Soutěže – Pruebas:

1. Výcvik toreadora

Cíl:

- rozvoj hrubé motoriky, myšlení

Pomůcky:

- kostým na toreadora
- muleta = pláštěnka

Motivace:

Být toreadorem Španělé považují za výsadu. Stát se toreadorem je proto sen mnoha dětí. I vy se nyní alespoň na chvíli stanete takovými toreadory.

Postup:

Po odehrané scénce již není nutná delší ukázka. Jde o to, aby si každý hráč zkusil zaujmout správný postoj a práci s muletou. Bude nutná osobní asistence z řad vedoucích hry i vychovatelů.

2. Nácvik ovívání vějířkem /pro dívky, ženy/**Cíl:**

- rozvoj jemné motoriky

Pomůcky:

– vějířky

Motivace:

Tak jako k mužům patří býčí zápasy, k ženám zase patří vějířky. Na jihu Španělska vějířek není pro ženy pouhým módním doplňkem, ale nutností, kvůli velkým vedrům – ovívání vějířkem znamená osvěžení. Není to těžké, ale je tak potřeba vědět jak na to.

Postup:

Nácvik ovívání vějířkem dle názorného předvedení organizátorem doplněné přesným komentářem jednotlivých prováděných kroků + následný společný nácvik ovívání, s případnou dopomocí, bude-li nutná.

3. Flamenco

Cíl: rozvoj hrubé motoriky, koordinace pohybu, vnímání rytmu

Pomůcky: hudební přehrávač

Motivace:

Jelikož tu dnes máme přítomnou tanečnici flamenca, musíme toho náležitě využít. Proto se teď s nimi naučíme některé taneční kroky tohoto tradičního španělského tance.

Postup:

Tanečnice předvedou jednoduchou kreaci (např. viz. obrázek), kterou si pak vyzkouší jednotliví účastníci. K dispozici jim pro asistenci v důsledku ztížené koordinace pohybu budou samotné tanečnice, organizátoři a vychovatelé.

4. Výroba plážového klobouku

Cíl:

- rozvoj jemné motoriky

Pomůcky:

- šablony klobouků
- prstové barvy

Motivace:

Velká část Španělů tráví víkendy na pláži. To, co potřebujete, když jdete na pláž je: , slunečník, ručník, plavky, opalovací krém, sluneční brýle a samozřejmě klobouk.

Postup:

Každému návštěvníkovi přidělíme 1 šablonu klobouku. Ten vyzdobí pomocí prstových barev. Ze zkušenosti vím, že je zde velký předpoklad nutnosti vaší asistence ve formě vedení ruky do kelímku s barvou a na papír – usměrňování směru

a pohybu ruku doprovázené slovní komunikací s účastníkem – je třeba, abyste mu popisovali krok za krokem: „teď namočíme prst do kelímku s barvou, vyndáme prst z kelímku, teď uděláme na papíře čáru....“

5. Trefa

Cíl:

- rozvoj pohybových schopností, odhadu vzdálenosti

Pomůcky:

- 2 košíky
- tenisové pěnové míčky
- 2 pásky

Motivace:

Stejně jako Českou republiku v tenise reprezentuje Tomáš Burdych, tak Španělsko reprezentuje Rafael Nadal. My tu teď sice nebudeme hrát tenis, ale tenisové míčky k následující hře potřebovat budeme, za okamžik uvidíte proč.

Postup:

Z pásky utvoříme startovní čáru a asi 3m od ní postavíme košík. Soutěžící budou soutěžit po dvojicích – každý střílí do jiného košíku. Úkolem je, strelit se míčkem do stanoveného koše.

6. Výstava fotografií – encierra, corida (viz. příloha č.71-76)

VI.

CARAWACA DE LA CRUZ

Zeměpisné údaje – Datos geográficos:

Carawaca de la cruz je město nacházející se ve Španělsku v regionu Murcia. Má více než 26 000 obyvatel. Symbolem tohoto města je zdobený kříž. Křesťanská víra tu má velký význam. Slovo cruz znamená v překladu kříž. Toto místo je oblíbeným místem turistů.

Soutěže – Pruebas:

1. Výroba křížků

Cíl:

- rozvoj jemné motoriky, představivosti

Pomůcky:

- špejle od nanuků – část rozlámaná na menší díly (*dodám*),
- lepidlo
- fixy

Motivace:

Nyní jsme společně doputovali do místa zvaného Carawaca de la cruz. Slovo cruz ve španělštině znamená kříž. Toto město má kříž jako svůj symbol. Proto i my si nyní takový křížek vyrobíme.

Postup:

Každý účastník dostane 1 celou špejli, 1 větší úlomek a 1 menší úlomek. Tyto úlomky pak lepidlem připevní na celou špejli, tak, aby vytvořil křížek jako je na obrázku výše.

2 Zeměpisná skládanka

Cíl: rozvoj analyticko-syntetického myšlení

Pomůcky: série dvojic obrázků vlajek zemí EU o velikosti A5

Motivace:

Španělsko, stejně jako Česká republika je zemí, která je členem Evropské Unie = EU. Do EU patří celá řada dalších států. My se s částí z nich seznámíme v této hře, a sice prostřednictvím jejich vlajek. Tak chcete si tedy tu hru zahrát s námi?

Postup:

Soutěžící budou soutěžit po trojicích. K místu každého soutěžícího na stůl napevno připevníme obrázky tří vlajek /ve sloupečku s mezerami mezi nimi, aby to bylo přehledné/. Před ně položíme ty samé obrázky, jenže na hromádce – pomíchané. Úkolem každého soutěžícího je z této hromádky vybírat jednotlivé obrázky a postupně je správně přiřadit k obrázku na předloze, tak aby utvořily dvojice stejných obrázků.

3. Cesta poutníka

Cíl:

- rozvoj hrubé motoriky, koordinace pohybu

Pomůcky:

- 3 dlouhé hole (*např. z lesa nebo násady od koštěte*), 3 pruhy látky, velké zavírací špendlíky, kříž (*dodám*)

Motivace:

V odehrané scénce jste viděli poutníky, jak putují ke svému cíli – kříži. Nyní se na chvíli i vy stanete takovým poutníkem, který bude putovat za svým cílem.

postup:

Soutěžící budou soutěžit po trojicích. Každému z nich omotáte kolem těla pruh látky a sepnete ji špendlíkem. Do ruky mu dáte dlouhou hůl. Jeho úkolem bude v tomto hábitu a s holí v ruce dojít ke stanovenému cíli – kříži. Ten, kdo k němu dojde jako první, vítězí, ale odměnění za snahu budou všichni.

4. Fotbalový míč trošku jinak

Cíl:

- rozvoj schopnosti udržet rovnováhu a koordinace pohybu

Pomůcky:

- 3 větší kartonové desky
- 3 fotbalové míče

Motivace:

Španělé jsou světově proslulí hráči fotbalu. Dva nejznámější španělské fotbalové týmy jsou Real Madrid (aneb bílý balet) a FC Barcelona. My tu sice nebudeme hrát fotbal, ale fotbalový míč k této hře potřebovat budeme.

Postup:

Soutěžící budou soutěžit po trojicích. Každý z nich dostane do ruky kartonovou desku. Na ni mu položíte fotbalový míč. Jeho úkolem bude s tímto míčem na desce dojít ke stanovenému cíli. Ten z nich, který tam dojde jako první, vítězí, ale odměnění za snahu budou i ti zbývající dva.

5. Kameny na pláži**Cíl:**

- rozvoj hrubé motoriky

Pomůcky:

- polystyrenové kostky

Motivace:

Na pláži kromě velkého množství písku a mušliček na některých místech najdete řadu velkých kamenů, kterým se při chůzi musíte vyhnout. Velký pozor na to musíte dávat, když jdete po pláži potmě. Proto je i dobré pamatovat si, kde ty kameny přibližně jsou.

Postup:

Soutěžící budou soutěžit tři současně. Před každým soutěžícím bude připravena překážková dráha z polystyrenových kostek. Jeho úkolem bude tuto dráhu projít /nejspíše s asistentem/, tak, aby mezi překážkami prokličkoval. Ten, který to zvládne nejrychleji, vítězí, ale odměna čeká na každého☺.

6. Výstava fotografie – Carawaea de la cruz (viz. příloha č.119), Madrid (viz. příloha č.89-92)

3.7 K sobě blíž V – Reflexe

3.7.1 Reflexe č.1

Od: Vojtěch Brabenec

Předmět: slatiňany

Datum: 19.9.2009 20:46:58

Já sem měl možnost být u 3 her

Ukázky ovoce - z mého pohledu to byl dobrý nápad, lidi dostaly šanci poznat nové druhy ovoce i je ochutnat a většinu z nich jsme viděli poprvé i my, takže to byla dobrá zkušenost .

Házení míčů do koše - zde jsme nenarazili na problém, s úspěchem bylo zvládáno.

Porovnávání vlajek - tady se mě zdálo že je to pro lidi z lehkou retardací až příliš jednoduché pro ostatní účastníky to bylo naprosto vyhovující.

vojta brabenec

3.7.2 Reflexe č.2

Od: Zdenda Novak

Datum: 20.9.2009 00:41:13

první město

skládání z barevných vršků od lahví:

Po vysvětlení úkolu téměř nikomu z přítomných nedělalo problém vybírat správné barvy a pokládat je na vyznačená políčka.

Někteří se zaměřili třeba jen na jednu barvu a po zaplnění políček této barvy pro ně práce skončila ... po upozornění na další barvu dále pokračovali. Jen pár pokládalo víčka i ne na přesně vymezená políčka ... přikládali žlutou k žluté a také jen málo nezvládalo barvy. Úkol přinesl radost a někteří se i vrátili a chtěli plnit znovu.

Skupinky se rovnoměrně střídaly a nikdo se nepředbíhal, všichni vzorně čekali až na ně přijde řada. Některí případně pomáhali se sundáváním víček. Obrázek poznala každá skupinka a jednotlivci dokázali popsat i jednotlivé části. Všíraví jedinci (asi 2, už si přesně nepamatuji) vyměňovali víčka s "čvončem" (která neležela na plátku úplně rovně) za víčka rovná.

páté město

Házení míčků na koš.

Nepodařilo se zrealizovat úkol formou soutěže dvou jeden koš ze stanovené vzdálenosti. Většina jedinců trefila v průměru 2-3 míčky. Často se stávalo, zvláště menší postavy, přešlapovali blíž ke koši, aby se lépe strefili. Někteří se nesmířili s nestrefeným míčkem do koše, a tak špatné hody sami posbírali a znovu a znovu se střefovali. Zajímavé bylo i sledovat techniku hodu, většina horem (shora), popřípadě takovým způsobem, kterým již trefili cíl. Ve frontě všichni stáli ukázněně, nikdo se nestrkal ani nepředbíhal. Motivace byla sladká odměna, nikdo nezapomněl se o ní přihlásit. Napadla mě otázka, zda je to tak správně.

Klára Malá

3.7.3 Reflexe č.3

Od: Pavel Štůla

Předmět: Re: SLATIŇANY

Datum: 20.9.2009 13:24:19

Naše hodnocení:

Stanoviště, kde byly slunečnice, je bavilo moc. Rádi vybarvovali. Myslím, že i pro těžší případy to bylo zvládnutelné, i když s pomocí a muselo se jim radit a pomáhat. Ti co na tom byli lépe, tak přicházeli i na způsob jak urychlit vybarvování prstem. Na stanovišti, kdy měli nosit fotbalové míče na deskách, se taky docela bavili. Šlo jim to pěkně, i když ten fotbalový míč byl zapadnutý v díře. Myslím, že umějí hodně napodobovat druhé, jak mezi sebou, tak ty, kteří je měli na starost. > A to je důležité, dostat se na jejich vlnu (u každého individuální) a na ní pracovat :)

Celkově: Byli jsme rádi, že jsme tam mohli být a pracovat s nimi. Víím, že za takovou chvíli je to subjektivní pohled.

Oni byli rádi, že tam je někdo nový s nimi, že je někdo navštívil. Byli jsme tam rádi.

Měj se pěkně a někdy příště ahoj.

Zhodnocení hry – Výroba slunečnice

Na tuto hru jsme připravili asi 80 papírových šablon slunečnic. Mírně jsme upravili předepsané pokyny a to tak, že jsme vyrobili čistě bílé slunečnice, bez žlutých okvětních lístků a jejich obarvení se tím pádem stalo také úkolem klientů. Dále jsme koupili dvě lepidla Herkules s dávkovačem (z důvodu snazší manipulace a pro omezení možnosti rozlití, ušpinění atd.), žluté školní křídly – 10ks, zrníčka pšenice – 2kg, (po hře jsme zjistili, že by zrníček postačilo jen 1kg; lepidla a kříd bylo optimální množství)

Každý z klientů při hře obdržel jednu papírovou šablonu slunečnice a křidu. Lepidla a zrníčka byla pro všechny společná. Před vybarvováním byl každý klient poučen o výrobě slunečnice a to tak, že okvětní lístky se vybarví křídou, kolečko uprostřed se ponechá bílé a poté natře lepidlem a posype zrníčky.

Vybarvování okvětních lístků se zhostil každý klient po svém způsobu. Někdo vybarvoval velice pomalu s obrovskou pečlivostí, dbal na to, aby nepřetáhl předtištěné čáry, odfoukával zbytky křídly z papíru, aby mu neumazaly bílé části šablony, někdo vybarvoval rychle a tištěné šablone téměř nevěnoval pozornost. Někdo prostředek slunečnice ponechal bílý, někdo obarvil celou šablonu, někdo vybarvoval od prostředního kolečka. Ovšem na všech, kdo se vybarvování účastnili, byl vidět veliký zájem a radost z tvořivé činnosti. Někteří klienti si vyžádali další šablony, aby mohli pokračovat v práci.

Lepení zrníček byl pro některé o trochu náročnější úkol. Používání lepidla s dávkovačem bylo nutné někomu předvést, či pomoci se samotným lepením. Ovšem velká většina toto zvládla bez problémů. Nabírání zrníček dělalo problém jen velmi malé části klientů, kteří pak byli schopni do ruky uchopit jen několik zrněk a zbytek jim z ruky vypadal. Jiní zrníček nabrali velké množství a zaplnili jimi celou šablonu. Někdo jen opatrně zrníčka přidával na místa natřená lepidlem. S oklepáním nepřilepených zrněk ze šablony zpět do mísy, klientům někdy pomáhaly pečovatelky a my. Ostatní tuto činnost zvládli zcela sami, či s lehkou pomocí či slovní radou.

Čas, který měli klienti na práci vyhrazený, byl dostatečný. Pro tuto hru jsme použili tři stoly. Bylo by asi vhodnější použít čtyři, aby bylo více prostoru. Dále by bylo vhodnější zrnka pšenice rozdělit do více nádob, aby k nim měli klienti lepší přístup.

Během celé hry byli klienti velice zaujati prací a s radostí se ujali tvorby. Některé klienty bylo těžké od práce odtrhnout a poslat je k dalšímu stanovišti. Hry se zúčastnili téměř všichni. Vyrobené slunečnice si asi polovina klientů ponechala a celý zbytek akce je nosila s sebou a někteří je dále dotvářeli u dalších tvůrčích her. Hra byla podle mého názoru velice vhodně vybraná a klienty nesmírně bavila a líbila se jim. Rozdíly mezi klienty nebyly u této hry vůbec na překážku, protože se každý ujal úkolu podle svého. Pro nikoho nebyl úkol příliš jednoduchý či příliš složitý.

3.7.4. Reflexe č.4

Od: Lucie Nováková

Předmět: Slatiňany

Datum: 21.9.2009 20:20:12

Já jsem byla u stanoviště s poznáváním ovoce.

Ty klienty, kteří o ovoci nějakým způsobem slyšeli, zajímalo jak to ovoce vypadá.

Některé zajímalo jak se, které ovoce jmenuje. Ale největší úspěch mělo ochutnávání.

dál sem pomáhala s vějíři. Tam si to vyzkoušeli a myslím, že jim to šlo dobře.

Zvládali i docela jemný pohyby.

A nakonec sem měla křížky.

Tam si myslí, že se klientům nejvíc líbilo vybarvování křížků. Největší problém byl v tom, že dlouho trvalo než se slepily k sobě a někteří z klientů nečekali a tak se jim to několikrát rozlepilo. ale jinak myslím že se jim to líbilo.

Kdybys chtěla ještě něco k tomu tak napiš. Ahoj Lucie

3.7.5 Reflexe č.5

Od: Petra

Předmět: Slatiňany

Datum: 22.9.2009 20:20:32

1.stanoviště: stanoviště s kuříčky, čepicí a brýlemi - **cesta do Španělska** - optimální hra, klienti se bavili zvláště při nasazení brýlí, úkol zvládali . 6. stanoviště: **lepení kříže** z dřívěk od nanuků - klienti úkol plnili s drobnou pomocí.

3.7.6 Reflexe č.6

Od: Anežka Nováková

Předmět: Hodnocení - Slatiňany

Slatiňany 12. 9. 2009

Stanoviště VI.

Úkol 3. Cesta poutníka

Pomůcky:

- zavírací špendlíky – jsme nepoužili – zdržují při strojení i svlékání poutníků a potom jsme se báli, aby se klienti neporanili
- pruhy látky – měli jsme větší kusy látek a různé barvy,

Organizace:

- klienti putovali podle svých možností – jednotlivě, ve skupinkách, s asistencí

Vlastní postup:

- plášť jsme přehodili přes klienta a zavázali na uzel (který se potom velice snadno rozvázal – lepší manipulace, než kdybychom použili zavírací špendlíky)
- klient si mohl vybrat barvu pláště
- hůl byla dlouhá, lehká, pohodlná a poutníci ji ve všech případech správně použili jako pomocnou podpěru, při „nesnadném“ úkolu putovat ke kříži a zpět (myslím, že ji nikdo nenesl jen tak v ruce)
- na rychlost jsme nesoutěžili
- klienti si velice užívali roli poutníka, někteří si cestu procházeli i několikrát a různými cestami ke stejnému cíli – kříži (nechali se inspirovat scénkou před začátkem vlastní hry)
- všichni byli oceněni odměnou

3.7.7 Reflexe č.7

Od: Klára Malá

Předmět: Slatiňany

Datum: 22.9.2009 20:20:32

A na závěr moje zhodnocení:

Na začátku jsem si vůbec nedovedla představit především jak se celá akce časově zvládne realizovat, ale důvěřovala jsem, že už to máš vyzkoušené. Pak to časově klaplo hezky. Jen tu mám poznámku vysledovanou od zaměstnanců (myslím, že ne od samotných klientů). "že už je to poměrně dlouhé.

Pro příště bych doporučovala pro podobnou skupinu organizátorů přeci jen úvodní tanec aspoň mírně nacvičit, aby to šlo hladce, jinak si myslím, že klienty zaujal především úvodní projev a vystoupení krále a královny. Mnozí nás na prvním stanovišti dobře ujišťovali, že ví, že jsou na cestě po Španělsku. Jen dva klienti ve středním věku, pravděpodobně se středně těžkou mentální retardací akci zhodnotili "že je to pro malé děti", jeden se neúčastnil, druhý se účastnil aktivit.

Scénky nám šly improvizovat pěkně, největší úspěch myslím měly poutavé scénky s jasným dějem a hudebním či jiným akčním doprovodem (určitě velmi bodovalo flamenco, toreador a kytary). při večeři si myslím, že se mnozí neorientovali, co se děje, a při porovnání dne ve Španělsku a dne u nás to pro některé bylo náročné k pochopení.

Klienti se (někteří s pomocí, pozváním) poměrně bez problémů rozmísťovali na jednotlivém stanovišti mezi hry.

Vůbec jsem si nevšimla, jestli se klienti zajímali o fotografie na stanovištích. Úvodní vyprávění k jednotlivým stanovištím bylo zajímavé, ale někdy mi přišlo trošku dlouhé, možná to byl jen dojem.

Sama jsem byla více u následujících stanovišť, napíšu závěry, co se týče těchto stanovišť.

Přenášení kufru - klienti se neobávali brýlí ani čepice, ochotně je přijímali, některým bylo třeba pomoci s uchopením kufrů, pochopili, že mají ujít kus cesty. Problematictější v případě realizace bylo oznáčení mety, ke které měli dojít, protože strom nebyl příliš viditelný, jelikož stále kolem procházeli další účastníci. Proto jsme je pak v některých případech naváděli za námi, za hlasem. Aktivitu jsme přizpůsobili i pro vozičkáře. Někteří se o odměnu hlásili, jiní ne. V některých případech šli klienti ve dvojici, v jiných postupně, nebylo to myslím realizováno plně jako soutěže mezi dvojicemi (ale to se zeptej těch, kteří tam byli celou dobu stanoviště). Po důsledné realizaci nesení kufrů na čas ve dvojici by šlo o náročnější činnost, takto se mi to zdálo zvladatelné téměř ve všech případech bez problému, až snadné. Někteří pouze hned neporozuměli, kde je meta, ke které mají jít. Motivace byla fajn.

Výroba plážového klobouku - vlastně nakonec večerníčkovské čepice... Musím přiznat, že jsem zapoměla říkat motivaci u této hry, jakou jsi napsala, je mi to líto... Možná to bylo také tím, že když klienti přišli na dohled našeho stanoviště, tak mnozí rozpoznali, že se jedná o barvy, někteří že i o prstové a začali sami aktivně malovat, jiní byli navedeni k tomu, že mají ponořit prst do barvy a malovat jím po čepici... Jednomu vozičkáři jsem vedla prst při malování. Vznikly opravdu nevšední kombinace barev (jednou to byla barevná všehochuť - velmi zajímavá duha, velká vrstva barvy, jindy pouze černá barva, pak zas kombinace dvou teplých barev. Ukázala jsem, že se dá dát na hlavu. Jednalo se spíše o ryze individuální práci, klienti také chodili postupně. Přiměřená aktivita. Ne každý se rád zamazal.

Vytváření moře - klienti, kterým jsem měla možnost asistovat, si osahali mušle, samostatně si vybrali rybku, mnozí i barvu, vykreslili a nalepili, někteří sledovali i celé dílo, nejen svoji práci; jedné klientce dělalo trochu problém umístění u země, bylo motoricky náročné kreslit v pokleku; pro někoho bylo málo času; celý proces přiměřený, výborné seznámení s mušlemi.

Skládání španělské vlajky: zdálo se mi, že těch několik klientů, které jsem měla možnost sledovat a případně jim pomoci, nejprve si nevěděli rady s tím, že z těch tří kousků má být něco stejného jako na celém nákresu vlajky. Když se jim ale "rozkouškoval názorně" obrázek celé vlajky, byli už po povzbuzování k jednotlivým krokům schopni obrázek z částí složit. (u celé vlajky jsem jim ukázala, že nahoře je červený pruh, pak žlutý velký s obrázkem, pak zase červený). Většina potřebovala k

tomu vedení, převážně slovní. Nejlépe bylo rozkládat jim jednotlivé části vedle sebe, ne na sebe, tak se pak už ujali práce sami.

Hudební skladba - z pozorování jsem usoudila, že klienty velmi zaujalo chrastění jako hudební doprovod, jednoho z nich také mimořádně kytara a měl vlastní projev. Přiměřená aktivizující činnost.

Toreador - perfektně předvedená scénka upoutala na možnost si vyzkoušet práci s muletou, k tomu jen píšu, jak jsem zahlédla, že hned jak teoreador domluvil, tak k němu několik klientů přímo "běželo", zvláště muži.

Tak to je asi vše, snad to nevadí, že někdy byla realizace jiná než zadání, i za to se omlouvám. Kdybys měla nějaký konkrétní dotaz, tak jej klidně pošli.

Jinak by mě určitě zajímala celá tvoje diplomová práce, mohla bys mi prosím pak poslat na ni odkaz? Ráda bych si ji přečetla, děkuju. Přeji Ti hodně úspěchů a sil při dokončování tvého studia a vůbec vše dobré do života, snad se ještě někdy potkáme a že budeme spolupracovat na nějaké další akci. Bylo mi potěšením:)

Klára+

4 Závěr

Jedním z cílů méj diplomové práce bylo provést analýzu a porovnání jednotlivých ročníků realizovaného projektu K sobě blíž. Dospěla jsem tedy k těmto závěrům:

K sobě blíž I bylo pilotním ročníkem této akce. Mým cílem bylo, aby v něm byly obsaženy tyto prvky:

- vzdělávací
- zábavný
- relaxační

Z ohlasů klientů a zpětné vazby zaměstnanců domovů jsem došla k závěru,

že tyto cíle se nám naplnit podařilo, přičemž toto schéma z jejich strany bylo též zhodnoceno jako vyhovující, zachovala jsem ho tedy i do dalších ročníků. Zpětnou vazbu od členů organizačního týmu z tohoto ročníku nemám doloženou písemnou formou. Po skončení akce jsme se sešli v přípravné místnosti a ústně zhodnotili průběh celé akce, náročnost a přiměřenost úkolů a soutěží, potíže při jejich plnění a míru nutnosti poskytnutí dopomoci. Mohu říct, že členové organizačního týmu tuto akci prožívali velmi intenzivně, což mi dokázali nejen svým aktivním přístupem a velkým nasazením v průběhu jejího konání, ale i svým hodnocením a líčením prožitků po jejím skončení. Dokonce mi několik lidí nezávisle na sobě přišlo poděkovat za to, že se jí mohli zúčastnit a že je to velmi příjemně překvapilo, protože na začátku z toho prý měli trochu strach, jelikož s lidmi s mentálním postižením dosud do přímého kontaktu se takto nikdy nedostali. Dodali však, že zjistili, že se není čeho bát, protože tito lidé jsou velmi milí a že oni jsou za toto zjištění opravdu rádi. Tato slova mne od nich skutečně potěšila, neboť jak jsem již uvedla v úvodu k praktické části své práce, mým cílem bylo též prostřednictvím této akce, podpořit interakci lidí intaktních s lidmi s mentálním postižením.

Druhý ročník akce se uskutečnil v pohádkovém duchu. Důvodem toho byly velkolepé oslavy 40. výročí Večerníku, který má v naší zemi velkou tradici a též se těší velké oblibě, a to nejen z řad dětských diváků, nýbrž i řad dospělé populace. Mým cílem tudíž opravdu nebylo snižovat důstojnost či vážnost dospělosti uživatelů domovů, pouze jim umožnit zapojit se do oněch oslav, které hýbaly naší zemí, a to takovým jedinečným způsobem, jaký tato akce nabízí a současně vzdát hold

Večerníkům, na kterých jsme všichni vyrůstali, jako jsou např. Příběhy včelích medvídků, Pohádky z mechu a kapradí či Bob a Bobek. Skauti z Květné nám zdarma zapůjčili kostýmy. Bylo vidět, že ani pro dospělé členy organizačního týmu nebylo pod jejich důstojnost si tyto kostýmy obléci, ba právě naopak, bylo pro ně ctí v průběhu tohoto dne být představiteli svých oblíbených postaviček z dětství, na které si při této příležitosti rádi zavzpomínali. Díky tomuto jejich přístupu byla po celou dobu konání akce K sobě blíž II, a to už od přípravných prací, uvolněná, přátelská atmosféra, která umožnila její hladký průběh od začátku až do konce. Reflexe po jejím skončení v rámci organizačního týmu byla provedena stejným způsobem jako v předchozím ročníku, tedy ústní formou. Opět byla hodnocena velmi kladně, jak u zaměstnanců domova, tak u členů organizačního týmu. Dokonce jsem od některých skupin již na místě dostala příslib jejich účasti na dalším ročníku, pokud to z časových důvodů jen trochu pro ně bude možné. Vzhledem k velkému úspěchu, který tento ročník měl a též k časové tísní ve které jsem se ocitla následující rok, kdy se mělo uskutečnit K sobě blíž III, jsem se rozhodla zopakovat téma z K sobě blíž II ještě jednou, jelikož jsme ho realizovali v jiném domově, přičemž vedení domova v daném tématu nespárovalo žádný problém. Při realizaci třetího ročníku jsem z programu vypustila tři večerníky, jelikož jsem zjistila, že náplň K sobě blíž II byla sice pestrá, ale z časového hlediska příliš obsáhlá.

Komplikací čtvrtého ročníku bylo to, že jsem na něm nemohla být přítomna osobně. Z pozice hlavní organizátorky mne to opravdu mrzelo, ale důvodem mé nepřítomnosti byl můj tříměsíční pobyt ve Španělsku, kde jsem jako dobrovolnice pracovala v rezidenci pro staré lidi jako pečovatelka a následně jako vedoucí na dětských táborech. Organizačnímu týmu jsem v dostatečném předstihu poskytla kompletní připravené podklady s veškerými instrukcemi, načež jsme následně udržovali průběžnou komunikaci prostřednictvím emailu a touto formou konzultovali případné drobné nejasnosti s přípravami spojené. Organizační tým po skončení akce opět provedl reflexi a závěry z ní mi zaslali emailem. Tentokrát průběh celé akce nebyl tak hladký jako roky minulé. Hlavní chybu, které se organizační tým jako celek dopustil, byla ta, že hudbu, která měla hrát pouze při přechodu z jednoho stanoviště k dalšímu, nechali hrát kontinuálně, což u některých účastníků vedlo k částečnému odpoutání pozornosti a narušení soustředěnosti při plnění zadaných

úkolů. Avšak i přes toto narušení se kvalita projektu výrazně nesnížila a zaměstnanci i uživatelé domova byli s jeho průběhem i tak spokojeni.

Průběh pátého ročníku K sobě blíž se obešel bez komplikací, byl téměř hladký, pouze s malými nedostatky, jako např. časové nezvládnutí nácviku úvodního nástupu organizačního týmu, který touto formou má účastníky názorně informovat o množství členů organizačního týmu, kteří jsou do realizace projektu zapojeni. Jinak se nám ale podařilo zrealizovat kompletní naplánovaný program. Co se týče délky trvání akce, zaregistrovala jsem dotaz od jedné zaměstnankyně ohledně konce scének a soutěží těsně předtím, než jsme měli přecházet k poslednímu stanovišti Carawaca de la cruz, čili to pro účastníky bylo únosné. Celkově jsme časové prodlevy neměli velké. Následný koncert a opékání špekáčku pak ještě přispělo k doladění už tak příjemné a přátelské atmosféry a navázání nových kontaktů mezi organizátory a účastníky této akce.

Z reflexe členů organizačního týmu, kterou uvádím v kapitole č.3.7

(v nezměněné podobě) je zřejmé, že celý průběh tohoto odpoledne prožívali velmi intenzivně, obzvláště pak ti, jež se s lidmi s mentálním postižením setkali osobně prvně, přesto si všímali důležitých bodů, jež v reflexi uvedli. Co se jí týče, dle mého názoru. Lze jim vytknout pouze to, že ve svém vyjadřování vůči lidem s mentálním postižením nedodrželi etická pravidla, což se částečně dá omluvit tím, že se převážně nepohybují na poli speciální pedagogiky, a proto tyto pravidla nemají dosud zažitá. Všichni ale pracovali s velkým nasazením a zaujetím, bez něhož by se nám nikdy nepodařilo vytvořit tam tak příjemnou a pohodovou atmosféru, jaká tam byla.

Závěrem bych ještě chtěla dodat, že jsem si plně vědoma toho, že téma Španělsko a jeho kultura bylo pro uživatelé domova celkově daleko větším přínosem, nežli téma večerníčků, které mělo charakter spíše oddechový a vzdělávací prvek v něm byl více potlačen. K sobě blíž s tématem večerníčků bych přirovnala k akci Karla Mařika 3D člověče, nezlob se!, která se uskutečnila dne 19.6. 2010 v Písku. (viz. příloha č.126-128). Je pro mne důkazem toho, že i dospělí lidé z řad intaktní populace si rádi obléknou kostým a jdou si hrát. Navíc tato akce vzbudila velký ohlas u veřejnosti a účast na ní byla opravdu hojná. Pro mne z toho vyplývá, že dosažením dospělosti nutně nemusí pro člověka končit období her a radovánek, ba právě naopak a ani nepůsobí újmu na důstojnosti a dospělosti člověka.

Použitá literatura

1. ČERNÁ M., a kol.: *Česká psychopedie*, Praha 2008, ISBN 978-80-246-1565-3.
2. ČTVRTEK V. *O hajném Robátkovi a jelenu Větrníkovi*. Praha : Albatros, 1979.
3. ČTVRTEK V. *O víle Amálce a žabce Márince*. Praha : Albatros, 1992.
4. ČTVRTEK V. *Rumcajsova loupežnická knížka*. Severočeské nakladatelství, 1971
5. DOSOT, F., J.: *Wir kämpfen für unsere Rechte*, , Inclusion Europe, Brussel 2004, ISBN: 2-930415-59-2.
6. GÜTGEMANN P., *Die Adoleszenz bei Mädchen mit geistiger Behindderung und der Einfluß der Mutterbeziehung*. Behindertenpädagogik 1997, 36. Seite 10-24.
7. HÁJEK, B.: *Pedagogické ovlivňování volného času: současné trendy*. Portál, 2008, ISBN 978-80-7367-473-1.
8. JESENSKÝ J.: *Andragogika a gerontogogika handicapovaných*,. Nakladatelství Karolinum, Praha 2000,ISBN 80-7184823-9.
9. JUNGMANNOVÁ M. *Španělsko*. Praha: Ikar, 2007, ISBN 978-80-249-0958-5.
10. KVAPILÍK J., ČERNÁ. M.: *Zdravý způsob života mentálně postižených*, ISBN 80-201-0019-9, Avicenum, zdravotnické nakladatelství, n., p., 1990.
11. LANGMEIER, J.: KREJČÍŘOVÁ, D.: *Vývojová psychologie*, Grada 2008, ISBN 80-247-1284-9.
12. LEČBYCH. M.: *Mentální retardace v dospívání a mladé dospělosti*. Olomouc 2008, ISBN 978-80-244-2071-4.
13. NAHRSTDT W., *Leben in Freier Zeit. Grundlagen und Aufgaben der Freizeitpädagogik*. Darmstadt, Wissenschaftliche Bagesellschaft 1990.
14. PÁVKOVÁ, J.: *Pedagogika volného času: praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času*. Praha: Portál, 2002, ISBN 80-7178-711-6.
15. SEKORA O. *Ferda Mravenec*. Praha : Státní nakladatelství dětské knihy, 1960
16. ŠÍŠKA, J.: *Mimořádná dospělost*, , Praha 2005, ISBN 80-246-0992-4.
- 17.. VALENTA M., MÜLLER, O.: *Psychopedie*, Praha 2009, , PARTA, ISBN 978-80-7320-137-1.
18. ZAPLETAL, M. *Špalíček her*. Praha : Albatros, 1988.
19. *To nejlepší z večerníků*. Praha: Albatros, 2005, ISBN 80-00-01560-9.

Elektronické zdroje:

- <http://www.dnzbystre.cz/>, 1.3.2010, 21.04
- <http://www.domust.cz/o-nas/> -1.3. 2010, 22.03
- <http://www.jirisedy.wz.cz/uspechy.html> - 5.6. 2010, 13.54
- 4.<http://www.mestovsetin.cz/vismo/dokumenty2.asp> – 5.6. 2010, 13.55
- <http://www.dobromysl.cz/scripts/detail.php?id=1802> – 5.6. 2010, 15.37
- <http://www.askdiana.net/pdf/face-gamebook/> - 20.1. 2010, 13.44
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Japonsko> - 8.6. 2010, 18.53
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Maroko> - 8.6. 2010, 20.48
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Lesotho> - 8.6. 2010, 20.53
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Gronsko> - 8.6. 2010, 23.20
- <http://www.dss.cz/> - 10.6. 2010 17.02
- <http://www.facebook.com/photo.php?> – 24.6.2010, 17.02

Odkazy k vloženým obrázkům:

- http://www.lomejordemurcia.com/caravaca_stmacruz.jpg – 25.5. 2010. 17.43
- <http://www.aaapapir.cz/zbozi/kozeny-kufr> – 2.6. 2010, 20.33
- http://www.predskolaci.cz/wpcontent/uploads/2008/09/pet_vicka_krabice.jpg&imgrefur
- http://www.moda.cz/Autori/DagmarDandova/20071115_Dejte_Vlasum_Lesk_A_Silu_Pomoci_Tropickeho_Ovoce/images/3.jpg – 2.6. 2010, 20.36
- <http://www.priimapliinka.cz/images/olivy.jpg&imgrefurl> - 2.6. 2010, 20.40
- <http://alito.es/tpv/images/botijo.jpg> - 2.6. 2010, 20.47
- <http://pohodar.com/reci/srdce/srdce.gif> - 2.6. 2010, 20.50
- <http://img.radio.cz/pictures/krajani-web/masky.jpg> - 2.6. 2010
- <http://img.radio.cz/pictures/krajani-web/masky.jpg> - 2.6. 2010 -, 20.52
- <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/c8/Mušle.jpg>– 2.6. 2010, 20:54
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/a/a5/Flag_of_the_Region_of_Murcia.svg/110px-Flag_of_the_Region_of_Murcia.svg.png – 2.6.2010, 20.56

- <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/4/4b/Escudo-ca-murcia.svg/65px-Escudo-ca-murcia.svg.png> - 2.6. 2010, 20.57
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/a/a2/Escudo_de_Murcia_Spain.jpg/90px-Escudo_de_Murcia_Spain.jpg - 2.6. 2010
 - <http://masaze-dolnibrezany.cz/images/slunce.gif> - 2.6.2010, 21.03
 - <http://www.obchodmagie.cz/images/product/211/i1.jpg> - 2.6. 2010, 21.18
 - http://media.novinky.cz/404/94042-top_foto2-hunws.jpg -2.6. 2010, 21.19
 - <http://eshop.bobr.cz/images/categories/12083.jpg> - 2.6. 2010, 21.22
 - <http://astronuklfyzika.cz/HudbaCina2.gif>
 - [http:// www.vaclavak.net/images/fotoblog/photos/slunecnice](http://www.vaclavak.net/images/fotoblog/photos/slunecnice) - 2.6. 2010, 20.43
 - http://www.venusanka.cz/clanky/vysoka_postava_14.jpg
 - <http://auto-vrakoviste.ic.cz/tmp/autol.jpg> - 2.6. 2010, 21.35
 - <http://www.vlocka.eu/media/catalog/product/cache/1/image/> - 2.6. 2010, 21.38
 - <http://artfiles.art.com/5/p/LRG/36/3602/SKBEF00Z/irene-celic-toreador-i.jpg> - 2.6. 2010, 21.40
 - <http://www.flamenkin.cz/shop/images/vj15.jpg> - 2.6. 2010, 21.48
 - http://www.enfrentarte.com/hotel-ronda/uploaded_images/f05flamenco19-704336.jpg
 - 26. <http://www.mineralfit.cz/images/fotogalerie/obrazek/thumbnails/10337.jpg> - 2.6. 2010, 21.50
 - <http://www.tommiland.cz/img/goods/small/4001.jpg>-2.6. 2010
 - 28.<http://mesta.obce.cz/mool> – 2.6. 2010, 22.01
 - <http://www.zahradniarchitekt.net/inspirace/kameny.jpg> - 2.6. 2010, 22.04
 - <http://www.bonella.cz/public/userfiles/obrazky-clanky/recepty/tropicke-ovoce.jpeg> - 5.6. 2010, 23.00
 - <http://info-koktejl.cz/gallery/1236985429.jpg> - 5.6. 2010, 23.05
 - http://www.nakupdomu.cz/editor/image/eshop_products/image_1_14734.jpg - 5.6. 2010, 23.20
 - http://nd01.blog.cz/264/807/8fc8a580a8_40321413_o2.jpg - 5.6. 2010, 23.26
 - <http://www.ssss.cz/files/kpucebnice/images/pv/kopie/5.jpg> - 5.6. 2010, 23.27
 - <http://www.zivotnistyl.cz/admin/articlefiles/854-mangold.jpg> - 5.6. 2010, 23.42
 - <http://www.animsvet.cz/covery-s/30.jpg> - 5.6. 2010 - 23.53

- <http://www.i-creative.cz/wp-content/uploads/2009/04/vila-amalka.jpg> - 5.6. 2010, 23.58
- <http://www.televize.cz/images/fotografie/TVRevue/2005/7/robatko.jpg> - 6.6. 2010, 00.04
- http://www.merchandising.cz/images/ferda01_i.jpg - 6.6. 2010, 00.08
- http://www.styltex.cz/data/z_55319_s.jpg - 6.6. 2010, 00.12
- <http://romovevladnou.freehostia.com/other%20pics/tv3534.jpg> - 6.6. 2010, 00.22
- <http://polopokol.com/kepek/111.jpg> - 6.6. 2010, 00.28
- <http://itl-2007.wz.cz/CL1006.jpg> - 6.6. 2010, 00.32
- http://www.predskolaci.cz/wp-content/uploads/2008/09/vceli_medvidci.jpg - 6.6. 2010, 00.41
- <http://media.nowpublic.net/imagesg>
- http://pavek.bloguje.cz/img/zena_saudska_arabie.jpg
- http://www.hedvabnastezka.cz/a_image/660
- <http://www.buyfly.sk/resize/domain/flox/files/libya/libyjska-pustl.jpg>
- http://www.hedvabnastezka.cz/a_image/745
- <http://www.statnivlajky.cz/data/flags/normal/gb.png>
- <http://dovolenaihned.cz/files/2009/01/afrika.jpg>

Seznam příloh

- Příloha č. 1: K sobě blíž I - Seznam soutěží
- Příloha č. 2 – K sobě blíž I - fotografie
- Příloha č. 3 – Altánek s transparenty K sobě blíž
- Příloha č. 4 – K sobě blíž I – plnění úkolů
- Příloha č. 5 – K sobě blíž II – Seznam pohádek
- Příloha č. 5.1 - Včelí medvídci
- Příloha č. 5.2 – Pohádky z mechu a kapradí
- Příloha č. 5.3 – O loupežníku Rumcajsovi
- Příloha č. 5.4 – Maková panenka
- Příloha č. 5.5 – Bob a bobek
- Příloha č. 5.6 – Ferda Mravenec
- Příloha č. 5.7 – Ohajném Robátkovi a jelenu Větrníkovi
- Příloha č. 5.8 – O vile Amálce
- Příloha č. 5.9 – Kosí bratři
- Příloha č. 6 – K sobě blíž II - Organizační tým – přípravné práce
- Příloha č. 7 – K sobě blíž II – přípravná fáze
- Příloha č. 8 – K sobě blíž II -Večerníček a jeho asistentka
- Příloha č. 9 – K sobě blíž II – scénka: Pohádky z pařezové chaloupky
- Příloha č. 10 – K sobě blíž II – scénka: Ferda Mravenec
- Příloha č. 11 – K sobě blíž II – scénka: Ferda Mravenec
- Příloha č. 12 – K sobě blíž II – scénka: Příběhy včelích medvídků
- Příloha č. 13 – K sobě blíž II – scénka: Příběhy včelích
- Příloha č. 14 – K sobě blíž II – scénka: Příběhy včelích medvídků
- Příloha č. 15 – K sobě blíž II – scénka: Příběhy včelích medvídků
- Příloha č. 16 – K sobě blíž II – scénka: Kosí bratři
- Příloha č. 17 – K sobě blíž II – scénka: Kosí bratři – krokodýl Emílek
- Příloha č. 18– K sobě blíž II – scénka: Kosí bratři
- Příloha č. 19 – K sobě blíž II - scénka: Bob a Bobek v restauraci
- Příloha č. 20 – K sobě blíž II - scénka: Bob a Bobek v restauraci
- Příloha č. 21 - K sobě blíž III – seznam her
- Příloha č. 22 – K sobě blíž IV – úkol:
- Příloha č. 23 – K sobě blíž IV – Sortiment

Příloha č.24 – K sobě blíž IV – úkol: Zdobení jablíčka

Příloha č.25 – K sobě blíž IV – soutěž:

Příloha č.26 – K sobě blíž IV – stanoviště Kořenová zelenina

Příloha č.27 – K sobě blíž IV – soutěž

Příloha č.28 – K sobě blíž IV – soutěž

Příloha č.29 – K sobě blíž IV – tanec na koncertě pod širým nebem

Příloha č.30 – K sobě blíž IV – tanec na koncertě pod širým nebem

Příloha č.31 – K sobě blíž IV – tanec na koncertě pod širým nebem

Příloha č.32 – K sobě blíž IV – táborák

Příloha č.33 – K sobě blíž V – seznam her

Příloha č.33.1 – K sobě blíž V – seznam her podle zaměření

Příloha č.33.2 – K sobě blíž V – seznam her podle místa konání

Příloha č.34 – K sobě blíž V organizační tým – výzdoba areálu

Příloha č.35 - K sobě blíž V – organizační tým: příprava

Příloha č.36 - K sobě blíž V – organizační tým: výzdoba areálu

Příloha č.37 - K sobě blíž V – Organizační tým: zahájení

Příloha č.38 - K sobě blíž V – soutěž: Všude samé olivy (Montealegre del Castillo)

Příloha č.39 - K sobě blíž V – úkol: Domek (Montealegre del Castillo)

Příloha č.40 - K sobě blíž V - Výroba slunečnice (Montealegre del Castillo)

Příloha č.41 - K sobě blíž V – soutěž: Přenášení kufrů

Příloha č.42 - K sobě blíž V –herci představující španělského krále Juana Carlose I.
a královnu Sofii

Příloha č.43 - K sobě blíž V – úkol: Tvorba masek (Miraflores de la Sierra)

Příloha č.44 - K sobě blíž V – úkol: soutěž: Výcvik toreadora (Blanca)

Příloha č.45 - K sobě blíž V - soutěž: Výcvik toreadora (Blanca)

Příloha č.46 - K sobě blíž V - soutěž: Výcvik toreadora (Blanca)

Příloha č.47 - K sobě blíž V - soutěž: Výcvik toreadora (Blanca)

Příloha č.48 - K sobě blíž V - soutěž: Výcvik toreadora (Blanca)

Příloha č.49- K sobě blíž V – úkol: Vytváření moře (Murcia)

Příloha č.50 - K sobě blíž V – úkol: Vytváření moře (Murcia)

Příloha č.51 - K sobě blíž V – Výstava fotografií

Příloha č.52 - K sobě blíž V – soutěž: Hod plážovým míčem (Murcia)

Příloha č.53 – K sobě blíž V – soutěž: Parkování aut (Puente Tocinos)
 Příloha č.54 – K sobě blíž V - Jiří Haman alias Jorge Haman – španělský hudebník
 Příloha č.55 – K sobě blíž V – úkol: Skládání španělské vlajky
 Příloha č.56 – K sobě blíž V – Tanec na španělské písni
 Příloha č.57 – K sobě blíž V – scénka: Tanec flamenco
 Příloha č.58 – K sobě blíž V – scénka: Tanec flamenco
 Příloha č.59 – K sobě blíž V – úkol: Nácvik tanečních kroků flamenco
 Příloha č.60 – K sobě blíž V – úkol: Nácvik ovívání vějířem
 Příloha č.61 – K sobě blíž V – úkol: Výroba plážového klobouku
 Příloha č.62 – K sobě blíž V – úkol: Výroba plážového klobouku
 Příloha č.63 - K sobě blíž V – úkol: Sluneční paprsky
 Příloha č.64 - K sobě blíž V – scénka: Poutníci do Santiaga de Compostela
 Příloha č.65 – K sobě blíž V – scénka: Poutníci do Santiaga de Compostela
 Příloha č.66 – K sobě blíž V – scénka: Poutníci do Santiaga de Compostela
 Příloha č.67 – K sobě blíž V – soutěž: Kameny na pláži (Carawaca de la cruz)
 Příloha č.68 – K sobě blíž V – Koncert
 Příloha č.69 – K sobě blíž V – Koncert
 Příloha č.70 – K sobě blíž V – Koncert
 Příloha č.71 – K sobě blíž V – Encierra
 Příloha č.72 – K sobě blíž V – Enciera
 Příloha č.73 – K sobě blíž V – Enciera
 Příloha č.74 – K sobě blíž V – Encierra
 Příloha č.75 – K sobě blíž V – Encierra
 Příloha č.76 – K sobě blíž V – Corida
 Příloha č.77 – K sobě blíž V – Španělská jídla – paella
 Příloha č.78 – K sobě blíž V – Španělská jídla – gambas = krevety
 Příloha č.79 – K sobě blíž V – Španělská jídla – croquetas = krokety
 Příloha č.80 – K sobě blíž V – Španělská jídla – calamares = kalamář
 Příloha č.81 – K sobě blíž V – Španělská jídla – empanadillas = malá empanáda
 Příloha č.82 – K sobě blíž V – Španělská jídla – tortilla = toritila
 Příloha č.83 – K sobě blíž V – Španělská jídla – mogillas = druh mušlí
 Příloha č.84 – K sobě blíž V – Španělská jídla – druh mušlí
 Příloha č.85 – K sobě blíž V – Španělská jídla – churros

Příloha č.86 – K sobě blíž V – Španělská jídla – cuerno

Příloha č.87 – K sobě blíž V – Španělská jídla – flan de café

Příloha č.88 – K sobě blíž V – Španělská jídla – pastel

Příloha č.89 – K sobě blíž V – Madrid – Palast del reino = královský palác

Příloha č.90 – K sobě blíž V – Madrid - náměstí – socha Filipa III.

Příloha č.91 – K sobě blíž V – Madrid - mrakodrapy

Příloha č.92 – K sobě blíž V – Madrid - Plaza Mayor

Příloha č.93 – K sobě blíž V – Murcia – el allutamiento = radnice

Příloha č.94 – K sobě blíž V – Murcia – el río = řeka

Příloha č.95 – K sobě blíž V – Murcia – un puente = most

Příloha č.96 – K sobě blíž V – Murcia – las palmeras = palmy

Příloha č.97– K sobě blíž V – Murcia – Feria = slavnost města o letních prázdninách

Příloha č.98 - K sobě blíž V – Murcia – Feria = slavnost města o letních prázdninách

Příloha č.99 – K sobě blíž V – Murcia – Feria = slavnost města o letních prázdninách

Příloha č.100 – K sobě blíž V – Murcia – Feria = slavnost města o letních

Příloha č.101– K sobě blíž V – Murcia – Feria = slavnost města o letních
prázdninách

Příloha č.102 – K sobě blíž V – Murcia – Feria = slavnost města o letních
prázdninách

Příloha č.103 – K sobě blíž V – Murcia – Feria = slavnost města o letních
prázdninách

Příloha č.104 – K sobě blíž V –Puente Tocinos – socha Panny Marie, patronky
Puente Tocinos

Příloha č.105 – K sobě blíž V –Puente Tocinos – ONCE

Příloha č.106 – K sobě blíž V –Puente Tocinos – Todos somos peatones = Všichni
jsme chodci

Příloha č.107 – K sobě blíž V –Puente Tocinos – socha Ježíše Krista

Příloha č.108 – K sobě blíž V –Puente Tocinos – socha Ježíše Krista

Příloha č.109– K sobě blíž V –Puente Tocinos – fontána

Příloha č.110 – K sobě blíž V – Puente Tocinos – Mercadona = název supermarketu

Příloha č.111 – K sobě blíž V - Miraflores de la Sierra – centrální budova dětského
tábora

Příloha č.112 – K sobě blíž V - Tábor se sochou Panny Marie v pozadí

Příloha č.113 – K sobě blíž V – vlaječky značící fiestu ve městě

Příloha č.114 – K sobě blíž V – radnice ozdobená vlaječkami značící fiestu ve městě

Příloha č.115 – K sobě blíž V – pueblo = vesnice

Příloha č.116 – K sobě blíž V – pueblo = vesnice

Příloha č.117 – K sobě blíž V – iglesia antigua = starodávny kostel

Příloha č.118 – K sobě blíž V – un jardín = zahrada

Příloha č.119 – K sobě blíž V – kříž poutního místa – Carawaca de la cruz

Příloha č.120 – K sobě blíž V – španělská krajina regionu Murcia

Příloha č.121 – K sobě blíž V – španělská krajina regionu Murcia

Příloha č.122 – K sobě blíž V – španělská krajina regionu Murcia

Příloha č.123 – K sobě blíž V – španělská architektura

Příloha č.124 – K sobě blíž V – moře

Příloha č.125 – K sobě blíž V – pláž

Příloha č.126 – 3D Člověče, nezlob se!

Příloha č.127 – 3D Člověče, nezlob se!

Příloha č.128 – 3D Člověče, nezlob se!

Přílohy

Příloha č.1: K sobě blíž I - Seznam soutěží – 1/4

1. Japonsko

LMR

1. Bilboquet
2. Transport luštěnin
3. Bramborové závody

STMR

1. Ochutnávky nápojů
2. Rybaření - i pro vozíčkáře
3. Letadla v mlze

TMR

1. Doplnění obrázku
2. Malování na plátno
3. Lovení perel

2. Velká Británie

LMR

1. Skládání britské vlajky
2. S nosem vzhůru
3. Anglický tanec

STMR

1. Navlékání knoflíků
2. Seřazování mincí
3. Rychlostní oblékání

TMR

1. Poznávání barev – i pro vozíčkáře
2. Parkování aut – i pro vozíčkáře
3. Přiřazování obrázků – i pro vozíčkáře

3. Maroko

LMR

1. Stavění pyramidy
2. Napájení velbloudů
3. Tanec domorodců

STMR

1. Pyramidy
2. Vytvoření hábitu
3. Past

TMR

1. Poznávčka
2. Stavba pyramidy
3. Ochránci přírody

4. Lesotho

LMR

1. Přenášení vody
2. Lov králíků
3. Tak trochu jiná chůze

STMR

1. Závod stonožek
2. Skládání vlajky Lesotha
3. Povídání o Africe

TMR

1. Balíky
2. Chůze s papírovým táckem
3. Co patří k Africe?

5. Grónsko

LMR

1. Rondo
2. Kruhový závod míčů
3. Kdo doskáče nejdál

STMR

1. Štafeta s kelímkem
2. Přenášení předmětů pomocí kolíčků
3. Stavba iglů

TMR

1. Rozeznávání barev
2. Přenášení roličky
3. Házení kolíčky

6. Saudská Arábie

LMR

1. Nahazování kroužků
2. Jistota ruky i oka
3. Podivné zvuky

STMR

1. Běh s turbanem
2. Chůze s novinami
3. Zvoneček

TMR

1. Přenášení písku
2. Vajíčko
3. Sbíráání vajíček

Příloha č.2. – K sobě blíž I - Altánek s transparenty K sobě blíž

Příloha č.3 - K sobě blíž I – plnění úkolů

K sobě blíž II

Večerníčky:

1. Příběhy včelích medvídků
2. Pohádky z mechu a kapradí
3. O loupežníku Rumcajsovi
4. Maková panenka
5. Bob a Bobek králíci z klobouku
6. Ferda mravenec
7. O hajném Robátkovi a jelenu Větrníkovi
8. O víle Amálce
9. Kosí bratři

Včelí medvídci

Úvod = znělka pohádky

Scénka – „**Jak Brunda hlídal medový soudek**“

Postavy (7): Čmelda, Brunda, maminka, Pučmeloud, cvrček, moucha, Kvapík

Kostýmy: dodám na Čmeldu a Brundu, ostatní se prosím pokuste nějak sestavit.

S tím, co nebudete mít, včas se obraťte na mě – pokusím se sehnat.

Vypravěč: Jednou maminka vykutálela před domek medový soudek a říká:

maminka: ještě tak dva hrníčky a bude plný – Čmeldo, Brundo, slyšeli jste? Čmelda:

no, ještě tak dva hrníčky, **Brunda:** a nebo 4 oba: a bude plný.

Písnička: Na políčku v jetelíčku....

Maminka: teď je soudek vrchovatý, kdo půjde se mnou ke cvrčkovi pozvat ho na

ochutnávání medu? Čmeláčci: křičí jeden přes druhého: „Já, já, maminko já.... já

jsem starší a já jsem chytřejší.

Vypravěč: pak povídá Čmelda

Čmelda: zůstanu doma a budu hlídat soudek, aby nám ho nikdo neodnes

Vypravěč: maminka nechtěla věřit svým očím

Maminka: odkdy je náš Čmelda tak rozumný?

Čmelda: Tak jděte, jděte, já už se o soudek postarám.

Maminka: hlavně se od soudku ani nehni.

Brunda: opakuje po mamince – no, hlavně se od soudku ani nehni

Přiletí moucha: bzzz, taky bych si lízla, bzzz.

Čmelda: běž pryč nenechává, tady hlídám já. Kšá. No moucho jedna mouchovatá..

Melodie: viz. CD

Vypravěč: Cvrček zrovna páral jednu starou pavučinu, že si z ní udělá nové struny na housličky, aby mu jemněji hrály.

Cvrček: Takovou hedvábnou písničku, jakou vám potom zahraju, hmm, takovou jste ještě neslyšeli.

Maminka: No jo, tenounká a pevná. Jenomže cvrčku, my jsme tě přišli pozvat na med.

Cvrček: No to je ještě lepší nápad. Housličky počkají, protože takovou sladkou slávu nesmím zmeškat.

Brunda: to tedy strejdo nesmíš.

Maminka: No tak, pod'te, pod'te, Čmelda už na nás doma čeká:

Melodie:

Vypravěč: ale doma nečekal ani Čmelda, ani soudek. Všichni ho volají....Čmeldo, Čmeldo

Kvapínek: běží kolem a Brunda se ho ptá:

Brunda: Ty, Kvapínku neviděl jsi... *nedořekne to*

Kvapík – písnička

Cvrček: Kdepak, tenhle střeštěný brouk má pořád naspěch.

Kvapík je udýchaný a říká: Vy jste se mě na něco ptal, vy jste se mě na něco ptal?

Čmeláčci se ho snaží dohonit a volají na něj.

Kvapík pospíchá a zazpívá svoji písničku podruhé.

Maminka: Kdepak. Kapínka ještě nikdo nikdy nezastavil.

Brunda: ne? Tak dávejte pozor *a otočí směrovku směrem zpět a říká:* A vidá tudý...

Kvapík *se do něčeho zamotá a diví se:* Jééé, no co to je. Tak ptejte se dokud stojím, ptejte se dokud stojím. Jestli chcete vědět kam se poděl váš medový soudek, tak to se ptát nemusíte, to se ptát nemusíte. Pučmeloud, odvalil ho pučmeloud.

Maminka: a co Čmelu, toho jsi neviděl?

Kvapík: Čmeldu ne, soudek ano. Chvátám.

Maminka: my tě pusíme, ale zavedeš nás tam.

Kvapík: pod'te, pod'te, pod'te. (+ *současně melodie*)

Jsme na místě, jsme na místě, óóó. Čelem zad. Ostatní: Jééé.

Pučmeloud: mudruje nad soudkem.

Vypravěč: Pučmeloud zatím narážel medový soudek, ale marně.

Pučmeloud: no, pojd' sem ty sude dubovej, jenom kdybych věděl z který strany tě napálit člověče, to by mě zajímalo víš? Ale já to z tebe dostanu, neboj se. Pojd' ty tvrdolíne. *Klepne se a a nadává:* tisíc stonožek a milión ponožek, teda tohle ti

Příloha č.4.1 - K sobě blíž II - Včelí medvídci – 3/3

zpočítám, to ti přijde draho. Šiško jedna, dávej pozor, teď se připrav šiško a soudek zmizí ve vzduchu. *(let soudku s Čmeldou uvnitř sudu se nekoná, je pouze provázen hudbou) ☺.*

Pučmeloud: No tak kde seš? Polet'! Tak polet'!

Melodie: let soudku dolů z nebe.

Čmelda: vyleze ze soudku, všichni se radují a Brunda křičí: Jéé, Čmelda, Čmelda se našel, huráá. Teda Bráško, to byla strašná rána:

Brunda: Joo?

Cvrček: To je divné, tohle, že byl medový soudek? A kde je med? Pučmeloud ho asi snědl.

Čmelda: Ba ne, já ho sněd. Celý soudek jsem vylízal a pak jsem v něm usnul. Pučmeloud neměl ani kapičku.

Ostatní se smějí.

Čmelda: kapičku měl, ale maličkou.

Vypravěč: Přiběhl brouk Kvapík a zavedl je na jetelový palouček. Cvrček si zatím skočil pro housličky a hrál písničku na stříbrnou strunku. A pak ochutnávali. Každý dostal medu co chtěl a kolik snědl. Jen Čmelda, ten už si ten den ani nelíznul, přešla ho na med nadobro chuť.

Melodie.

(To nejlepší z večerníčku, 2005)

Pohádky z mechu a kapradí

Úvod = znělka pohádky

Scénka – „Jak učesali vílu“

Postavy (8): Křemílek, Vochoomůrka, víla, měsíc, 3 větríci, tma (větríků bylo v pohádce 7, tak nevádí, kdyby vás bylo víc)

Kostýmy: dodám kostýmy na Křemílka a Vochoomůrku, na vílu, měsíc, větríky a tmu si kostýmy prosím vytvořte. Díky.

Vypravěčka: Jednou šli Křemílek a Vochoomůrka po pasece a najednou uslyšeli tenké žalování na tři hlásky.

Křemílek: Ozývá se to z ostružin.

Vypravěčka: Rozběhli se tam a našli v ostružině tři větríky zapletené do pichlavých proutků.

Křemílek a Vochoomůrka: Vy jste to vyvedli, ale.

Vypravěčka: a Křemílek s Vochoomůrkou začali větríky vymotávat. Když všechno rozpletli, odfučeli větríci přes paseku. Ten třetí se ale vrátil, ulomil z ostružiny proutek, podal ho Křemílkovi a Vochoomůrkovi a povídá: „Až vám bude do ouvej, ulomte z toho proutku tři píchláky.“

Vypravěčka: Křemílek s Vochoomůrkou chvíli jen tak postávali a říkali si:

Křemílek a Vochoomůrka: Ále, to jsou jen takové větrné řeči.

Vypravěčka: Druhý na večer den šli zas tou pasekou a u ostružin stojí víla, celá je pěkná, ale vlasy má rozdrchané, jakoby přespala den v rošti.

Víla: Za chvíli vyjde měsíc, a to já musím být učesaná.

Křemílek: A proč?

Víla: Abych mohla měsíčkovi zatancovat.

Vochoomůrka: Tak mu zatancuj neučesaná.

Vypravěčka: Víla se lekla, až klopýtla palečkem o závoj.

Víla: To já nesmím, to by z lesa vyběhla tma a já bych v ní zabloudila až do konce.

Křemílek: Tak se učeš.

Víla: Když já jsem ztratila hřeben a zrcátko.

Vypravěčka: A v tom za horou zavolal stříbrný hlas:

Měsíc: Pospěš si, už držím v ruce klíč

Víla: Jů, to je měsíček a já jsem stále ještě neučesaná.

Vypravěčka: Křemílek s Vochomůrkou řekli víle, aby tam na ně počkala a vypravili se hledat ztracený hřeben a zrcátko. Hledali hřeben, ale našli jen suchou větvičku, hledali zrcátko, ale našli jen lístek z osiky. Vrátili se na paseku k víle, a ona si na pasece vílími prstíčky pomaloučku češe rozcuchané vlásky, ale to není k ničemu.

Křemílek: A my jsme našli jen suchou větvičku a osikový list.

Vypravěčka: A v tom za horou zavolal opět stříbrný hlas.

Měsíc: Pospěš si, už strkám klíč do zámku.

Vypravěčka: A bylo slyšet, jak klíč chrastí v nebeském zámku.

Víla: Jouva, jouva, měsíček už vychází

Vypravěčka: Nad horou se otevřela nebeská vrátka a vyšel z nich měsíc. Podíval se stříbrně dolů a dost smutně řekl:

Měsíc: ááách, zas jedna neučesaná.

Vypravěčka: Jen měsíc dopověděl, udělal někdo tři tiché krůčky. To tma vyběhla z lesa. Běží k neučesané víle, klopýtá o bílé kameny, je pořád blíž a pořád větší

Křemílek: To je z toho, že jsme místo hřebínku a zrcátka našli jen větvičku a osikový list.

Vochomůrka: Mě zrovna teďkons něco napadlo.

Vypravěčka: Ulámal z ostružinového proutku tři píchláky. V tu chvíli přiletěli tři větřici, a co prý je.

Vochomůrka: Tuhle, učešte vílu, ale všechny vlásky pěkně do vlnek a pěkně za ouška.

Vypravěčka: Větřici se zachumelily, pak se do toho daly jemnými prstíčky a už to bylo. Víla tam stojí učesaná, jako do měsíčního bálu. Tma si jen něco pošeptala a utekla zpátky do lesa. Větřici sáhly do tří kapes pro tři píšťaličky a byla z toho jemná muzika. Víla si podkasala závoj a až do rána tancovala pro měsíček. – melodie (viz.CD)

(To nejlepší z večerníků, 2005)

O loupežníku Rumcajsovi

Úvod: znělka pohádky

Scénka: **Jak dal Rumcajs Mance sluneční prstýnek**

Postavy (6): Rumcajs, Manka, Anka, sluníčko, vypravěč, dub

Kostýmy: *mám kostým na Manku, na Rumcajse je potřeba si opatřit vlastní ustrojení*

Vypravěč: Rumcajsova jeskyně byla tak hluboko v lese Řáholci, že tam nikdy nebyla k spatření ani bába brusinkářka. Když chtěl Rumcajs uvidět člověka, musel si kleknout nad studánku.

Rumcajs: "Rumcajsi," povídá jednou svému obrázku ve vodě, "jednomu je smutno a dvěma je hej. Musíš si najít nějakou panenku, aby ti dělala hospodyní. A pospěš si, dokud máš fousy od holiče ještě jakžtakž přistřižený."

Vypravěč: "Tak se do toho dáme radši hned," odpověděl mu ze studánky Rumcajsí obrázek. Tajnými cestičkami v houští došel Rumcajs až skoro na kraj Řáholce, stojí tam na křižovatce dub. Vyhlídl si největší větev, která se pnula rovnou ke sluníčku. Vylezl na ni, sáhl rukou k nebi a ulomil slunci dva paprsky. Byly docela tenoučké. Ty paprsky Rumcajs všelijak proplítal, až z nich byl zářivý prstýnek. Jeho záře se rozsvěcovala se slunce východem a večer se sluníčkem hasla. Rumcajs počkal, až bude poledne. v pravé poledne pohodil sluneční prstýnek na lesní křižovatce. Prstýnek září a Rumcajs si pročesává vousy hřebenem na borůvky. To proto, aby na něho bylo lepší podívání. Na jednou se od stromu blýsklo modré pírkem a sojka zavolala: "Už jdou. Cestou ke křižovatce přicházejí dvě jičínské panenky, obě úhledné, a přece každá jiná.

Jedna má vlasy černé a ruce běloučké, druhá zas ruce ožehlé od sluníčka a vlasy jako nedozrálá pšenice. Jedna je Anka a ta druhá Manka. Anka spatřila sluneční prstýnek na křižovatce dřív. Ihned po něm skočila, hned si ho navlíkla na prst a hned si taky

spočítala, že by za něj bylo nejmín dvanáct dukátů.

Rumcajs vystoupil z křoví.

Rumcajs: "Prstýnek máš," povídá, "a protože je to můj prstýnek zasnubní, musíš mě k němu přibrat."

Anka: "Co bych nepřibrala," řekla Anka. "K pěknému prstýnku přiberu i loupežníka."

Rumcajs: "Tak dobrá," kývl Rumcajs, "hned ti ukážu hospodářství." v ede si Anku k loupežnické jeskyni.

Vypravěč: Ta druhá, Manka, jde dva krůčky za nimi, aby nepřekážela.

Když došli k jeskyni, Rumcajs se zastavil.

Rumcajs: "Tohle je můj hrad."

Vypravěč: Anka si posvítila do jeskyně slunečním prstýnkem.

Anka: "Moc toho tu nevidím," povídá. "Jen tamhle vzadu stojí nějaká jarmárka, snad v ní bude trochu jmění."

Vypravěč: Skočila do jeskyně a honem se dobývá do jarmárky. Leží tam jen prázdný kožený pytlík, už v něm není ani ta trocha větru. Anka zlostně přirazila dvířka.

Anka: "Vzala jsem si loupežníka, nebo žebráka? Hybaj, Rumcajsi, na loupežničinu, nebo tě nechci!"

Vypravěč: Rumcajs nemínil začínat s novou hospodyní hádku, a proto šel.

Sotva byl z dohledu, strčila Anka Mance do ruky březovou větev a poručila jí, aby v jeskyni pořádně poklidila. Rumcajs zatím došel k dubu na křižovatce. Smutně nabil pistol žaludem, vystřelil jen tak do vzduchu a povídá : "Anka je celá pěknoučká, ale zlá jako čert. Co teď?"

Sluníčko: Pro větší trápení prostrčilo taky sluníčko zlatý prst mezi dubovými větvemi a poklepalo Rumcajsovi na rameno: "Ty, copak jsi udělal s těmi paprsky, co jsi mi pobral?"

Rumcajs: "Udělal jsem z nich prstýnek, ale asi jsem ho nedal té pravé." Slunce se zamračilo. "Asi ne. " Rumcajs zatím nabíjel pistol, aby si vystřelil druhou smutnou ránu. "Ty, " povídá mu sluníčko, "nech toho. Tím nic nespraviš." A slunce se zamyslelo tak hluboce, až po krajině přeběhl stín, Ale vtom se zas usmálo :
V"Vždyť já mám taky své trápení. Ten dub, co pod ním stojíš, mě strašně dopaluje.

Příloha č.4.3 – K sobě blíž II - O loupežníku Rumcajsovi – 3/4

Celý léto schovává žaludy pod listy a já mám k podzimu moc co dělat, aby to všechno pořádně uzrálo. Nemohl bys s tím něco provést?"

Vypravěč: Rumcajs přikročil k dubu a objal ho velikou rumcajsí silou.

Dub: "Kdo je to?" povídá dub

Rumcajs: "Rumcajs.

Dub: " *Dub si chvíli v duchu počítal.* "Stojím tu dvě stě sedmapadesát let, ale za celou tu dobu mě tak silně ještě nikdo nestiskl."

Rumcajs: "A co teprv kdybych zatřás," zasmál se do vousů Rumcajs, "to by se žaludy jen sypaly.

Dub: " Snad bys jim to neudělal," polekal se dub, vždyť je to všechno ještě zelený." A ukázal všechny žaludy, co jich měl.

Vypravěč: Sluníčko je zahřálo, aby se měly ke zrání.

Sluníčko: "Děkuju ti, Rumcajsi, za dobrou pomoc. Teď se zas já postarám o tebe. Klidně se vrať do jeskyně."

Rumcajs: "To je všechno? A víc nic?". .

Sluníčko: "Víc nic, jen se klidně vrať do jeskyně," řeklo slunce.

Vypravěč: Rumcajs udělal, co mu sluníčko poradilo. Sedl si na kámen u vchodu do jeskyně, ale pořád nevěděl, jak mu vlastně chce slunce pomoci. Nezdá se, že by se něco mělo obrátit k lepšímu.

Manka pilně zametá březovou větví a Anka si drží nos a všelijak ji peskuje, aby neprášila. A zas ji honí, aby vystlala podlahu pískem a malými křemílkami.

Rumcajs se na to dívá, je celý nesvůj a najednou z něho vyjelo :

Rumcajs: "Spletl jsem to. Kdepak Anka. Měla to být Manka."

Anka: "Teď už je pozdě."

Vypravěč: Jenže v tu chvíli se slunce začalo kutálet za horu. A jak se tratilo, přestával zářit i sluneční prstýnek, co měla Anka na prstě. Záře od něho bylo pořád míň a míň, až nakonec uhasla docela.

Anka zadupala:

Anka: "Pro tohle já se stala loupežnickou hospodyní? Ani dvanáct krejcarů nemá ten šancajk cenu !"

Vypravěč: A mrsk ho, uhodila prstýnkem o zem a odešla cestou, co vede k jičínu. Žalost pro ni nebyla. Rumcajs chvíli přešlapoval v rozpacích jako v malých botách.

Příloha č.4.3 – K sobě blíž II - O loupežníku Rumcajsovi – 4/4

ale nakonec pohaslý sluneční prstýnek zvedl a navlíkl ho na prst Mance.

Rumcajs:, „On se ti ráno se sluníčkem zase rozsvítí.“ Manka na to .

Manka: „Vždyť já bych ho vzala i tak.“ A Rumcajs zas:

Rumcajs: „Já nevím, jestli tě můžu chtít za loupežnickou hospodyňku. Jsi celá tak čist'oučká.“

Manka: „To se spraví,“ „vždyť já se při loupežnickým hospodářství taky časem umažu.“

(Čtvrtek, 1971)

4. O makové panence a motýlu Emanuelovi

Úvod: znělka pohádky

Scénka: „Jak uvízla v leknínu“

Postavy(7): maková panenka, motýl Emanuel, kytka, vypravěč, leknín, sluníčko, loďka

Kostýmy: *dodám kostýmy na motýla Emanuela a makovou panenku, ostatní se prosím pokuste vytvořit. Pokud nastanou potíže, včas se mi ozvěte, budu se snažit pomoci.*

Vypravěč: Jednou maková panenka řekla:

M. panenka: Já bych něco ráda

m. Emanuel: A co bys ráda?

M. panenka: Já jsem se ještě nikdy nesvezla v loďce.

Vypravěč: Šli spolu k rybníku, jenomže loďku někdo odvázal a odvezl.

m. Emanuel: Kdo odvezl loďku?

Vypravěč: Na protějším břehu bylo ticho, ale rovnou vedle nich se ozval tenký hlásek:

Kytka: „Kdepak Emanueli. Celý rybník nepřekřikne ani ozvěna!“

Vypravěč: To promluvila kytka, co tam rostla na krajíčku u vody.

Kytka: Něco za něco. Prodám vám loďku za padesát zlatáků.

M. panenka: „Kde bych vzala zlatáky? Vždyť ani nemám kapsy.“

Vypravěč: Ale motýl Emanuel si naštěstí věděl rady. Odletěl na louku a tam si do cylindru vyprosil od všech kytek po zlatáku. Na louce jsou kytky bohaté! Včelky se o to postarají. Vrátil se ke kytce u rybníka a všechno zlato z cylindru jí nasypal. Potom ta kytka pustila na vodu list a řekla:

Kytka: Tady máte loďku.

Vypravěč: Když ale nastoupili do loďky, panenka si vzdychla znovu:

M. panenka: Stejně nepojedeme, nejsou tu vesla.

Vypravěč: Vítr se opřel do křídel a jeli. Nejdřív enom kolem břehu, pak se pustili dál na vodu.

M. panenka: A já chci až na konec rybníka.

m. Emanuel: Zrovna jsem tam chtěl zakormidlovat.

Vypravěč: Pootočil křídly a chytil do nich silnější vítr. Už jsou skoro u leknínů! Loďka skáče přes malé vlnky, ale o jednu větší klopýtla a povídá:

Loďka: Vystupovat, protože já se zvrhnu.

Vypravěč: Převrhla se a sklouzla ke dnu. Emanuel a Maková panenka jen tak tak stačili přeskočit na nejbližší leknín. Panenka chodila po krajíčku květu, dívala se do hluboké vody a spínala ruce:

M. panenka: Taková hloubka.

M. Emanuel: Dívej se radši jinam, ať se ti nezatočí hlava, radil motýl Emanuel.

Vypravěč: A tak si panenka začala prohlížet leknínový květ. Ale že té smůly ještě nebylo dost, leknín se najednou zamračil a řekl:

Leknín: Konec prohlídky, zavírám.

M. panenka: Šla bych jinam, ale copak můžu?

Leknín: Zavírám, povídám.

M. Emanuel: A zavřel se. Motýl Emanuel ještě na poslední chvíli stačil uletět.

Co mu to však bylo platné? Kroužil kolem leknínu a domlouval mu:

M. Emanuel: Pusť ji. Vždy si pomačká sukničku“

Leknín: Spím.

Vypravěč: A spal. Tentokrát si Emanuel vůbec, ale vůbec nevěděl rady. A když si motýl neví rady, rozletí se ke sluníčku.

M. Emanuel: Poslyš, sluníčko, je to tak a tak. Leknín usnul a moje panenka tam sedí jako ve vězení.

Vypravěč: Slunce se podívalo dolů na rybník a vidí, jak se mezi zavřenými lístky leknínu červená cípek panenčiny sukně.

Slunce: Mám dost jiné práce, ale tohle je pro mne maličkost.

M. Emanuel: Kolik zlatáků za to budeš chtít?

Slunce: Dej pokoj. Vždyť ani nemám kapsu.

Příloha č. 4.4 – K sobě blíž II - O makové panence a motýlu Emanuelovi – 3/3

Vypravěč: A probudilo leknín. A jelikož vědělo, že motýli sice létají až ke slunci, ale nikdy přes rybník, poslalo jim dolů lodičku z vrby. Takovou, co sama běží po vodě a zastaví se teprve u břehu.

(To nejlepší z večerníčku, 2005)

5) Bob a Bobek

Úvod: znělka pohádky

Scénka: „**Bob a Bobek v restauraci**“

Postavy(6): Bob (Maruška) a Bobek (Alča), vypravěč (Jirka II.), hosté (Pavčina a Radka), šéf (Slávek)

Kostýmy – *dodám kostýmy na králíky, ostatní je potřeba zajistit – tzn. oblek na číšníka a šéfa restaurace.*

Vypravěč: Sotva se toho rána Bob a Bobek vyspali, vyskočili z klobouku, zacvičili si a hned si zase lehli. Pro změnu do trávy. Bob si dal nohu přes nohu a snil:

Bob: Víš, Bobku, já bych chtěl být bohatý.

Bobek: A proč?

Bob: Protože bych nemusel pracovat a všichni by mi museli sloužit.

Bobek: A proč?

Bob: Protože bych měl peníze a mohl bych jim zaplatit.

Bobek: Bobe, když já mám hlad už teď.

Bob: No vidíš, kdybys byl bohatý, tak bys šel do restaurace, tam by sis sedl ke stolu, přišel by pan vrchní ve fraku a řekl by: „Cos si rače přát?“

Bobek: To já bych si přál zmrzlinu. Nejméně tři kopečky. Jeden žlutý citrónový, druhý červený malinový a třetí zelený pistáciový.

Bob: a pan vrchní by ti donesl zmrzlinu na stříbrném táčku ve stříbrném pohárku a se stříbrnou lžičkou. A nahoře by byla zabodnutá oplatka.

Bobek: A co by sis dal ty, Bobe?

Bob: Já bych si dal džus a pil bych ho brčkem. To by bylo!

Bobek: Ale co udělám než zbohatneme? Nezbylo trošku mrkve od večere?

Bob: Nezbylo, Bobku, já dostal v noci hlad, a tak jsem si musel chroupnout. Co nám zbývá, musíme zase do práce.

Příloha č. 4.5 – K sobě blíž II - Bob a bobek – 2/4

Vypravěč: A Bob s Bobkem vykročili do světa. Hned na kraji města byl dům s velikánským nápisem: RESTAURANT.

Bob: Sem si zajdeme až budeme bohatí.

Vypravěč: Ale sotva kousek přešli, ozval se za nimi hlas:

Šéf: „Haló, mládenci, nechcete si vydělat nějakou korunu?”

Bob: Od toho tu jsme, šéfe“

Šéf: Hm. A umíte se ohánět v restauraci?

Bob: Maličkost! My jsme byli s kuchařem na zámořské lodi.

Šéf: Tak to jdete jak na zavalanou. Musím jít na celé odpoledne pryč a nevím, kdo by mě tu zastoupil. Tak se tužte a bohatá odměna vás nemine.

Vypravěč: A tak se Bob s Bobkem ocitli v restauraci dřív, než čekali.

Bob: Nejdřív se podíváme do spíže, aby nám před hosty nekručelo v žaludku. To by byla totiž moc špatná reklama!

Vypravěč: A tak se i stalo. Za chvíli spokojení a napapaní králíci hráli kulečnick. Hráli tak náruživě, že si ani nevšimli hosta, který chvíli netrpělivě poposedával u stolu. Pak bouchl pěstí a zařval:

Host: „Je tu vůbec nějaká obsluha, nebo co?”

Bob: „Rychle běž do kuchyně a já ho obsloužím.”

Vypravěč: A do králíků jako když střelí. Za chvíli stál Bob ve fraku s motýlkem na krku před hostem, klaněl se a podával mu jídelníček.

Bob: Co si račte přát?

Host: Dám si čvej-ču žou s mandarínkovou omáčkou.

Bob: Ano prosím.

Vypravěč: Uklonil se a už stál před Bobkem u sporáku.

Bob: Bobku, malér, chce čvej-ču-žou!”

Bobek: To je odněkud z Číny. Ale řekl ti, jestli je to z masa, nebo z mouky?

Bob: Neřekl.”

Bob: Pane, bohužel čvej-ču-žou nemůže náš kuchař udělat. Totiž došlo mu žou. Má jen čvej-ču. Kdyby si pán dal něco jiného.

Vypravěč: Host zrudl, zafuněl hlady a pak řekl: „Tak třeba svíčkovou.”

Bob: Bobku, to je dobré, chce svíčkovou.

Bobek: Bobe, tu taky neumím. Já umím jen amoletu.”

Vypravěč: A tak Bob zase odběhl:

Bob: Bohužel, pane, moc mě to mrzí, ale nemáme svíčky. Tady je vše velice moderní, elektrizované.

Host: Tak mi udělejte amoletu, nebo tady umřu!

Vypravěč: A pán se zakousl hlady do porcelánového tácku na pivo, až to zapraštělo.

Bob: Bobku, Bobečku, máme vyhráno, chce amoletu!

Bobek: Maličkost, řekl Bobek.

Vypravěč: Rozbil vajíčka, rozkvedlal a dal na pánvičku.

Bobek: Zatím dones hostovi příbory.

Vypravěč: A sotva Bob zmizel, nadhodil pánvičku, aby amoletu otočil. Ale nějak víc cukl rukou či co, amoleta udělala hvízd a plesk a zůstala přilepená na stropě.

Bob: Tak honem Bobku, kde máš amoletu, pán už je netrpělivý.

Bobek: Táhle.

Bob: Vyskoč mi na ramena a zkusíme ji sundat.

Vypravěč: Bylo už pozdě. Rozletěly se dveře a v nich sál zuřivý host s nožem a vidličkou v ruce.

Host: Jestli nebude amoleta, tak si udělám králíky na smetaně.

Vypravěč: Než se vzpamatoval, už se Bob s Bobkem třásl strachy pod kulečnickovým stolem. A chvíli bylo ticho. Jen z kuchyně se ozývalo jakési cinkání, vrzání a bručení. Bob s Bobkem si dodali odvahy, připlížili se ke dveřím a nahlédli dovnitř. Zuřivý host stál nad sporákem, dělal si biftek a nadával:

Host: Co si člověk neudělá sám, to nemá.

Vypravěč: A za chvíli se linula z kuchyně nádherná vůně. Náš host si nesl vydatnou porci ke stolu. Sotva se pustil do jídla, cinklo u dveří, a byl tu další host.

1. host: Tauady je to hrozný. Ale můžete si uvařit suám, aspoň si to okořeníte podle vlastní chuti.

Vypravěč: A tak chodil host za hostem a všichni si vařili v kuchyni jako doma.

Bob: Bobku, musíme něco vymyslet, nebo to tu lidi všechno vyjede a náš šéf udělá bankrot. Ale když udělá bankrot, tak nám nebude mít z čeho dát odměnu.

Bobek: Bobe, já mám nápad.

Vypravěč: Dal před dveře pokladničku, ke které si sedl a před restaurací umístil obrovskou reklamu: První samoobslužná restaurace UVAŘ SI SÁM. A když přišel pan šéf večer domů, byla kasička plná.

Šéf: No, to byl nápad, to jste mi pomohli, mládenci, jak se vám odměním?

Příloha č. 4.5 – K sobě blíž II - Bob a bobek – 4/4

Bobek: Prosím, já bych chtěl tři kopečky zmrzliny na stříbrném táce, ve stříbrném pohárku a se stříbrnou lžičkou. A prosím, kdyby byl jeden kopeček zmrzlinu žlutý, druhý červený a třetí zelený – pistáciový. A nahoře s oplatkou.

Bob: A já bych prosil šlehačkový dort a džus s brčkem.

Šéf: Prosím, pánové, jen co se převléknu.

Vypravěč: A za chvíli už tu byl pan restaurátér ve fraku, bílé košili a motýlku.

Krovky za ním jen vlály, jak chvátal. A v rukou nesl dva podnosy. Na jednom byly dobroty pro Boba, na druhém pro Bobka.

Bob: Tak vidíš, Bobku, jak se nám ten den pěkně vyvedl.

Bobek: Je to dobrota, Bobe.

Vypravěč: A jak se radovali, když dostali ještě na cestu velikánský svazek mrkve.

(To nejlepší z večerníčků, 2005)

6) Ferda mravenec

Úvod: znělka pohádky

Scénka: **O brouku pytlíkovi a o tom, jak se hází lasem**

Postavy(5): *Ferda, brouk Pytlík, Beruška, vážka, vypravěč*

Kostýmy: dodám kostýmy na Ferdu, brouka Pytlíka a berušku. Ostatní si prosím obstarejte sami. Myslím, že to až takový problém nebude.

Vypravěč: Druhý den lítala nad Ferdovou chaloupkou beruška. Zatočila se několikrát dokola, chvílemi se i zdálo, že se snese na zem, ale nesnesla. Neřekla ani á, ani bé a zase odletěla pryč.

Ferda: To se už jistě ptala maminky! *hádal Ferda.* A teď se asi přišla podívat, zdali jsem jí nějakého koníka chytil. Musím se už dát do práce.

Vypravěč: Svižně vyskočil, že si udělá laso a chytí už pro Berušku nějakého pěkného koníka. Vzal tedy dlouhý provaz z pavoučích vláken, na konci udělal velkou smyčku, ale teď se zarazil.

Ferda: Jak se s tím vlastně hází? Musím to nejprve zkusit!

Vypravěč: Roztočil laso nad sebou. Provaz dělal ve vzduchu kličky, smyčky, osmičky, ba i preclíky. Všelijak se na všechny strany motal a nakonec, když jím Ferda hodil dopředu, zapletl se tak do hečmáňku, že nebylo vůbec možno jej vyplést. A tu se objevil brouk Pytlík. Vy nevíte, kdo to byl brouk Pytlík? Inu, takový divný brouk.

Brouk Pytlík: Copak to děláte? Snad nepouštíte draka?

Ferda: I kdepak draka! Učím se tu házet lasem.

Vypravěč: No to jste měli vidět brouka Pytlíka!

Brouk Pytlík: Lasem! Lasem! Človíčku, vy neumíte házet lasem a chtěl byste se tomu naučit? Panečku, to já viděl v kinu kovboje, jak chytali divoké koně. Podívejte se, to musí dělat takhle! *Stoupl si na špičky a povídá: Nejprve se las roztočí a začal kolem sebe motat rukou, jako by odháněl mouchy a pak se to šikovně hodí.*

Vypravěč: Mrskl sebou, jako by opravdu něco hodil, ale v tom se mu zamotaly nohy i ruce a natáhl se jak široký tak dlouhý do trávy.

Brouk Pytlík: Pardon, pardon! Já vám to ukážu správně až s provazem v ruce! *Vymotali tedy provaz z heřmánku, Pytlík na něm udělal smyčku a roztočili. Pozor, teď to hodím!*

Vypravěč: Hodil, provaz vyletěl, jedním koncem chytil Ferdu, druhým brouka Pytlíka a už z nich byla valná hromada. Pytlík seděl Ferdovi na hlavě (*to neberte doslovně ☺*), jeho nohy měl na ramenou a volal:

Brouk Pytlík: Pardon, pardon, to se musí zkusit ještě jednou!

Vypravěč: Rozmotal laso, Ferda se musil postavit kousek dál a Pytlík roztočil laso znovu. Z lasa se teď udělala opravdu hezká smyčka a Pytlík vykřikl:

Brouk Pytlík: Vidíte tam ten kolík před sebou? Ten chytím. *A hodil.*

Vypravěč: Laso zasvištělo, vyrazilo prudce, ale místo dopředu letělo dozadu. chytilo se za cihlový komín Ferdovy chalupy, a jak brouk Pytlík lasem trhl, komín sletěl dolů. Polámal žebříček na půdě.

Brouk Pytlík: Pardon, pardon! To se musí zkusit ještě jednou! Teď už vím, jak se to musí zatočit. Podívejte se, teď chytím sedmikrásku!

Vypravěč: Laso kroužilo, jen syčelo a hvízdalo, pak brouk hlasitě vyhekl: Heep! a mrštil provazem vysoko do vzduchu. Ale co se nestalo! Právě tudy letělo šídlo. Vrazilo hlavou do smyčky, ta se mu zadrhla a jak se provaz napjal, strhl brouka Pytlíka k zemi. A teď ho to šídlo táhlo za sebou přes všechny trávy a kameny. Brouk křičel na celé kolo:

Brouk Pytlík: Pardon, pardon!

Vypravěč: ae šídlo neslyšelo a táhlo ho pryč.

Ferda: Tak, takhle se tedy chytá lasem!

Vypravěč: Hned si udělal nové laso a do večera si chytil mladého koníka.

(Sekora, 1960)

Ferda: I kdepak draka! Učím se tu házet lasem.

Vypravěč: No to jste měli vidět brouka Pytlíka!

Brouk Pytlík: Lasem! Lasem! Človíčku, vy neumíte házet lasem a chtěl byste se tomu naučit? Panečku, to já viděl v kinu kovboje, jak chytali divoké koně. Podívejte se, to musí dělat takhle! *Stoupl si na špičky a povídá:* Nejprve se las roztočí *a začal kolem sebe motat rukou, jako by odháněl mouchy* a pak se to šikovně hodí.

Vypravěč: Mrskl sebou, jako by opravdu něco hodil, ale v tom se mu zamotaly nohy i ruce a natáhl se jak široký tak dlouhý do trávy.

Brouk Pytlík: Pardon, pardon! Já vám to ukážu správně až s provazem v ruce! *Vymotali tedy provaz z heřmánku, Pytlík na něm udělal smyčku a roztočili.* Pozor, teď to hodím!

Vypravěč: Hodil, provaz vyletěl, jedním koncem chytil Ferdu, druhým brouka Pytlíka a už z nich byla valná hromada. Pytlík seděl Ferdovi na hlavě *(to neberte doslovně ☺)*, jeho nohy měl na ramenou a volal:

Brouk Pytlík: Pardon, pardon, to se musí zkusit ještě jednou!

Vypravěč: Rozmotal laso, Ferda se musil postavit kousek dál a Pytlík roztočil laso znovu. Z lasa se teď udělala opravdu hezká smyčka a Pytlík vykřikl:

Brouk Pytlík: Vidíte tam ten kolík před sebou? Ten chytím. *A hodil.*

Vypravěč: Laso zasvištělo, vyrazilo prudce, ale místo dopředu letělo dozadu. chytilo se za cihlový komín Ferdovy chalupy, a jak brouk Pytlík lasem trhl, komín sletěl dolů. Polámal žebříček na půdě.

Brouk Pytlík: Pardon, pardon! To se musí zkusit ještě jednou! Ted' už vím, jak se to musí zatočit. Podívejte se, teď chytím sedmikrásku!

Vypravěč: Laso kroužilo, jen syčelo a hvízdalo, pak brouk hlasitě vyhekl: Heep!

a mrštil provazem vysoko do vzduchu. Ale co se nestalo! Právě tudy letělo šídlo.

Vrazilo hlavou do smyčky, ta se mu zadrhla a jak se provaz napjal, strhl brouka Pytlíka k zemi. A teď ho to šídlo táhlo za sebou přes všechny trávy a kameny. Brouk křičel na celé kolo:

Brouk Pytlík: Pardon, pardon!

Vypravěč: ae šídlo neslyšelo a táhlo ho pryč.

Ferda: Tak, takhle se tedy chytá lasem!

Vypravěč: Hned si udělal nové laso a do večera si chytil mladého koníka.

(Sekora, 1960)

7. O hajném Robátkovi a jelenu Větrníkovi

Úvod: znělka pohádky

Scénka: „Jak Robátko odešel z lesa do lesa“

Postavy (5): Robátko, Josefka, jelen Větrník, pan Kotč, pes Heršpic, vypravěč

Vypravěč: To byl les, zelený a pěkný na všechny strany. Stála v něm hájovna, kde žil hajný Robáko. Byl to spravedlivý myslivec. Chodil si v zelené kamizolce a v kloboučku s tetřevím pérem. V pušce měl čisto a mušku měl rovnou, než stiskl kohoutek, třikrát se rozmyslel. Časně ráno vycházel Robátko z hájovny, aby se podíval, jestli je v lese všechno dobře. Nejdřív se stavil na pasece pod horou, kde Josefka z chalupy sázela stromky. Zasadila stromek, přihrábla zem a řekla:

Josefka: Ať mi tu pokojně rosteš do zelené krásy.

Robátko: O to já už se Josefko, postarám. *(Pěkně se na sebe usmáli a ještě jednou se ohlídlí. Pak Robátko kráčel dál lesem. Josefka si převázala pentličky na copech a dál sázela stromky)*

Vypravěč: Druhé Robátkovo zastavení bylo pod samou horou. Potkávali se tam s jelenem Větrníkem. Větrník byl jelen kapitální, výhonů měl na paroží na šestatřicet. Vyšel z houští, maličko se před Robátkem poklonil a povídá:

Větrník: Dobře ses Robátko, v noci prospal?

Robátko: *smekl před Větrníkem klobouk a řekl:* Dobře. Byla tichá noc.

Větrník: *hrábl kopýtkem.* Já to tu zatím v noci všechno prochodil. Všude po lese je dobře a spravedlivě.

Vypravěč: Potom zas křížkoval lesem Robátko a Větrník odpočíval v mlází. Jenže od lesa vedla cesta a na konci stál veliký dům. Bydlel v něm pan Kotrč, rostlý byl silně do koule. A peněz měl a všeho. Patřil mu taky ten les, kde sloužil za hajného Robátko. Jednou se pan Kotrč přihrnul do pokoje, kde viselo na věšáku devět zelených klobouků s jezevčí ozdobou a tři myslivecké kamizoly. Ve skříni tam stálo nepočítaně pušek.

Kotrč: Hó, povídá Kotrč, „vyjdu si na lov.“ *(Oblékl si prostřední mysliveckou kamizolu, na hlavu si posadil zelený klobouk. Vzal pušku, do dvou kapes si nasypal patrony a zavolal na psa Heršpice)*

Vypravěč: A vypravili se. Když přišli do lesa, zabouchal pan Kotrč na dveře u hájovny.

Kotrč: Pojd' Robátko, budeš mi nadhánět!“

Vypravěč: Jenže Robátko tou dobou spravedlivě chodil po lese. Kotrč ještě zabouchal, postál a povídá:

Kotrč: I co, pořídím to bez tebe.“

Vypravěč: Potom namířil psa Heršpice nosem tam, kde v lese bylo nejhustěji. Heršpic si přebíral v nose, co kde voní a rozběhl se. Pan Kotrč s puškou za ním, a pro jeho kulatou zarostlost se lámaly větve. Tak vedl pes Heršpic pana Kotrče hlouběji a pořád do hustšího – až v tom nos nahoru, a už ani muk. Vystavil jelena. Jelen stojí v mlází, na hlavě má paroží jako strom. On to je Větrník. Odpočívá po noční obchůzce. Pana Kotrče nejdřív jako by přibíl. Ale v tom už sáhl po pušce nabíjené patentní kulí. Pro lepší jistotu se opřel o osiku a podíval se přes mušku jelenovi k srdci.

Kotrč: Rána, a jsi můj.

Vypravěč: Panu Kotrčovi troubí trumpeta v uších halali. A v tom rána, až houklo lesem – a to hnízdo, co si od let stlaly na osice vrány, sletělo panu Kotrčovi na hlavu. Uchytilo se tam jako čepec. Byla s tím pro Kotrče těžká rajtačka, než hnízdo dostal dolů, protože vrány nestavějí z hedvábí. Když prokoukl, vidí krajem přes mlází hajného Robátka, ještě se mu kouří z pušky.

Robátko: Já bych to nepřenesl přes srdce, kdyby ten jelen měl padnout.

Kotrč: Já zas bych nepřenesl přes srdce, abys u mě byl hajným. A ven z lesa“ *(Robátko profoukl pušku a šel)*

Vypravěč: Veselo mu nebylo, protože hajný bez lesa, to je jako pták bez povětří.

Příloha č.4.7 – K sobě blíž II - O hajném Robátkovi a jelenu Větrníkovi – 3/3

Na holé pláni potkal Robátko Josefku z chalupy. V zástěře nesla sazeničky, co jí zbyly od sázení. A hned na Robátka:

Josefka: Proč jsi tak smutný.

Robátko: Jeden je pro jedno, druhý zas pro druhé

Josefka: A ty zrovna pro to, že už nemáš les.

Vypravěč: A co měla sazeniček, začala je sázet do řádků. Když vysázela, smutně řekla:

Josefka: Zasadit je umím, ale víc s nimi nesvedu:

Robátko: Než z nich vyroste les, budu já dědek a ty babka.

Josefka: Jelení vděčnost bývá větrná, protože jelen je rychlé zvíře. Ale má vděčnost k tobě, Robátko je pevná a jistá.

Vypravěč: Potom Větrník začas sazeničky divně obcházet. A protože jeleni vědí od svých prapředků prajelenů ledaco, začaly ty sazeničky růst. A vyrostly. Stojí tam les, zelený a pěkný na všechny strany.

Větrník: Jestli, Robátko, chceš, budu ti v tom lese dělat druhého.

(Čtvrtek, 1979)

8. O víle Amálce

Úvod: znělka pohádky

Scénka: „Jak pomáhala ježčí tlapce“

Postavy (6): Amálka, ježek, ježková, pláňka, měsíček, vypravěč

Kostýmy: bohužel nemám, ale myslím, že nebude tak těžké je vytvořit. Pokud vám bude něco chybět, včas se obraťte na mě, budu se snažit pomoci.

Vypravěč: Už zrála jablíčka na pláňkách v lesích. Ten čas je pro víly moc důležitý. Která víla nevypije šťávu z jablíčka napůl uzralého, ta až do příštích jablek klopýtá při tanci. Amálka vzala koflík z žaludového kališku a šla hledat jablíčko. Leckde po lese se poptávala po plánce, ale řekla jí až sojka:

Sojka: Já o ní vím. Já tětam dovedu.

Vypravěč: Když tam došly, povídá pláňka Amálce:

Pláňka: Že jdeš! Každý rok vychovám jablíčko pro vílu, ale ještě se tu žádná nezastavila.

Vypravěč: Jenže jablíčko viselo moc vysoko. Amálka nedosáhla. Povídá sojce:

Amálka: Vyleť nahoru a shod' jablíčko do trávy.

Sojka: Až by jablíčko bouchlo o zem, já bych snad vyletěla z peří! *lekla se sojka a byla tatam.*

Vypravěč: Amálka stála pod pláňkou s prázdným koflíkem. V tom přišli dva ježci, dupali jako vojáci.

Ježek: Já jsem ježek.

Ježková: A já ježková.

Vypravěč: Oni tak začínali každou řeč, aby si je někdo nepopletl.

Ježková: Proč tu tak stojíš?

Amálka: Protože jablíčko visí moc vysoko.

Ježek: Tak drcni do stromu a ono spadne.

Vypravěč: Amálka vzala za kmen a zatřásla. Na plánce se pohnul sotva list.

Ježek: Takhle jablíčko dolů nedostaneš. *Ustoupil o sedm krků, rozběhl se a vrazil do plánky. Jablíčko spadlo Amálce do dlani. Chvilí s ním otáčela.*

Amálka: Ale jak z něho dostanu šťávu? */Poznámka: pomůžeme si jablečným džusem/*

Ježková: Takhle. *Vrazila do jablíčka pichlák a z jablíčka se hned čepovala šťáva. Amálka si natočila plný koflík, vypila ho a oddychla si.*

Amálka: Teď ze mě bude až do příštích jablek parádní tanečnice.

Vypravěč: Ježci si vzpomněli, že pospíchají, a šli dál. Ušli sotva kousek, když ježek řekl:

Ježek: Podívej, ježková, na cestě leží kámen.

Ježková: Tak dávej pozor, abys na něj nešlápl.

Vypravěč: Jenže ježkovi se na kamenu podvrátila noha a tlápl rovnou ježkové do pichláků. *Převalil se, a že to bolí, a že nemůže dál.*

Ježková: Tak já jdu pro pomoc a rozběhla se k Amálce. Amálko, ježek mi šlápl bosou nohou na pichláky. A teď tam leží.

Amálka: Když šlápne ježek na ježka, to je opravdu neštěstí. *Popadla sukničku do dlaně a rozběhla se tam.*

Ježek: *leží a dívá se jen na půl oček.*

Amálka: Musíme najít pravou bylinu. *Našla proutek bez holístky a dala k ní ježkovi čichnout.*

Ježková: Už nebolí?

Ježek: Bolí. *A ježek se dívá už jen na čtvrt oček.*

Amálka: Tak sama nevím.

Ježek: *Už má oči docela zavřené.*

Vypravěč: V tom ale vyšel na nebi měsíček a povídá:

Měsíček: Já se na to radši podívám sám. *Sklouzl se až dolů po nebeské skluzavce a řekl: ježek má v tlapce horkost. Podržel v chladných měsíčních rukách ježkovi tlapku a maličko ji hladil.*

Ježek: To je lahoda a otevřel na osminku oči. *A otevřel je na čtvrtičku, na půl a pak docela.*

Příloha č.4.7 – K sobě blíž II - O hajném Robátkovi a jelenu Větrníkovi – 3/3

Měsíček: Já už to všecko věděl napřed. O Amálce, o jablíčku, o ježkové, o ježkovi,
o pichláku, o tlapce.

(Čtvrtek, 1992)

9. Kosí bratři

(Josef za osmnáct a Václav bez dvou za dvacet)

Úvod: znělka pohádky

Scénka: „Jak udělali dobrý skutek“

Postavy(7): *kosí bratři, vypravěč (Maruška), krokodýl (Pavčina), policista (Ráda), vlak, lékař a zřízenci (Alča) – při nedostatku lidí ti, co hráli vlak zahrají i zřízence*

Kostýmy: dodám na kosí bratry a policistu, krokodýla se prosím pokuste sestavit – nijak složitě, stačí zelené oblečení. Deža – Hamani.

Vypravěč: Kosové se dnes toulali po břehu potoka. Chvilí skotačili, chvíli se dívali na hubený proud, jak přeskakuje z kamene na kámen. V potoce totiž bylo víc kamení než vody. Vyrušily je podivné zvuky – cvak, cvak, cvak, cvak, cvak, cvak.

Václav: To je průvodčí. Procvakává jízdenky

Jozífek: Průvodčí? *divil se Jozífek.* Kde by se tady vzal průvodčí? K vlaku je to odtud nejmíň nejmíň...

Vypravěč: Vysvětlení přišlo samo. Potokem se krok za krokem sunul krokodýl a chňapal po komárech a po mouchách. Byl chudák kost a kůže. A pletl nohama.

Jozífek: Nemáš ty náhodou hlad? *křikl na něho Josef.*

Vypravěč: Krokodýl si to namířil na břeh.

Krokodýl: Dneska bych spolykal i hřebíky *a hned chňapl po kosech. Oba hned uskočili.*

Jozífek: Copak, copak kamaráde? Tohle se nedělá! *Václav se přidal.*

Václav: Po zlém s námi nic nesvedeš. Když ti nepomůžeme, nevím, nevím, jak skončíš. Někdo tě chytí, z tvé kůže nadělá kabelky a boty... a naše vina to nebude.

Krokodýl: *se zastyděl.* Všecko vám vysvětlím. Žil jsem v Nilu, to je taková dlouhatánská řeka v Africe. a nějak jsem zabloudil. Už měsíc se potloukám všelijakou vodou - slanou, sladkou a teď tímhle potokem. Umírám hladu...*vzlykl*

a jmenuju se Emilek.

Vypravěč: Kosové poprvé viděli opravdové krokodýlí slzy.

Jozífek, Václav : Tak nebul.My něco vymyslíme, *vykřikli jeden po druhém.*

Vypravěč: *Vypravěč čte a herci bezeslov hrají.*

Nejdřív Emilka trochu nakrmili, potom si ho přivázali na provázek, aby se jim neztratil, a vydali se na cestu. Přes louku k silnici. Emilek za nimi poslušně ťapkal po silnici. Když došli k železničnímu přejezdu, zavřely se před nimi závory. Museli se zastavit. Nečekali dlouho. Za chvíličku přífrčel vlak. Rámusil a u přejezdu dlouze zahoukal. Emilek se polekal a hup s provázkem do rybníka u tratě. Josef s Václavem nevěděli, jak ho dostat ven.

Jozífek, Václav: Vylez, Emilku! Vlak ti nic neudělá, Emilku.

Krokodýl: *konečně vystrčil hlavu z vody. Ještě se celý třásl strachem. Už je to hrozné zvíře... pryč?*

Václav: Bambulo! *vyjelo z Václava.* Vlak není žádné zvíře.

Vypravěč: Josef si vzpomněl, co by Emilek mohl znát.

Jozífek: Vlak je taková loď. Jezdí po kolejích a vozí lidi. Loď přece znáš.

Vypravěč: Když se domluvili, pokračovali v cestě. Došli do města a tam, na létem rozpálené dlažbě začal krokodýl naříkat.

Krokodýl: Moje tlapky, jauvej, jauvej! Určitě mi uhoří tlapky.

Jozífek, Václav : Další problém, obstaráme mu boty, *řekli si kosové.*

Vypravěč: Zavedli Emilka do parku, kde byl příjemný stín, přivázali ho k lavičce a letěli shánět boty. Vrátili se brzy a v pravý čas. Pár kroků od krokodýla stál policista. Rozhazoval rukama, láteřil:

Policista: Jedeš odtud! Kšá, kšá!

Vypravěč: Emilek se nedal.

Krokodýl: Ani mě nenapadne. Čekám tu na boty.

Policista: On čeká na boty, *zasmál se policista. A pak zase zvažněl.* Park není pro krokodýly. Už ať jsi pryč.

Vypravěč: Jejich dohady přerušili Josef s Václavem.

Jozífek, Václav : Okamžik, pane...pane. Hned bude všechno v pořádku.

Vypravěč: Jenomže v tom si Emilek všiml, že přiletěli s prázdnou.

Krokodýl: Kde mám boty? Bez bot mě nikam nedostanete, *trucoval.*

Jozífek, Václav : Boty nejsou. Máš moc velké nohy. Ale zařídili jsme to jinak...

Vypravěč: Na ulici před parkem stálo kropící auto. To potom jelo před nimi a kropilo rozpálenou dlažbu až k vratům zoologické zahrady. Tam se museli rozloučit. Lékař Emilka prohlédl a odvedl ho do prostorného bazénu s průzračnou vodou

a pořádně ho nakrmili. Sotva se nacpal, zavolal na kosy:

Krokodýl: Udělali jste dobrý skutek, kamarádi. Zachránili jste mi život.

Jozífek, Václav : *kosové se po sobě podívali.*

Václav : Tak vidíš Jozítku, zachránili jsme mu život.

Jozífek: Jasně. Udělali jsme dobrý skutek.

Krokodýl: A přijďte se někdy podívat..., *ozval se ještě Emilek.*

Vypravěč: Josef s Václavem v jeho očích znovu zahlédli krokodýlí slzy, proto už jenom špitli:

Jozífek, Václav : To víš, že přijdeme. Čestně *a odletěli.*

(To nejlepší z večerníčku, 2005)

Příloha č. 5 – Organizační tým – přípravné práce

Příloha č. 6 – K sobě blíž III – přípravná fáze

Príloha č.7 - Večerníček a jeho asistentka

Příloha č.8 – K sobě blíž II – scénka: Pohádky z pařezové chaloupky

Příloha č.9 – K sobě blíž II – scénka: Ferda Mravenec

Příloha č.10 – K sobě blíž II – scénka: Ferda Mravenec

Příloha č.11 – K sobě blíž II – scénka: Příběhy včelích medvídků

Příloha č.12 – K sobě blíž II – scénka: Příběhy včelích

Příloha č.13 – K sobě blíž II – scénka: Příběhy včelích medvídků

Příloha č.14 – K sobě blíž II -- scénka: Příběhy včelích medvídků

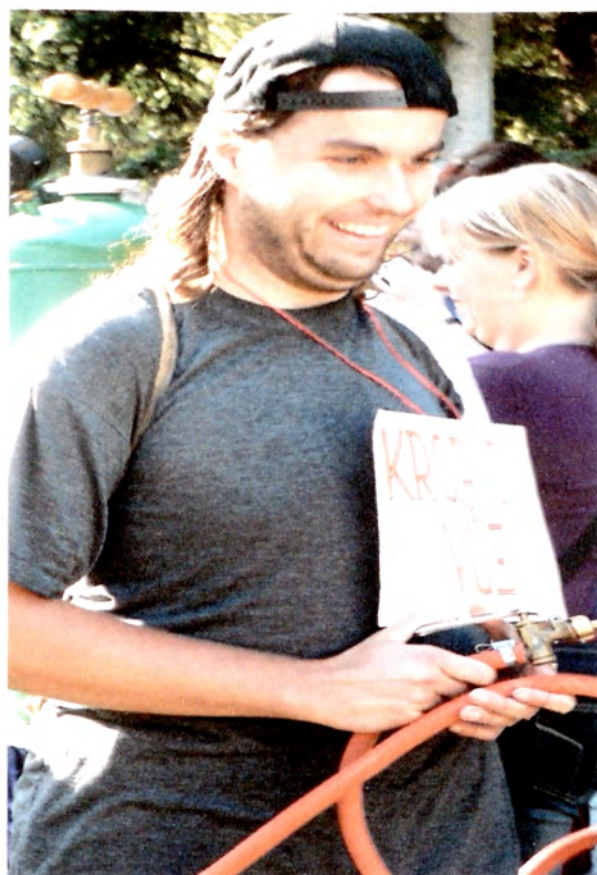
Příloha č.15 – K sobě blíž II -- scénka: Kosí bratři

Příloha č.16 – K sobě blíž II – scénka: Kosí bratři

Příloha č.17 – K sobě blíž II – scénka: Kosi bratři

Příloha č.18 – scénka: Bob a Bobek

Příloha č.19 – scénka: Bob a Bobek v restauraci

A. OVOCE TROPICKÉ

OVOCE TROPICKÉ - LMR

1. Poznávání podle hmatu
2. Poznávání podle čichu
3. Prohlídka méně známých tropických plodů

OVOCE TROPICKÉ – STMR

1. Tvoření celků
2. Poznávání podle slovního popisu
3. Citrónový slalom

OVOCE TROPICKÉ – TMR

1. Výroba ovoce z papíru s použitím plastelíny
2. Vykrajování z pomerančové kůry
3. Povídání

B. OVOCE PĚSTOVANÉ U NÁS

OVOCE PĚSTOVANÉ U NÁS– LMR

1. Sortiment
2. Skládání ovoce z víček
3. Chůze s jablkem na hlavě

OVOCE PĚSTOVANÉ U NÁS – STMR

2. Poznávání podle čichu
3. Poznávání podle hmatu
3. Povídání

OVOCE PĚSTOVANÉ U NÁS – TMR

1. Zdobení jablíčka kořením
2. Výroba ovoce z papíru technikou vylepování
3. Netradiční přenášení švestek

C . OVOCE PĚSTOVANÉ U NÁS + OVOCE TROPICKÉ

1. Příprava ovocného salátu
- 2 .Ovocné špízy
3. Co ke komu patří?

D. ZELENINA KOŘENOVÁ + HLÍZNATÁ

ZELENINA KOŘENOVÁ + HLÍZNATÁ - LMR

1. Poznávání podle čichu
2. Povídání
3. Poznávání podle hmatu

ZELENINA KOŘENOVÁ + HLÍZNATÁ – STMR

1. poznávání podle slovního popisu
2. pojmenovávání druhů zeleniny
3. bramborová dráha

ZELENINA KOŘENOVÁ + HLÍZNATÁ – TMR

1. tvorba zeleninových obrázků
2. skládání puzzle
3. utváření dvojic

E. ZELENINA KOŠTÁLOVÁ

ZELENINA KOŠTÁLOVÁ - LMR

1. Poznávání podle čichu
2. Doplnování poloviny obrázku
3. Domalování obrázku

ZELENINA KOŠTÁLOVÁ – STMR

1. Poznávání podle slovního popisu
2. Povídání
3. Přiradit zeleninu k obrázku

ZELENINA KOŠTÁLOVÁ - TMR

1. Poznávání podle hmatu
2. Hopkání za zelím
3. Obtiskování zelného a kapustového listu a jejich dokreslování

Příloha č.21 – K sobě blíž IV – úkol:

Příloha č.22 – K sobě blíž IV – Sortiment

Příloha č.23 – K sobě blíž IV – úkol: Zdobení jablíčka

Příloha č.24 – K sobě blíž IV – soutěž:

Příloha č.25 – K sobě blíž IV – stanoviště Kořenová zelenina

Příloha č.26 – K sobě blíž IV – soutěž

Příloha č.27 – K sobě blíž IV – soutěž

Příloha č.28 – K sobě blíž IV – tanec na koncertě pod širým nebem

Příloha č.29 – K sobě blíž IV – tanec na koncertě pod širým nebem

Příloha č.30 – K sobě blíž IV – tanec na koncertě pod širým nebem

Příloha č.31 – K sobě blíž IV – táborák

K sobě blíž V

Más cerca a nosotros V

Téma:

ŠPANĚLSKO - ESPAÑA

Soutěže - Pruebas

:

1. Vytváření moře
2. Parkování aut
3. Tanec s instruktorem
4. Květinový závěs
5. Tvorba sluníčka – chytit se za ruce a vytvoříme paprsky
6. Výcvik toreadora
7. Nácvik ovívání vějířkem
8. Co žije v moři?
9. Výroba plážového klobouku
10. Skládání španělské vlajky
11. Hudební skladba s nejrůznějšími nástroji /Jirka – doprovod na kytaru/
12. Výroba přívěšku se sluníčkem
13. Tvorba masek
14. Kreslení na srdíčko
15. Hledání mušlí
16. Domek /víčka/
17. Prohlídka suvenýrů ze Španělska
18. Výroba křížků
19. Navlékání španělského náhrdelníku
20. Přenášení kufru v klobouku a s brýlemi
21. Seznámení s tropickými plody
22. Výstava fotografií
23. Výstava fotografií
24. Výstava fotografií
25. Výstava fotografií
26. Výstava fotografií
27. Házení s plážovým míčem
28. Zeměpisné pexeso
29. Trefa

30. Příloha č.32 – K sobě blíž V – seznam her – 3/3

- 31. Všude samé olivy
- 32. Hod plážovým míčem
- 33. Výroba slunečnice
- 34. Fotbalový míč trochu jinak
- 35. Cesta poutníka
- 36. Kameny na pláži

a. Výtvarná sekce:

1. Vytváření moře
2. Výroba plážového klobouku
3. Výroba přívěšku se sluníčkem
4. Tvorba masek
5. Kreslení na srdíčko
6. Výroba křížků
7. Navlékání španělského náhrdelníku
8. Výroba slunečnice
9. Květinový závěs

b. Motorika:

1. Výcvik toreadora
2. Nácvik ovívání vějířkem
3. Trefa
4. Všude samé olivy
5. Hod plážovým míčem
6. Výroba slunečnice
7. Fotbalový míč trochu jinak
8. Cesta poutníka
9. Tanec s instruktorem
10. Přenášení kufru
11. Všude samé olivy
12. Všude samé olivy

c. Kognice:

1. Parkování aut
2. Co žije v moři?
3. Domek /víčka/
4. Seznámení s tropickými plody

5. Skládání španělské vlajky
6. Zeměpisné pexeso
7. Hudební skladba s nejrůznějšími nástroji /Jirka – doprovod na kytaru/
8. Tvorba sluníčka – chytit se za ruce a vytvoříme paprsky
9. Prohlídka suvenýrů ze Španělska
10. Výstava fotografií
11. Výstava fotografií
12. Výstava fotografií
13. Výstava fotografií
14. Výstava fotografií
15. Výstava fotografií

I. MONTE ALEGRE DEL CASTILLO (Hlinsko)

1. Přenášení kufrů
2. Domek /víčka
3. Seznámení s tropickými plody
4. Všude samé olivy
5. Výroba slunečnice
6. . Výstava fotek – španělská jídla

II. MIRAFLORES DE LA SIERRA (Polička)

1. Květinový závěs
2. Prohlídka suvenýrů ze Španělska
3. Výzdoba srdíčka
4. Tvorba masek
5. Chůze s mušlí
6. Výstava fotografií z Miraflores de la Sierra

III. MURCIA (Luže)

1. Sluneční paprsky
2. Výroba přívěšku
3. Vytváření moře
4. Co žije v moři?
5. Hod plážovým míčem
6. Výstava fotografií z Murcie

IV. PUENTE TOCINOS (Polička)

1. Skládání španělské vlajky
2. Hudební skladba
3. Navlékání španělského náhrdelníku
4. Parkování aut
5. Hledání mušlí
6. Výstava fotografií z Puente Tocinos

V. BLANCA (Hlinsko)

1. Výcvik toreadora
2. Nácvik ovívání vějířkem
3. Tanec
4. Výroba plážového klobouku
5. Trefa
6. Výstava fotografií – encierra

VI. CARAWACA DE LA CRUZ (Hlinsko)

1. Výroba křížků
2. Zeměpisná skládanka
3. Cesta poutníka
4. Fotbalový míč trochu jinak
5. Kameny na pláži
6. Výstava fotografií – Carawaca de la cruz

Fiesta:

- opékání špekáčků
- koncert MIXu
- společná beseda

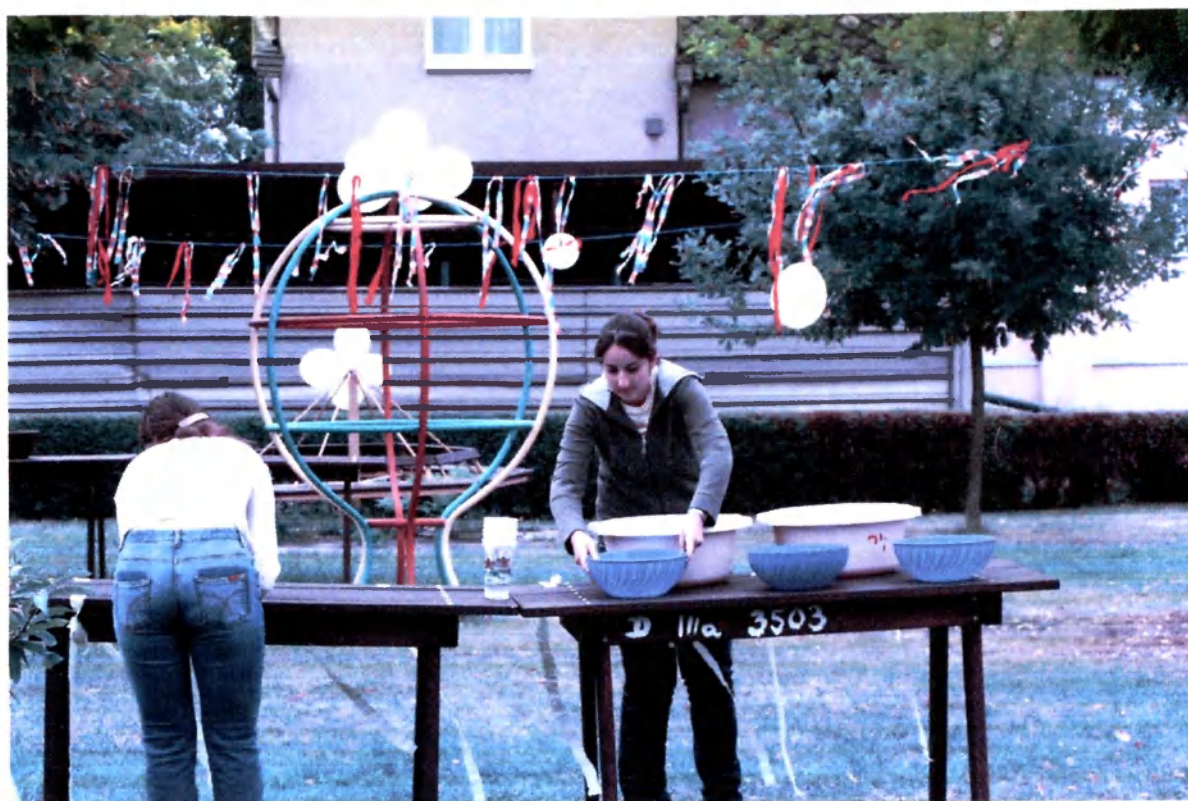
Příloha č.33 - K sobě blíž V – organizační tým: výzdoba areálu

Příloha č.34 - K sobě blíž V – organizační tým: příprava

Příloha č.35 - K sobě blíž V – organizační tým: výzdoba areálu

Příloha č.36 - K sobě blíž V – Organizační tým: zahájení

Příloha č.37 - K sobě blíž V – soutěž: Všude samé olivy (Montealegre del Castillo)

Příloha č.38 - K sobě blíž V – úkol: Domek (Montealegre del Castillo)

Příloha č. 39 - K sobě blíz V - Výroba slunečnice (Montealegre del Castillo)

Příloha č.40 - K sobě blíz V -- soutěž: Přenášení kufru

Příloha č.41 - K sobě blíž V –herci představující španělského krále Juana Carlose I. a královnu Sofii

Příloha č.42 - K sobě blíž V – úkol: Tvorba masek (Miraflores de la Sierra)

Příloha č.43 - K sobě blíž V – úkol: soutěž: Výcvik toreadora (Blanca)

Příloha č.44 - K sobě blíž V - soutěž: Výcvik toreadora (Blanca)

Příloha č.45 - K sobě blíž V - soutěž: Výevik toreadora (Blanca)

Příloha č.46 - K sobě blíž V - soutěž: Výevik toreadora (Blanca)

Příloha č.47 - K sobě blíž V - soutěž: Výcvik toreadora (Blanca)

Příloha č.48 - K sobě blíž V – úkol: Vytváření moře (Murcia)

Příloha č.49 - K sobě blíž V – úkol: Vytváření moře (Murcia)

Příloha č.50 - K sobě blíž V – Výstava fotografií

Příloha č.51 - K sobě blíž V – soutěž: Hod plážovým míčem (Murcia)

Příloha č.52 – K sobě blíž V – soutěž: Parkování aut (Puente Tocinos)

Příloha č.53 – K sobě blíž V - Jiří Haman alias Jorge Haman – španělský hudebník

Obr.č.54 – K sobě blíž V – úkol: Navlékání španělského náhrdelníku

Příloha č.55 – K sobě blíž V – úkol: Skládání španělské vlajky

Příloha č.56 – K sobě blíž V – Tance na španělské písně

Příloha č.57 – K sobě blíž V – scénka: Tanec flamenca

Příloha č.58 – K sobě blíž V – scénka: Tanec flamenca

Příloha č.59 – K sobě blíž V – úkol: Nácvik tanečních kroků flamenca

Příloha č.60 – K sobě blíž V – úkol: Nácvik ovívání vějířem

Příloha č.61 – K sobě blíž V – úkol: Výroba plážového klobouku

Příloha č.62 – K sobě blíž V – úkol: Výroba plážového klobouku

Příloha č.63 - K sobě blíž V – úkol: Sluneční paprsky

Příloha č.64 - K sobě blíž V – scénka: Poutníci do Santiaga de Compostela

Příloha č.65 – K sobě blíž V – scénka: Poutníci do Santiaga de Compostela

Příloha č.66 – K sobě blíž V – soutěž: Zeměpisná skládanka

Příloha č.67 – K sobě blíž V – soutěž: Kameny na pláži (Carawaca de la cruz)

Příloha č.68 – K sobě blíž V – Koncert

Príloha č.69 – K sobě blíž V – Koncert

Príloha č.70 – K sobě blíž V – Koncert

Příloha č.5 – K sobě blíž V – Fotografie určené na výstavu – Býčí zápasy encierra a corida

Příloha č.71 – K sobě blíž V – Encierra

Příloha č.72 – K sobě blíž V – Enciera

Příloha č.73 – K sobě blíž V – Enciera

Příloha č.74 – K sobě blíž V – Encierra

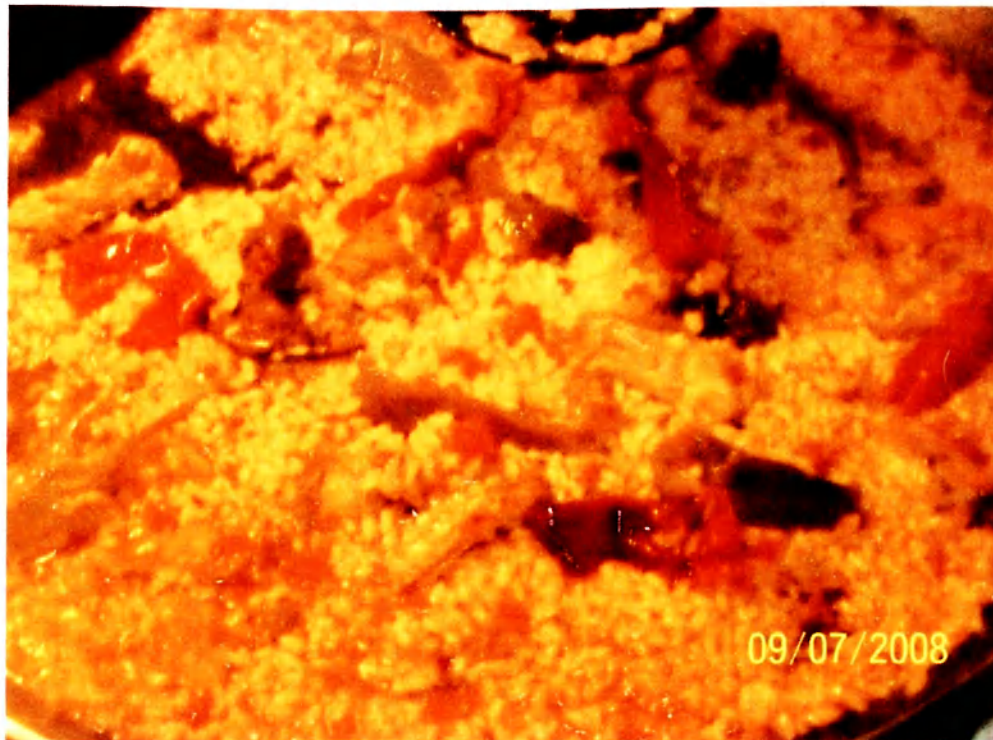
Příloha č.75 – K sobě blíž V – Encierra

Příloha č.76 – K sobě blíž V – Corida

Příloha č.77 – K sobě blíž V – Španělská jídla - paella

Příloha č.78 – K sobě blíž V – Španělská jídla – gambas = krevety

Příloha č.79 – K sobě blíž V – Španělská jídla – croquetas = krokety

Příloha č.80 – K sobě blíž V – Španělská jídla – calamares = kalamáry

Příloha č.81 – K sobě blíž V – Španělská jídla – empanadillas = malá empanáda

Příloha č.82 – K sobě blíž V – Španělská jídla – tortilla = toritila

Příloha č.83 – K sobě blíž V – Španělská jídla – mogillas = druh mušlí

Příloha č.84 – K sobě blíž V – Španělská jídla – druh mušlí

Příloha č.85 – K sobě blíž V – Španělská jídla – churros

Příloha č.86 – K sobě blíž V – Španělská jídla – cuerno

Příloha č.87 – K sobě blíž V – Španělská jídla – flan de café

Příloha č.88 – K sobě blíž V – Španělská jídla – pastel

Příloha č.89 – K sobě blíž V – Madrid – Palast del reino = královský palác

Příloha č.90 – K sobě blíž V – Madrid - náměstí – socha Filipa III.

Příloha č.91 – K sobě blíž V – Madrid - mrakodrapy

Příloha č.92 – K sobě blíž V – Madrid - Plaza Mayor

Příloha č.93 – K sobě blíž V – Murcia – el allutamiento = radnice

Příloha č.94 – K sobě blíž V – Murcia – el río = řeka

Příloha č.95 – K sobě blíž V – Murcia – un puente = most

Příloha č.96 – K sobě blíž V – Murcia – las palmeras = palmy

Příloha č.97 – K sobě blíž V – Murcia – Feria = slavnost města o letních

Příloha č.98 – K sobě blíž V – Murcia – Feria = slavnost města o letních prázdninách

Příloha č.99 – K sobě blíž V – Murcia – Feria = slavnost města o letních prázdninách

Příloha č.100 – K sobě blíž V – Murcia – Feria = slavnost města o letních prázdninách

Příloha č.101 – K sobě blíž V – Murcia – Feria – slavnost města o letních prázdninách

Příloha č.102 – K sobě blíž V – Murcia – Feria – slavnost města o letních prázdninách

Příloha 103 – K sobě blíz V – Murcia – Feria = slavnost města o letních prázdninách

Příloha č.104 – K sobě blíz V –Puente Tocinos – socha Panny Marie, patronky Puente Tocinos

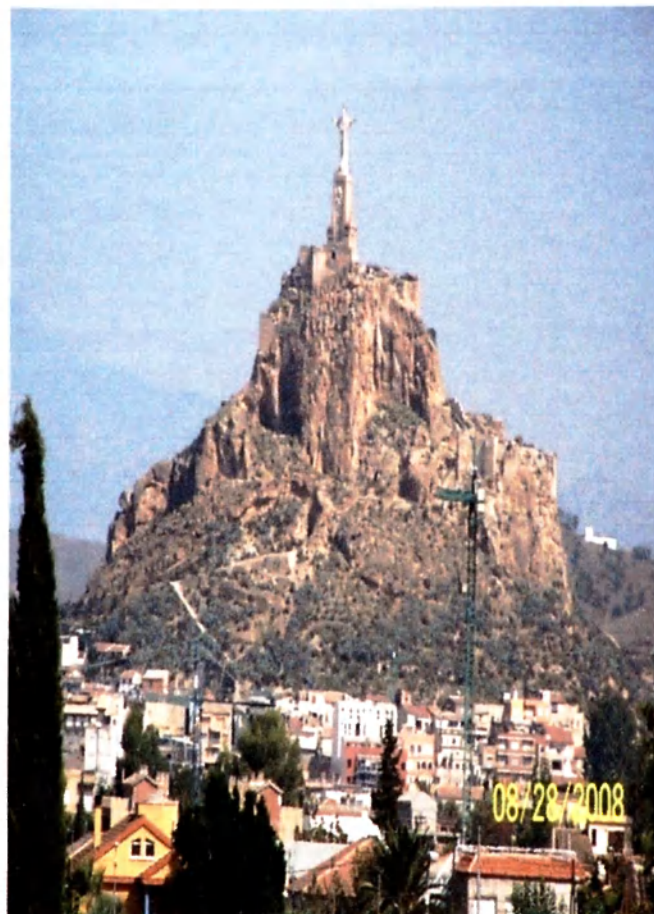
Příloha č.105 – K sobě blíž V –Puente Tocinos – ONCE = La Organizacion Nacional de Ciegos Españoles = Národní organizace nevidomých Španělů – prodává výherní losy

Příloha 106 – K sobě blíž V –Puente Tocinos – Todos somos peatones = Všichni jsme chodci

Příloha č.107 – K sobě blíž V –Puente Tocinos – socha Ježíše Krista

Příloha č.108 – K sobě blíž V –Puente Tocinos – una ermita = kaplička

Příloha č.1 09– K sobě blíž V –Puente Tocinos – fontána

Příloha č.110 – K sobě blíž V – Puente Tocinos – Mercadona = název

Příloha č.111 – K sobě blíž V - Miraflores de la Sierra – centrální budova dětského tábora

Příloha č.112 – K sobě blíž V - Tábor se sochou Panny Marie v pozadí

Příloha č.113 – K sobě blíž V – vlaječky značící fiestu ve městě

Příloha č.114 – K sobě blíž V – radnice ozdobená vlaječkami značící fiestu ve městě

Příloha č.115 – K sobě blíž V – pueblo = vesnice

Příloha č.116 – K sobě blíž V – pueblo = vesnice

Příloha č.117 – K sobě blíž V – iglesia antigua = starodávny kostel

Příloha č.118 – K sobě blíž V – un jardín = zahrada

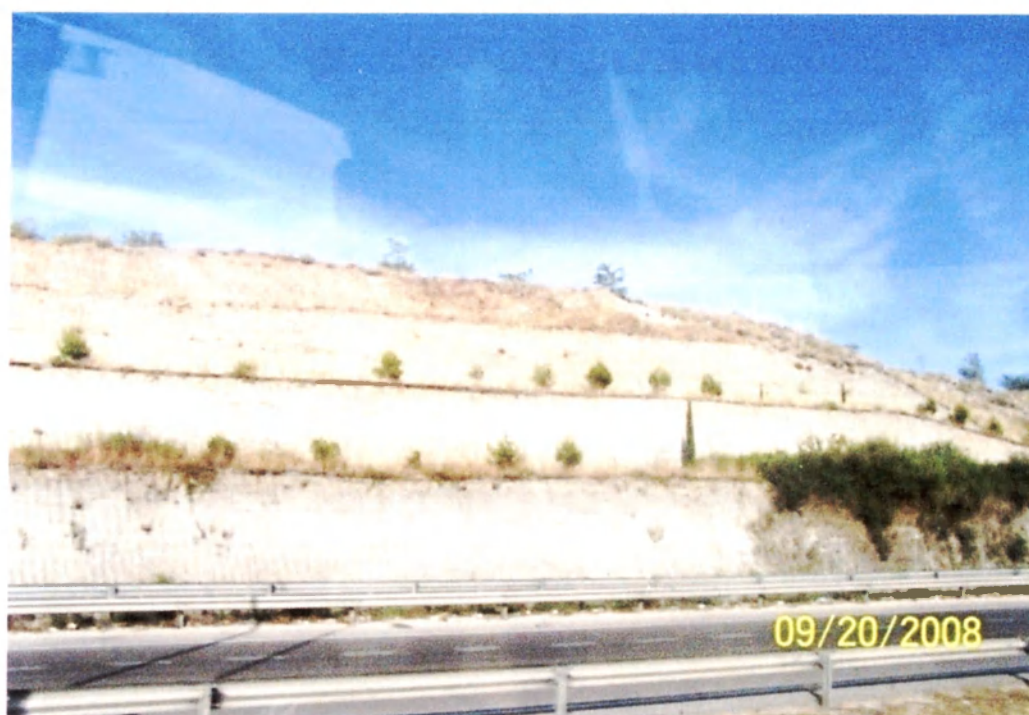
Příloha č.119 – K sobě blíž V – kříž poutního místa – Carawaca de la cruz

Příloha č.120 – K sobě blíž V – španělská krajina regionu Murcia

Příloha č.121 – K sobě blíž V – španělská krajina regionu Murcia

Příloha č.122 – K sobě blíž V – španělská krajina regionu Murcia

Příloha č.123 – K sobě blíž V – španělská architektura

Příloha č.124 – K sobě blíž V - moře

Příloha č.125 – K sobě blíž V - pláž

Příloha č.126 – 3D Clověče, nezlob se!

Příloha č.127 – 3D Člověče, nezlob se!

Příloha č.128 – 3D Člověče, nezlob se!

